

ΠΑΝΔΩΡΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

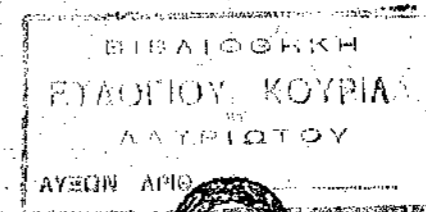
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΕ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ, Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ, κλπ.

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

ΑΠΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1856 ΜΕΧΡΙΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1857.

ΑΘΗΝΗΣ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ.

1857.

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, 1856.

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 154.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ ΝΟΥΚΙΟΣ (*).

•••••

ΕΝ έτει 1841 εδημοσιεύθη εν Λονδίνω παρά της Camdem Society το δεύτερον Βιβλίον των Αποδημιών Νικάνδρου Νουκίου του Κερκυραίου (The second Book of the travels of Nicander Nucius of Corcyra). Ο εκδότης, αιδέσιμος Ι. Α.

(*) Αγαθαιώντες την άνωτέρω διατριβήν του πρώτάνως των ήμετέρων φιλολόγων, αιδωμένον βασιτέτην εύγνωμοσύνην προς τον συγγραφέα, επιεικόσασκε να περιλαμπρήν τας σελίδας της Πα ν δ ω ρ α ς δια της Εγκυρίτου πνευματικής αυτού συνδρομής. Ο δὲ άναγνώστης, επεξερχόμενος την διατριβήν ταύτην, θέλει εύγνωμόνως άναμνησθῆ του φιλοπάτριδος του Έλλ. η. ν. ο. μ. η. μ. ο. ν. ο. σ. συντάκτου, όστις εξερευνήσας μετά πλείστας επιμελείας και κρίσεως τας κατά την Εύρώπην βιβλιοθήκας, και εμπλοχούσας μετά κριτικής εις την άδιεξήτητον λαβύρινθον της Ιστορίας του μεσαιώνος, απήλλαξε του περί αυτών ζόφου την Έλληνικήν εύσφικην και φιλοπατρίαν, ουσιοκραθείσας μαν και καταπισθείσας, αλλά μηδέποτε εκλειψάσας. Θέλει προς τούτοις άναμνησθῆ μετ' εως εύγνωμοσύνης του έφρου και διευθυντού του Κεντρικού συγγραφέου, ΣΗΜ. ΔΙΕΥΘ.

Κράμερ (J. A. Cramer, D. D. principal of New Inn Hall, and public Orator in the university of Oxford), έλαβεν αυτό εκ του Έλληνικού κειμένου της Βοδλείανής, και προσθείς Άγγλικήν μετάφρασιν, Ιστορικάς σημειώσεις και πίνακα, απέτελεσε κοινήν έκδοσιν, λείπουσαν μόνον άσσηρητέρας τινός τηρήσεως της ορθογραφίας, και μάλιστα της θέσεως των τόνων. Τών έρευνών ήμών ούτε τ' όνομα ούτε το σύγγραμμα εξέφυγον έτη τινά προγενέστερον, ότε εν ταίς της Ιταλίας βιβλιοθήκαις συνελέγονεν τά ανέκδοτα άτινα πα-

λίου, του έφρου του έννομιού μουσειού, του προέδρου της επί του όργανογραφείου επιτροπής κλ., όστις εν ήμέραις διαργονώσεως και έργασιας διοικητικής ένεργείας, μετ'ετα των έργων της κυβερτήσεως μετά πλείστου ζήλου και Ικανότητος, όν άποθῆ τινά Ιχνη εύ- ζουται, μετά την θύνακατάρταται καταστροφήν του 1831 (τους, εν τη Α ί γ υ π τ ο ς.

Το Έλληνικόν έννομιόν φίλιόν τον Κ. Α. Μουσταζόδη ως περιέ- ποντα αυτώ δόξαν διά της σοφίας αυτού ή δι Πα ν δ ω ρ α, λαβούσα σήμεραν νέαν άφορμήν να κινήσῃ τούτο, θέλει μακαρίσει και έαυτήν και τους άναγνώστας αυτης, όσάκις εύτυχίαν να χρησιμεύσῃ ως όργανον της δημοσιεύσεως των πολυτιμων ενίσησιν αυγγραφέου, ΣΗΜ. ΔΙΕΥΘ.

ρήθησαν εις φώς δι' ἑπτὰ φυλλαδίων Ἐνετίων. Ἐν δὲ καὶ ἐν τῇ καταλόγῳ τῆς Βοδλεϊανῆς βιβλιοθήκης (cod. 159) ἀνεφέρετο τὸ σύγγραμμα, ὁ Μαυροκόνοιο (Bibliotheca Bibliothecarum) ἐγνωστοποιεῖ ὅτι ὑπῆρχον ἐν τῇ Ἀμβροσιανῇ Nuncii Nuncii Coreyronsia libri tres, καὶ τοὶ ὡς ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ περὶ κτηρήσωμεν, ἀπατηθεὶς ἐκ τοῦ εἰς τὸν Ἀμβροσιανὸν κώδικα ἐπικαιμένου δευτέρου, μετέβαλε τὸ ἐπώνυμον Νουκίου, Nuncii εἰς Nuncii καὶ τὰς Ἀποδημίας εἰς ἱστορίας.

Ὁ Ἄγγλος ἐκδότης πληροφορεῖ ἡμᾶς ὅτι τὸ τῆς Βοδλεϊανῆς χειρόγραφον σύγγραμμα ἐκ 55 σελίδων, περιέχον τὰ δύο πρῶτα βιβλία, πλὴν ὅτι αὐτὸ σελίδων, ὃν τινὼν στερεῖται τὸ δευτέρον. Τοῦ δὲ δευτέρου τούτου βιβλίου ὁ Δρ. Κράμερ ἐκρινεν εἰλόγον νὰ ἐπιμεληθῇ ἰδίως, καθὼς πραγματευομένου περὶ τῆς Ἀγγλίας. Οὐχ ἴκτον ὅμως ἡμεῖς ὀφείλομεν αὐτῷ τὴν προταχθεῖσαν τῆς ὑποθέσεως τοῦ Ἀ. βιβλίου ἐπιτομὴν, ἐξ ἧς ἐξέρχονται εἰδήσεις τινεὶς περὶ τοῦ συγγραφέως καὶ τῶν Ἀποδημιῶν αὐτοῦ.

Καταλιπὼν ὁ Νούκιος τὴν πατρίδα ἔνευκ πλείστων δυστυχημάτων, διέτριβεν ἐν Ἐνετίᾳ, ὅτε ἀρτίχθην ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ πρεσβεία Καρόλου τοῦ Ε'. πρὸς τὸν Σουλεϊμάν. Τῆς πρεσβείας δὲ ταύτης προϊστάτω ὁ Γεράρδος, ἀνὴρ, καθ' ὃ λέγει ὁ Νικάνδρος, μέγας περιβεβλημένος γνώσεως, καὶ εἰδήμων οὐ μόνον τῶν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Λατινικῶν γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑβραϊκῆς, ὡς τὰ ἐν τῇ γλώσσῃ ταύτῃ πονήματα αὐτοῦ ἀφθίμως μαρτυροῦσι. Γενόμενος δ' ἡμέτερος Νούκιος γνωστὸς εἰς τὸν πρίβου, παρέσχεν αὐτῷ τὸ ἴδιον ἔργον ἐν ὅσῳ διέμεναν ἐν Ἐνετίᾳ, καὶ ἐπρότεινε νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Δεχθέντος δὲ τοῦ Γεράρδου τὴν πρότασιν, ἐπορεύθη οὗτος ἐν τῇ συνοδίᾳ αὐτοῦ διὰ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Θράκης, ἀλλὰ προτιθέμενος νὰ γράψῃ διὰ μόνους τοὺς ἰδίους ὁμογενεῖς, ἀρκούντως γινώσκοντας τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τοὺς Τούρκους, ἐπιτροχάδην περιγῆραι τὴν πρὸς τὸν Βόσπορον ὁδοποιίαν τοῦ καὶ τὴν εἰς Ἐνετίαν ἐπάνοδον. Διὰ τούτους ὁμοίως τοὺς ὁμογενεῖς αὐτοῦ, ἀγνοοῦντας τὴν κατάστασιν τῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας, ἀρχεται ἀπὸ Ἐνετίας τὸ περιγραφικὸν μέρος τῆς περιηγήσεως αὐτοῦ, καὶ διερχόμενος διὰ Παταλίου, Φερράρας, Μαντουῆς καὶ Οὐρβῆνος, καὶ σημειώσας ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν πόλεων τούτων, περὶ τοῦ Πιάδου καὶ τοῦ βούματος αὐτοῦ, παραγίνεται ἐν Τριδέντῳ, ἔνθα εὐρίσκει συγκαταρτημένην τὴν περίφημον σύνοδον. Διαβὰς δ' ἔπειτα τὰς Ἀλπεὶς διὰ τῆς Βρενερίου διόδου κατέρχεται εἰς τὴν Γερμανίαν, ἀφικθέντος δὲ αὐτοῦ εἰς Λιγούσταν, ἐπελαίει τὴν προσοχὴν τοῦ ἡ νεῦκ Θερρακίαι, ἡ διαδομένη ὑπὸ Μαρτίνου τοῦ Λουθηροῦ καὶ Φιλίππου τοῦ Μελάγγλονος, ἀνδρὸς περιεβεβλημένου τῶν Ἑλληνικῶν, τῆν Λατινικῶν καὶ τῆν Ἑβραϊκῶν σοφίαν. Ἐκβάτει μετὰ ταῦτα συντόμως τὸ δόγμα, τὴν λατρειάν, τὰ ἔθιμα τῶν αἰρετικῶν τούτων τῶν ἀπικαλούντων ἐκ τῆς Ἐυαγγελικῆς,

προχωρῶν δὲ διὰ τῆς Οὐλμης, λαμβάνει ἀφορμὴν ὅπως περιγράψῃ τὸν βούν τοῦ Δουνάθεως. Ἐκείθεν περᾶσας τὰς πεδιάδας τῆς Σουβίας, διέρχεται ἀλλοθροδιαδόχως τὰς πόλεις Σπίρας, Οὐορματίας (Worms), Μαγουντίας, Κεβλεντίας καὶ Κολωνίας, ὃν ἐκάστην ἰδίως περιγράφει, μάλιστα δὲ τὴν τελευταίαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πολυάριθμα λειψανα. Εἰς τινὰ τῶν παρεμβάσεων αὐτοῦ ὁμιλεῖ περὶ τῶν Ἀναδικτιστῶν, καὶ περὶ Ἰωάννου τοῦ ἐκ Μίνστερ, ἀρχηγῶ αὐτῶν, περὶ τῶν δοξασίων καὶ τῶν νόμων αὐτοῦ, περὶ τοῦ θαυμασμοῦ ὃν διήγειρε, καὶ τοῦ ἔλασιου θανάτου ὃν ὑπέστη. Ἐκ Κολωνίας μεταβαίνει ὁ Νικάνδρος εἰς Ἀκουσίγγανον, καὶ τοῦτο καὶ τὴν ἐν αὐτῷ γενομένην στέψιν τῶν Ἀυτοκρατόρων περιγράφει κατ' ἑκτασιν ἐντεῦθεν δὲ ἀπελθὼν εἰς Λουάνιον (Louvain), περὶ τοῦ ἐν αὐτῇ περιφύμου καὶ ἀκαμάχοντος Πάνεπιστημίου ἀναφέρει, περαιοῦται δὲ τέλος εἰς Βρυξέλλας, ἔνθα Κάρολος ὁ Ε' διέτριβε μετὰ τῆς ἰδίας ἀποστολῆς ἐκτίθησι τῷ αυτοκράτορι, καὶ ὁ Νικάνδρος συνοδεύει αὐτὸν εἰς τὰς πρὸς ὑψηλῆς περιωπῆς ἄτομα ἐπισκέψεις, ἐξαιρέτως δὲ πρὸς Μαρίαν ἀδελφὴν Καρόλου τοῦ Ε'. καὶ χειρεύουσαν ἀνασσα τῆς Οὐγγρίας. Ὁ Ἀυτοκράτωρ ἀπέρχεται καὶ περιοδεύει τὴν Βραβαντιανὴν καὶ τὴν Φλάνδραν, καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν πορείαν αὐτοῦ διὰ Μοκκλίου (Mookli) καὶ Ἄντουερπίας. Καὶ ὁ μὲν Γεράρδος συνοδεύει τὸν Ἀυτοκράτορα ὁ δὲ Νούκιος τὸν Γεράρδον. Εἶναι δὲ σπουδαία ἡ ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου συγγραφέως γινόμενη περιγραφή τῆς Ἄντουερπίας, τὴν ἐμπορίαν τῆς ὁποίας δὲν διπτάζει νὰ ἐκτιμῆσῃ ὡς ἀνωτέραν τῆς ἐμπορίας πάσης ἄλλης πόλεως. Ἐκείθεν μεταβαίνει μετὰ τῆς Ἀύλης εἰς Γάνδανον, ἐπαναστὰν ἤδη κατὰ Καρόλου, δαμασθὲν δὲ ὑπὸ τούτου, ἐναλλάξ τὴν αὐστηρότητα καὶ τὴν ἡπιότητα μεταχειρισθέντος. Ἀπολείπων δὲ τὴν Φλάνδραν καὶ τὴν Βραβαντιανὴν, εἰσέρχεται εἰς τὴν Ὀλλανδίαν, καὶ ἐπισκεπτόμενος τὸ Βοτερδάμον δὲν παραλείπει νὰ ἀναμνήσῃ, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἔγινε περιωπῆς ὡς πατρὶς τοῦ Ἑράσμου, καὶ τούτου ὑπερῆφι τὴν σοίαν, καὶ δίδει βιογραφικὰς τινὰς εἰδήσεις. Διατρέξας τὴν Ὀλλανδίαν ἐπιστρέφει εἰς Βρυξέλλας, πεμφθέντος δ' ἐντεῦθεν τοῦ Γεράρδου εἰς Λεόδιον (Liège) ἕνεκα ὑποθέσεων τοῦ κράτους, ὁ συνοδοιπόρος αὐτοῦ ἐκπεπληγμένος ἐκ τῆς θέας τῶν ὀρυκτικῶν τῶν γαιανθράκων, περιγράφει ἡμῖν αὐτὰ περιέργως. Ἐντεῦθεν βλέπει αὐθις τὴν Ἀμβέρσην διαταγέντος δὲ τοῦ προστάτου αὐτοῦ νὰ ἀπέλθῃ πρεσβυτῆς ἐν Ἀγγλίᾳ, ὁ Νικάνδρος διὰ Βρουγῶν (Bruges), Δουμάρκας καὶ Καλέτους (Galais) ἔπειτα αὐτῷ. Καὶ ἐνταῦθα λέγει τὸ πρῶτον βιβλίον τῶν Ἀποδημιῶν. Περὶ τῆς ὑποθέσεως δὲ τοῦ ἐκδοθέντος δευτέρου βιβλίου πληροφορεῖ ἡμᾶς αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς διὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς λεγομένων α' Ὅσα μὲν ἢ δὴ ἐς Ἰταλίαν καὶ Γερμανίαν, καὶ συναλόντι ἢ φάναι τῆς ἐντὸς τοῦ Ρήνου Βελγικῆς, ἀκριβῶς ἢ λωας Καλέτους, συμβάντα μοι, ἐν τῷ πρῶ τού-

» του μοι συντεθέντι λόγῳ, φίλων φίλτατέ μοι
» Νικόλαε, ἵσως ἀκόσας. Τὰ δ' ἐκ Καλέτης καὶ
» περιώσεως αὐτῆς τῆς πρὸς τὴν Βρετανικὴν
» Ἀγγλίας νῆσον, τὰ τ' ἐν ταύτῃ μοι δραθέντα,
» καὶ ἐξ ἄλλων ἀκουσθέντα, θέσεώς τε περὶ καὶ
» φύσεως, μεγέθους τε πόλεων, καὶ ἔθνη τῶν ἐν
» ταύταις οἰκούντων, ὅσα τε κατὰ δύναμιν εἰμι
» ἠθροικῶς, ἐπεξῶν ἔρχομαι. Καὶ τὰ μὲν Βελγι-
» κῆς—τῷ πολυμυθεῖ καὶ σεμνῷ προσανεθέμην.
» Τὰ δὲ γε νῦν μοι βηθήσεται μέλλοντα, σοὶ τῷ
» φίλτατῳ μοι Κορνελίῳ ἀποσιώσω. Ὅρῳ καὶ
» γὰρ σε, πολύτλαν, καὶ πολύμοχθον, καὶ τὸ
» πλείστον ἐπὶ ξένης βιοῦντα, πλείστας ὄσας ἀπο-
» δημίας ἀνατλάντα, καὶ πόλεις τὰς ἐν τῇ Εὐ-
» ζείνῳ παραθαλασσιδιῶσι πεπλευκότα, καὶ βρυ-
» χερικῶν ἠθῶν πειραν διαγνόντα. Ἴνα δὲ μὴδὲ
» τῶν προσαρκτικῶν καὶ παροικετικῶν ἀμειρος
» εἴης, δεῖν φήθην, ὄντι τοιοῦτῳ, ταῦτα ὅς ἐπε-
» ξίεναι. Καὶ γὰρ σοὶ τε κάμοι ἀνεκάθεν εἴμαρτο,
» εἴ τι τοιοῦτόν ἐστιν, ὁ ἐπὶ ξένης βίος. Διὸ οὐκ
» ἀπεικὸς πρὸς σὲ ταῦτα γράψω, φιλήσόν τινα
» καὶ φιλομαθῆ ἐπιγνώσκων. Ἐνθὲν τοι καὶ ἀρ-
» ξασθαι καιρὸς ἔπεισιν. »

Ἐν τῇ διηγήσει ἐκείνῃ ἀναδεικνύεται παρατηρητῆς ἐπιμελέστατος, καὶ ποτὲ μὲν γεωγράφος, ποτὲ δὲ χειρογράφος, ποτὲ δὲ φυσιογράφος, ποτὲ δὲ ἱστορικός, πόλεις, χώρας, ἔθνη, ἄτομα εἰς ἡμᾶς ἐξιστορεῖ μετὰ δυνάμει ἐρμηνευτικῆς καὶ μετὰ πολιτικῆς συνέσεως. Αὐτῶν δὲ περὶ Ἑβραϊκοῦ τοῦ Η', περὶ τῶν γάμων αὐτοῦ, περὶ τῶν ψευδῶν θυμμάτων τῶν φρατόρων, περὶ τῆς τῶν μοναστηρίων καταργήσεως, περὶ τῆς Ὀρησκυτικῆς ἀναμορφώσεως, περὶ τῶν πολέμων τοῦ βασιλέως μετὰ τῆς Σκωτίας, μετὰ Φραγκίσκου τοῦ Α', βασιλέως τῆς Γαλλίας, εὐπρόσδεκτον προσφέρει εἰς ἡμᾶς ὄθρον τὰς ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ διασπαρμένους καλὰς καὶ ἐπιχειρητικὰς εἰδήσεις. Ἄλλ' ὥσπερ ἡ τύχη ἀπεστρέφετο σχεδὸν κατὰ τοὺς παρόντας καιροὺς ν' ἀναπολήσῃ εἰς τοὺς Ἄγγλους ὑπερσίαν τινὰ ἄλλοτε ἤδη εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων προσαχθεῖσαν, ἡ ἐκδοσις τοῦ χειρογράφου διεκόπη ἐκεῖ ἔνθα εἰς ἡμᾶς τοῦλάχιστον μᾶλλον ἐνδιέφερε νὰ δημοσιευθῇ.

Ὡς ἀνωτέρω ἤδη εἶπομεν διασώζεται ἐν τῇ Ἀμβροσιανῇ χειρογράφῳ τοῦ Νικάνδρου, καὶ ἵσως μετεβιβάσθη ἐκεῖσε ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ὅτε ὁ τὴν βιβλιοθήκην ἐκείνην ἰδρύσας καρδινάλιος Φριδερίκος Βορφομάκιος, ἔστειλεν ἐπὶ τούτῳ εἰς τὰς χώρας ἡμῶν ἀνθρώπους, ὅπως μετὰ εὐσεβοῦς καὶ φρονίμου βουλῆς συνάξωσιν αὐτὰ ἐκ τῶν μοναστηρίων, εἰς ἅτινα προσέφερον ἀντάλλαγμα φελέων, ἀργυρᾶ θυμιατήρια καὶ ἱερὰ ποτήρια. Διὰ τούτο δὲ καὶ ὁ Ἄγγλος ἐκδότης ἐπειράθη διὰ μέσου φίλου καὶ συμπατριώτου αὐτοῦ νὰ προμηθευθῇ ἀντίγραφον τοῦ κειμένου ἐκείνου, ἵνα συμπληρώσῃ τὸ τῆς Βοδλεϊανῆς ἀλλ' οἱ βιβλιοφύλακες ἀπεποιήθησαν τὴν ἄδειαν τῆς ἀντιγραφῆς, προφασίζόμενοι ὅτι ἐκόπτεον νὰ δημοσιεύσωσιν αὐτοὶ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος

» πόνημα. Αὐτὰ ἡ ἀπάντησις, οὐχὶ βέβαια φιλόφρον καὶ ἵσως οὐχὶ ἀληθεύουσα, δὲν μοι ἐφάνη ἀπροσδόκητος. Ἦδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1813, ὅτε ἐγὼ ἀνεύρισκον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ἐκείνῃ τὸ μακρὸν τεμάχιον τοῦ περὶ Ἀντιδόσεως τοῦ Ἰσοκράτους, ὡς ἂν ἡ τῶν ἄλλων ἐπιμέλεια ἐξήλεγε τὴν ἀμέλειαν αὐτῶν, οἱ βιβλιοφύλακες ἐκείνοι ἀνεδείχθησαν μᾶλλον περισεκεμμένοι. Ἐν τούτῳ δὲ παροτρυνθεὶς εἰς ἐξ αὐτῶν, ὅστις μετέπειτα, ὡς σπανίως συμβαίνει, τὴν καρδινάλιαν πορφόραν περιεβλήθη ὡς βραβεῖον τῆς αὐτοῦ σοφίας, Ἄγγελος ὁ Μάϊος, μετ' οὐ πολὺ διὰ τῆς Λατινικῆς τοῦ λόγου ἐκείνου μεταφράσεως, μετὰ τινων διαφόρων τοῦ κειμένου γραφῶν, προοιμιάζε τῶν μετὰ ταῦτα ἐπιτυχῶν αὐτοῦ ἐρευνῶν, δι' ὧν αἱ ἐργασίαι ἐνός καὶ μόνου φιλοπόνου ἀνδρὸς ἀπέβησαν ἐπιφορεῖς εἰς τὰ γράμματα, ὅσον αἱ ὀλοκλήρου Ἀκαδημίας. Ὡς ἐκ τούτου μὴ θέλων ἐγὼ νὰ διεγείρω ζήλοτυπίας, καὶ νὰ ἐκτεθῶ εἰς ἀποποιήσεις, ἔπαυσα τὰς περαιτέρω ἐρεῖνας ἄλλων χειρογράφων, καὶ ἀφῆκα κατὰ μέρος καὶ τὸ τῶν Ἀποδημιῶν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγα ἔτη, ἐν τῇ πατρίδι ἀπονοστήσας, μόλις ὁ Δρ. Κράμερ, ἐδημοσίευσεν τὸ μέρος τοῦ πονήματος τοῦ συμπατριώτου μου, θέλων νὰ λάβω σαφέστεραν γνῶσιν τοῦ πράγματος, ἀπευθύνθη πρὸς ἄνδρα οὐχὶ μόνον ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, τοῖς Μεδιολάνοις, ἀλλ' ἐν οἰκῆ ποτε ἄλλῃ πόλει τῆς Ἰταλίας, δυνάμενον εὐκόλως ἐκείνο, ὑπερ εἰς ἀνθρώπων ξέρον ἤθελεν ἀποβῆ πιθανῶς δυσκατάρθετον. Ἦτο δὲ οὗτος Φήλιξ ὁ Βελλότιος, ἐμὲς ἄλλοτε συμμαθητῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Πάνας, νῦν δὲ ἤδη ἐπὶ ἡμισυν αἰῶνα, ἀπὸ τῆς ἐρημίας μέχρι τοῦ γήρατος πρὸς ἐμὲ συνδεόμενος δι' ἐνδομύχου φιλίας, ἐπαξίως περιδόχος διὰ τὰς λαμπρὰς ἐξαιρέτως αὐτοῦ μεταγλωττίσεις τῶν τριῶν Ἑλλήνων τραγικῶν. Πρόθυμος καὶ ἔτοιμος εἰς τὴν αἰτήσιν, διεβίβασέ μοι οὗτος οὐχὶ μόνον ἰδιαιτέρην περὶ τοῦ χειρογράφου πληροφοσίαν, ἀλλὰ καὶ ἰδιοχειρῶς ἀντιγεγραμμένας διαφόρους σελίδας.

Τὸ Ἀμβροσιανὸν κείμενον τοῦ Νικάνδρου, σημειούμενον D. 72, στερεῖται τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους. Σύνκειται ἐκ φύλλων 84, ὧν τὰ μὲν κατεστρωμένα, τὰ δὲ ἐμβλακωμένα. Περιέχει δὲ μέρος τοῦ δευτέρου βιβλίου, καὶ μετὰ τὸ φύλλον 26 ἀρχεται τὸ τρίτον καὶ ἐξακολουθεῖ ἐπὶ ἄλλα 58.

Ἐν τῷ περιθωρίῳ σημειοῦνται τὰ ἀντικείμενα περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ κείμενον, ταῦτα δὲ εἰς τὰ ἐπόμενα.

Τοῦ δευτέρου βιβλίου.

- Ὅσα οἱ μοναχοὶ δι' αἰσχροκερδεῖαν εἰργάζοντο.
- Περὶ τῆς θαυμαστοποιῶ γράφας.
- Δημιουργία Ἑρικού βασιλέως κατὰ τῶν μοναχῶν.
- Περὶ τῆς τῶν Ἀγγλων ἀποστασίας ἐκ τοῦ Ρώμης ἀρχιερέως.
- Περὶ τοῦ Θωμᾶ ἐπισκόπου Λονδίνης.
- Περὶ τῆς Ἰνρικού πρὸς τὸν βασιλέα Γαλλίας Φραγκίσκου μάχης.
- Περὶ τῆς ἐν Πικαρδίᾳ πόλεως Βολωνίας.

- Περὶ τοῦ πρεσβευτοῦ Γρηγόριου.
- Περὶ τῆς μεγίστης νηός.
- Περὶ τοῦ στρατηγοῦ Θωμά.
- Δημηγορία Θωμά πρὸς τοὺς στρατιώτας.
- Καμάρικον πόλις ἐπίσημος.
- Τοῦ τρίτου βιβλίου.*
- Περὶ τῆς βραχίδιας Πανορίας Μαρίας.
- Περὶ Λευτεκίας τῶν Παρισίων.
- Περὶ τῆς Γαλλίας κατὰ μέρος.
- Περὶ τῶν ποταμῶν Γαλλίας.
- Περὶ τῶν καλουμένων βερώνων.
- Περὶ τοῦ βασιλέως Γάλλων Φραγκίσκου.
- Φραγκίσκου πρὸς Μεδιολάνων ἐκστρατεία.
- Περὶ τῆς τοῦ βασιλέως Φραγκίσκου ἀλώσεως.
- Περὶ τῆς ἐπανόδου Φραγκίσκου καὶ τοῦ γάμου.
- Περὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Ῥωμαίων πόλεως ὑπὸ Βορθόγου.
- Ὅσα οἱ στρατιῶται τοῖς Ῥωμαίοις κακὰ ἐνόησαν.
- Πολιορκία Νεαπόλεως.
- Περὶ Χαϊρατίνου τοῦ καὶ Βροβαρώσσα.
- Περὶ Τύνητος πόλεως ἐν Αἰθίῃ.
- Περὶ τοῦ Ἀνδρέου δ' Ἀπούρια.
- Περὶ τῆς λυτρώσεως τῶν αἰχμαλώτων εἰς Τόνητα.
- Περὶ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεως Κορώνης.
- Περὶ τῆς Πάτρας πόλεως Λαγκασίας.
- Περὶ τῆς Φραγκίσκου καὶ Σουλεϊμάνου φιλίας.
- Περὶ τῆς ἀλώσεως Ἰαννουζῆ ἐκ τῶν Χυμάρης.
- Περὶ τῆς μάχης Σουλεϊμάνου κατὰ τῶν Οὐβετών.
- Περὶ τῆς ἐν Κερκύρα πολιορκίας Τούρκων.
- Ὅσα ὑπὸ τῶν ἐν τῇ πόλει μισθοφόρων ἐπράχθη κακὰ.
- Λαγκασία τῆς Κερκυραίων νήσου.
- Περὶ τοῦ ὀφθέντος ἐν Κερκύρα τέρατος.
- Περὶ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ Ναυπλίας πολιορκίας.
- Περὶ τῶν Οὐνεστών καὶ Σουλεϊμάνου συμβάσεως.
- Περὶ τῆς πρὸς Ἀργιέρην αυτοκρατορῶν ἀριζίας.
- Περὶ τοῦ συμβάντος ναυαγίου ἐν τῷ αυτοκρατορικῷ στόλῳ.
- Περὶ τῶν καλουμένων Γουέλφων καὶ Γιβελλίνων.
- Περὶ τῆς Αἰπαρέων νήσου Λαγκασίας.
- Ἐκφρασις τῆς ἐν Γαλλίᾳ καλλιφόδου παγῆς.
- Περὶ Ἀγγέλου Βεργηνίου ἐκ Κρήτης.
- Περὶ τοῦ εἶδους ἡλικίας Φραγκίσκου βασιλέως.
- Λούγδουρον πόλις ἐν Γαλλίᾳ ἐπίσημος.
- Περὶ τῆς Ταυρίνης πόλεως διατήμου.
- Περὶ τῆς μεγίστης πόλεως Μεδιολάνων.
- Περὶ Βονωνίας πόλεως ἐπιστήμου.
- Περὶ Φλωρεντίας πόλεως περιφανοῦς.
- Περὶ Σιένης πόλεως ἐπιστήμου.
- Περὶ Οὐιτέροδο πόλεως.

Ἐκ τῶν μετὰ τοῦδε εἰρημένων ἐξάγεται πόσων ἐσφαλμένως ἐν τινι ἀριθμῷ τῆς Ἐσθημερίδος τῶν Συλητήσεων τοῦ παρελθόντος ἔτους, νομίζω μάλιστα τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, ἀνγγέλλῃ ὅτι ὁ Κό-

ριος Ζίγγελ, δόκιμος τῆς φιλοσοφίας ἐν τῇ τῆς Ἀλλης πανεπιστημίῳ, εἶπεν ἐν τῇ Ἀμβερσιανῇ πλῆρῳ τὸ κείμενον τοῦ Νουκίου, καὶ ὅτι περιέχει τὸ τρίτον βιβλίον, τὴν ἐν Γαλλίᾳ ἀποδημίαν αὐτοῦ. ὡς ἀν μᾶλλον ἢ περὶ τῆς Γαλλίας μὴ ἐποίησεν λόγον ἐν αὐτῷ περὶ τῆς Ἰταλίας καὶ περὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ περὶ πολέμων καὶ γεγονότων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δέκα περίπου ἔτη προγενεστέρων τῶν τοῦ Νουκίου ἀποδημιῶν. Ὅπως δὴ ποτε ἤθελον εἰσελθεῖν πάντοτε ἐπιθυμίας ἀξιὸν νὰ συναπαρτισθῇ ἐκ τῶν δύο χειρογράφων κείμενον σχεδὸν πλῆρες, διότι κατ' ὀλίγα μόνον ἤθελε μείνει ἑλλειπές, ἢ μᾶλλον νὰ παραβληθῶσι μετὰ τῶν τριῶν βιβλίων, ἅτινα, καθ' ἃ εὐρίσκω εἰς σημειώσιν μου δὲν ἐνθυμούμαι πόθεν ληροῦσαν (*), ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Ἐσθημερίῳ τῆς Ἰσπανίας βιβλιοθήκῃ.

Ἔσον καὶ σφῶς κρίνει δικαίως ὁ Κράμερ τὸ ὕφος τοῦ Νικάνδρου. Καὶ τῷ ὄντι, ἢ ἀνάγνωσις τῶν Ἀποδημιῶν αὐτοῦ ἀποδεικνύει, ὅτι τὴν ἐν τῇ Ἑλληνίδι φωνῇ πείραν ἀπέκτησε κυρίως, οὐχὶ ὡς συνειθίζον οἱ πλεῖστοι ἐκ τῆς μελέτης τῆς ἑκκλησιαστικῆς γλώσσης, ἀλλὰ πατισθεὶς τοῖς κομψότεροις τρόποις τῶν δοκιμῶν τῆς Ἑλλάδος συγγράφων ἠθέλωμεν μάλιστα εἰπεῖν ὅτι λείως καὶ ὀμαλῶς προβαίνει, ἀν ἐνίοτε δὲν περιέπιπτεν εἰς συντακτικὸν τι ἀμάρτημα, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει φανῆ παραδόξον, ἐὰν σκεφθῶμεν ὅτι δὲν εἶχαν εἰσέτι ἐπεξεργασθῆ τὸ ἴδιον πόνημα. Μὴ μεμψῆθῇ δὲ τις τὴν παρὰ τῷ Νικάνδρῳ συγῆν γράσιν ἐκφράσεων ἢ ὑποτυπώσεων, διότι ἀν αὕτη ἐπιτρέπεται ἐνίοτε καὶ εἰς τοὺς ἱστορικοὺς, πολὺ μᾶλλον ἐπιτρέπεται εἰς συγγράμματα ἀποδημιῶν, μεταβάλλοντα πολλὰς τὴν τοῦ λόγου ὑπόθεσιν, καὶ μάλιστα ὅταν οὐχὶ δι' ἐπίδειξιν ἀγχινοίας μεταχειρίζεται αὐτὰς, ἀλλ' ἵνα παραστήσῃ τὰ πράγματα καταφανῆ πρὸ τῶν ὀρθαλμῶν τοῦ ἀναγνώστου.

Περὶ τοῦ βίου τοῦ Νικάνδρου ἐκτὸς τῶν ὅσα αὐτὸς ἀναφέρει ἐν τῷ ἴδιῳ πονήματι, οὐδὲν ἠδυνήθη ὁ ἐκδότης αὐτοῦ νὰ συνάξῃ. Ἐν τέλει τοῦ πρώτου βιβλίου, τὸ ὁποῖον ἀμειροῦ τῷ φιλτάτῳ τῶν φίλων αὐτοῦ, οὗ τινος ἀποσιωπᾷ τὸ ὄνομα, προσθέτει ὅτι ἢ τούτου ἀγαθότης θέλει ἀντικληρώσει ὅλα τὰ ἐλαττώματα ἅτινα ἐπροξενήθησαν ἐκ περιστάσεων προερχομένων ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων αὐτοῦ δυστυχιῶν, καὶ ἐκ τοῦ σφοδροῦ ἐκείνου ἔρωτος ὑφ' οὗ κατείχετο, φεῦ! διὰ τὴν Νουκίαν ἐκείνην, ἥς μόνῃ ἢ ἀνάμνησις συνετάρασσε καὶ ἀνέφλεγε τὴν καρδίαν του, ἔρωτος ἀρχὴ γενομένου τῶν δυστυχισμάτων αὐτοῦ, εἰς δὲ μόνον ὤφειλε τὴν γνώσιν πολλῶν ἐθνῶν καὶ πόλεων καὶ τῶν διαφόρων αὐτῶν πολιτευμάτων. Ἦμεῖς δὲ νῦν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος Νουκίας εἰκάζομεν ὅτι ἦτο αὕτη σύζυγός του, καὶ ὅτι αὐτὸς δὲν ὑπαινίσσεται ἔρωτα ἀτυχῆ διὰ τὸ διαφιλονεικῆσθαι ἀντικείμενον τῶν πόθων

(*) Ἰσως ἐκ τῆς ὑπὸ Ἰωάννου Τριάρτου (Triarte) δημοσιευθείσης τὸ 1769 περιγραφῆς τῶν Ἑλληνικῶν χειρογράφων τῆς βιβλιοθήκης τῆς Μαρτίτης.

αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι αὕτη προσφιλεστάτη συμβίβη αὐτοῦ ὄσα, ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας ὑπὸ αἰῶρου θανάτου ἀφῆραπῆ, ἢ, ἵνα σκληροτέρῃ ἀποβῆ ἢ ὀδύνη τοῦ Νικάνδρου, ἐφρονεῖτο ἢ ἠχμαλωτεύθη ὑπὸ τῶν Τούρκων, ὅτε ὁ στρατὸς τοῦ Σουλεϊμάν, καὶ ὁ θηριώδης Χαϊρατίνος, διὰ σιδήρου καὶ πυρὸς καταρμύοντες τὴν νῆσον Κέρκυραν, ἀπήγαγον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν οὐχ ἦσαν τῶν δισχυρῶν κατοίκων. Καὶ ὑπῆρξεν αὕτη μίξ τῶν ἐγγεγραμμένων ποσοτήτων ἐν τῷ ἀτελευτήτῳ λογαριασμῷ τῶν δυστυχισμάτων, ἅτινα, ὡς αἱ Χριστιανικαὶ Δυνάμεις πιστεύουσιν ἢ προσποιούσονται ὅτι πιστεύουσι, δύνανται ἑμῶ μετὰ τῶν ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν σταυροφορῶν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ ὑπ' αὐτῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας προξενηθέντων κακῶν, νὰ ἐξοφληθῶσι σήμερον διὰ τοῦ παραδόξου Χάτι Χουμαγιού.

Ὅπως δὴ ποτε καταρυσίων ὁ Νουκίας ἐν Ἑνετίᾳ, ἐγνώρισεν, εἰκάζω, διὰ τῶν δύο Κερκυραίων, Ἀντωνίου τοῦ Ἐπάρχου καὶ Νικολάου τοῦ Σοφιστοῦ, ὅτι νῆες ἐπίσης κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διέτριβον ζητούντες ἀνακούφισιν τῶν συμφορῶν τῆς πατρίδος, καὶ κοσμοῦντες αὐτὴν διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς καὶ σφίρας, ἰάκωθον τὸν Μενδόζαν Ἰσπανὸν, ἀνδραπολλὴν κακῆς καὶ παιδείας, καὶ μάλιστα τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα περιποιούμενον. Οὗτος ἐτίμα καὶ τὸν Σοφιστὸν καὶ τὸν Ἐπάρχον, ὥστε καὶ τὸν πρώτον εἶχε ἀποσταλεῖ εἰς τὸν Ἀθῶνα πρὸς ἀποκρίσιν χειρογράφων (*). ἦτο δὲ πρεσβευτὴς Κερκύρου τοῦ Ε. παρὰ τῇ Ἑνετικῇ πολιτείᾳ. Δυνάμειθα εὐλόγως λοιπὸν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι οἱ δύο αὐτοῦ συμπολιτῆς εἰσῆγαγον τὸν Νουκίον παρὰ τῷ Μενδόζῳ, ὁ Μενδόζας δ' ἔπειτα εἰσῆγαγεν αὐτὸν παρὰ τῷ Γρηγόρῳ, μετ' οὗ καιρῷ εἶχε καὶ τὴν παρὰ τῷ αὐτῷ μονάρχῃ διπλωματικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ τὰ προτερήματα τῆς παιδείας.

Τὸ 1546 ἔτος, ὁσέλιοντος τοῦ Γρηγόριου νὰ φθάσῃ τὴν ἡγεμόνα του ἐν Βρυξέλλαις, ὁ Νικάνδρος ἐπετρέπη νὰ μεταβῆ εἰς τὴν Σκοτίαν. Ἄς ἀκούσωμεν αὐτὸς αὐτοῦ τὰς λέξεις:

« Ἐπαναληψόμεθα δὲ τῶν πρόσθεν ἡμῖν εἰρημένων, τὰ περὶ τοῦ πρεσβείως Γρηγόριου φημι, τοῦ ἐξ αυτοκρατορῶν πρὸς Ἑνρίκον ἀποσταλέντος. ὅπως τε τὰ καθ' αὐτὸν συμπεράνας ἀπέπεμψε. Χρηματίσαντος τοῖνον τούτου πολλὰς Ἑνρίκῳ, καὶ πάντα τὰ ὑπ' αυτοκρατορῶν προτεθέντα δεξάμενος, καὶ τούτοις ἐμμένει συνταξάμενος, τὸν πρεσβευτὴν ἀπέλυσεν. Ἐγὼ δὲ προσμείναι αὐτῷ ἐνθυμηθεὶς, ἐνδοξίμῳ τῷ πρεσβευτῇ ἤτησα. Ὁ δὲ μόλις τοῖς ἐμοῖς εἶξας θαλάμῳ, ἵππων τε καὶ ὄπλα καὶ τὰ πρὸς διατροφὴν ἐπιδεδωκώς, μετ' ἰλαρότητος ἐξέπεμψε. Αὐτὸς δ' ἐπανέστρεψε πρὸς τὸν αυτοκράτορα.

« Βουλόμενος δ' ἐγὼ καὶ περαιτέρω τῆς νήσου προβῆναι, ἔσχον αἰτίαν τῆς Ἑνρίκου πρὸς τοὺς ἐν Σκοτίᾳ ἐκστρατείας. Ὁ γὰρ Ἑνρίκος δύναιμι ἀξιόχρατον ἀθροίσαι, ἐκ τῶν τῆς νήσου, προσέτι δὲ καὶ ξενικῶν οὐκ ὀλίγων, κατὰ τοὺς ἐν Σκοτίᾳ

ἀπέπεμψεν. Ἦσαν δ' Ἰταλῶν οὐκ ὀλίγη μοῖρα, καὶ Ἰσπανῶν, προσέτι δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐκ Πελοποννήσου Ἀργείων, ἔχοντες σφίσι στρατηγὸν Θωμᾶν ἐκείνον τὸν ἐξ Ἀργους, οὗ τῆς ἀνδρείας πέρι καὶ φρονήσεως, καὶ τῆς πρὸς τοὺς πολέμους ἐμπειρίας, ἐν τοῖς ἐφεξῆς ῥηθήσεται. Τούτῳ οὖν τῷ Θωμᾷ συνταχθεὶς, ἐς τὸν κατὰ τῶν τῆς Σκοτίας πόλεμον μετὰ τῶν ἄλλων ἐξήμην. Φθάσαντες δ' ἄχρι Ταμείσιος ποταμοῦ, ὅς τὴν τε Ἀγγλίαν ἐκ Σκοτίας ὀρίζει, ἐγγὺς που τῶν ἐν ταῖς ὄχθαις φουρλιῶν, ἐσκηνοῦμεν. Οἱ μὲν οὖν ἡμέτεροι φίλοι Ἴπποι ἐπιδρομᾶς καὶ ἐπιθέσεως ὁσμέραι καταργαζόμενοι, λείαν ἤλασαν. . . . τὴν χώραν ἐδήσαν, καὶ ἀπασαν τὴν περίχωρον. . . . πόλεις τινὰς οὐ μετὰ γάλας ἐξεπόρθουν. Ἐνδόντων οὖν τῶν ἐπιχωρίων, πρεσβείαν πρὸς Ἑνρίκον ἀπέστειλαν, καὶ τινα τῶν σφίσι χωρίων καὶ πόλεων προσέδωκαν, καὶ ἀνακωχὴν τοῦ πολέμου ἐκτίσαντο. ἡμεῖς δ' ἐν Λονδίῳ ἐπανήλθομεν » (*).

Περὶ τοῦ Θωμά τούτου οὐδένα ἄλλον γνώσκω ποιούντα μνησιν. Ἦτο δὲ ὁσος εἰς τῶν ἀνδρείων ἐκείνων ἡμετέρων ὀπλαρχηγῶν, οἵτινες μετὰ τῶν ἰδίων συστρατιωτῶν προσέφερον βραχίονα καὶ ζώνην εἰς ἡγεμόνας ξένους, ἐπεὶ δὲ πατρίδα ἐν ὑπερασπίσει δὲν εἶχον πλέον. Περιφραμοὶ εἶναι οὗτοι ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν χρόνων ἐκείνων. ἐστράτευσον ἑσπῆται, καὶ ἐκαλοῦντο stradioti, στρατιῶται. Ἰδοὺ πῶς περιγράφει αὐτοὺς Κοριωλιάνος ὁ Κιππικός: « εἶναι οὗτοι, λέγει, ἄνδρες μεγάλου καὶ ἰκανοὶ πρὸς πᾶσαν ἀνδρείαν ἐπιχειρήσιν, οἵτινες δι' αἰφνιδίων ἐπιδρομῶν τσοῦτον ἠφάνισαν τὸ ὑπὸ τοῦ Τούρκου διατελοῦν μέρος τῆς Πελοποννήσου, ὥστε κατερόμωσαν αὐτό. Οἱ ἄνδρες οὗτοι εἶναι φύσει λίαν φιλάρπαγες, ἐπιτηδειότεροι εἰς τὰς ἐπιδρομὰς ἢ εἰς τὰς ἐκ τοῦ συστάδην μάχας. Μεταχειρίζονται ξυλίνην ἢ δερματίνην ἀσπίδα (large) καὶ λόγχην ὀλίγοι δὲ τινες θυράκιον (corsaletto) οἱ ἄλλοι φοροῦσι βυμβάκινον θώρακα σκέποντα αὐτοὺς κατὰ τῶν πληγῶν τοῦ ἔλθου. Ἀνδρειότεροι δὲ πάντων εἶναι οἱ τοῦ Ναυπλίου, πόλεως τῆς Πελοποννήσου, ἐν τῇ γῶρᾳ τῶν Ἀργείων » (**).

Ἐκ τούτων λοιπὸν τῶν στρατιωτῶν ἦτο καὶ ὁ Θωμάς, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο περὶ αὐτοῦ λέγει τὸ ἐν Λονδίῳ ἐκδοθὲν μέρος τῶν Ἀποδημιῶν. Ἀρκοῦντα ὅμως προσθέτει τὸ ἐπόμενον μέρος, ὅπερ νῦν ἐνταῦθα δημοσιεύομεν, συμπληροῦν τὸ δεύτερον βιβλίον, καὶ συνδεόμενον μετὰ τῶν λέξεων « καὶ Θωμᾶν, τὸν τῶν ἐκ Πελοποννήσου στρατηγόν, σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν * * * * », δι' ὧν τελευτᾷ τὸ τυπωθὲν μέρος τοῦ πονήματος τοῦ Νουκίου. Προτάττομεν δὲ ὀλίγας γραμμὰς ἐκ τοῦ ἔξ ἐκδοθέντος πρὸς ἐντελεστέραν αὐτοῦ κατάληψιν.

« Ἀρχομένου δ' ἦρος, αὐθις ὁ Κελτῶν βασιλεὺς

(*) Κῶς ὅλας τὰς φησὶς τερῶν ἀπαράλλακτον τὴν γραφὴν τοῦ ἀποσταλέντος ἡμῖν χειρογράφου. S. A.

(**) Coriolano Ciprico, Guerre dei Veneziani nell'Asia.

(*) Ἄνδρες, Περὶ τῶν φησὶς εἰς τὰς Epist. Antonii Augustini.

δυνάμεις πολλάς· ἐτοιμάζων ἐλέγχετο· καὶ Βολωνίαν πολιορκήσαν ἠπέλει. Διὸ δὴ καὶ Ἐνρίκος τὰς δυνάμεις ἐς τὴν ἠπειρον ἐπεμπε, καὶ ἐς Βολωνίαν σιτία καὶ στρατιώτας ἐπέβη. Ἐνθεν τοὶ καὶ Θωμαῖν τὴν ἐκ Πελοποννήσου στρατηγὸν σὺν τοῖς ἀμφοῖν αὐτῶν, ἐν ταύτῃ ἀπέστειλε· καὶ τὴν τῆς κἀτὼ καλυμμένης Βολωνίας, καὶ τὴν τοῦ λιμένος οὐλακὴν καὶ διοίκησιν αὐτῆ ἔχειρσις, καὶ πάντας τοὺς ἐν ταύτῃ πεῖθεσθαι τούτῳ προστάξας, ἐν πολλῇ τῇ δορυφορίᾳ καὶ δόξῃ κατέστησεν· ὅθεν πρὸς Γάλλους ὁσημέρην ἔργα ἀξία λόγου ἐπεργάζομενος, τὴν προσοῦσαν αὐτῷ ἀρετὴν ἐπεδείκνυσε· καὶ πολλάκις μετ' ὀλίγων ἐπὶ πλοίων· ἐξ ἐπιδρομῆς ἐλαύνων κατετροπέσθη· καὶ δέξι τῆ ἐπ' αὐτὸν οὐκ εὐκαταφρονήτῳ εἰχνοποῦστος οὖν ὑπὸ τῶν σκοπῶν ἀπαγγειλάντων κεισθεῖς, ὡς Γάλλοι τῆ ἐπιπέσει φησάντων, ἔπλα τε σιτία τε καὶ τηλεβόλους καὶ ἄλλα ἄττα ἐφ' ἀμαξῶν ἐν τῷ σφῶν φρουρίῳ εἰσάξει μάλλοισιν, εἶπετο δὲ τούτοις καὶ στρατιωτῶν ἱππέων καταφράκτων φάλαγγ', ὡς εἶχε τάχους τοὺς ἀμφοῖν αὐτῶν στρατιώτας συναθροίσας, ἐτοιμασθῆναι τούτους ἐκέλευεν· ὁπλισθέντες δὲ καὶ τοὺς ἱπποὺς ἀναβάντες, εὐθὺς Ταρωθάνης καὶ Ἀρδεσίας ἤλαυνον πόλει· ἐδοξεν οὖν καὶ ἡμῖν τούτοις συναπιεῖν· οὐχ ἴν' ἀνθρωπεῖα τὰς χεῖρας εἰ τύχοι μολύνωμεν αἵματι, εἰ καὶ τοῦτο ἐξὸν ἡμῖν ἐν στρατῷ τεταγμένοις, ἀλλ' ἵνα τὴν παρὰ τῶν στρατιωτῶν θρυλλουμένην ἀνθρώπων ζωρησίαν, ἐν ἐπιπέσει καὶ ἐπιδρομῇ γιγνομένην εἰδοίμεν· ἀμέλει, καὶ τοῖς ἱπποῖς ἀναβάντες, ἠλαύνομεν ἥσαν δ' οἱ μετὰ τοῦ Θωμαῖ πεντήκοντα πρὸς τοὺς πεντακοσίους· ἡ δὲ Γάλλων φάλαγγ' ἐς χιλίους ἐπεμετρεῖτο· ὁρθρὸς δ' ἦν βυθός, καὶ πησίον που τῆς ὁδοῦ, ἐνθ' οἱ Γάλλοι πορεύεσθαι ἐμελλον, ἐν τῶν ἐλωδῶν χωρίων λογήσαντες, τὴν ἡμέραν ἐμένομεν· αὐτοῦ δὲ που πρὸς τὸ λυκαργές, ἤγγελλον οἱ σκοποὶ τοὺς Γάλλους τῆς πόλεως ἐξέρχεσθαι, καὶ ἐπ' εὐθὺς τοῦ φρουρίου ἵεναι· ταύτων δ' ἐτι λεγομένων, εἶδομεν καὶ τοὺς τῆς φάλαγγος προσεζήχοντες, στίλβοντας τοὺς ὄπλους, καὶ τῆ εἶτι μικρομίροντας· ὁ οὖν στρατηγὸς Θωμαῖς συνάξας τοὺς ἀμφοῖν αὐτῶν, ἔφη πρὸς αὐτούς τοιαῦτα·

« Ἄνδρες συστρατιώται· ἡμεῖς μὲν ὡς ὁρᾶτε, ἐν ἐσχάτοις τῆς οἰκουμένης τανῶν οἰκοῦμεν μέρεσι· στρατεύομεθα δὲ βασιλεὶ καὶ ἔθνεσι τῶν ὑπὸ ἄρκτων τελευταίων· οὐδὲν δ' ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς ἐνταῦθ' ἕτερόν τι φερόμενοι ἴκομεν, ἢ τὴν εὐπολμον ἡμῖν ἀνδρίαν καὶ γενναϊότητα. Διὸ, πρὸς τοὺς πολέμοις ἡμᾶς γενναίως ἀντιπρακτικῶς μεθεῖ, οὐδ' εἰ καὶ πλείονες ἡμῶν οἱ ὑπεναντίοι φησίν· οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν ἡμετέραν ἀρετὴν. Ἐλλήνων γὰρ ἐσμὲν παῖδες, καὶ βαρβάρων σμῆνας οὐ πτοοῦμεθα· τοῖνον, τὴν πρόπουσαν ἡμῖν ἀρετὴν, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ καρτερίαν ἐπιδείξομεν, ἵ' ἅπαντες λέγειν ἔχοιεν, ὡς οἱ ἐξ Ἑλλάδος ἐν τοῖς Εὐρωπαϊαῖς μέρεσιν εὐρεθέντες, ἔργα χειρὸς ἀρίστης ἐπεδείξαντο· ὅθεν παρὰ μὲν τοῖς βασιλεῦσι κλέος ἀπολήψομεθα· παρὰ δ' ἄ-

πασιν ἐσπερίοις καὶ παρωκαυνοῖς ἀειμνηστον ἢ εἶναι κτησόμεθα· τοιχοροῦν, οἱ ἄνδρες, ἀνδρείως καὶ συντεταγμένως τοὺς ἐχθροὺς ἐπιβάλλομεν· καὶ τὴν ὠκεάνειον ἀκτὴν αἵμασιν ἐναντίων ἢ φονίζομεν, καὶ τὴν πάλαι θρυλλουμένην Ἑλλήνων ἀνδρίαν, ἔργοις αὐτοῖς, φανεράν ποιήσωμεν. » Ταῦτα τοῦ Θωμαῖ εἰόντος, ἀκωντες τὰς ψυχὰς ἐπεβίβωθησαν· καὶ τάγμασι δυσὶ τούτους μερίσας, τὸ μὲν Ἠλεάζω τῷ αὐτοῦ σημαιοφόρῳ ἐπέδωκε, τὸ δ' αὐτὸς ἐπέχε. Καὶ τῷ μὲν σημαιοφόρῳ κατὰ νότου τοὺς ἐναντίους εἰσβάλλειν ἐκέλευεν, αὐτὸς δὲ τὸν ὑπασπιστὴν συμπαράλαβὼν, καὶ ἐς τάξιν τοὺς σὺν αὐτῷ καταστήσας, καὶ τὸ δόρυ κλίνας, ὁμῶσε τοῖς ἐναντίοις ἐχώρει· τὸν προστυχόντα δὲ τῆ γῆ προσαράξας, καὶ μετὰ τοῦτον ἕτερον, ἐς τὸ πρῶτον εἰσβάλλει· κατακλασθέντος οὖν τοῦ δόρατος, ξιφῆρας τοῖς πολεμίοις ἐπέδωκε· καὶ ἔργα χειρὸς γενναίας ἐνδείξάμενος, οὐδαμῶς ἐνεθίβη· οὐ μὴν δ' ἡμέλων οἱ ἕτεροι· ἀλλ' ἄνδρες ἀγαθοὶ γιγνόμενοι, ἀξίως ἐμάχοντο· οἱ Γάλλοι δὲ, καὶ τοὶ ἄλλοι καὶ καρτερικοὶ ὄντες, ἀλλ' οὖν γὰρ ὑπὸ τῆς τούτων διασκευασθέντες βώμης, ἀτάκτως πῶς ἐφέροντο. Ἐν τούτῳ ὁ σημαιοφόρος Ἠλεάζωρ ἐκ τῆς οὐραγίας κατὰ νότου εἰσβαλὼν ἐξῆπνις, τούτους πτοίας ἐνέπλησε καὶ συγχύσας· ὅθεν πρὸς φυγὴν ἤρξαντο· ὄντος δὲ τοῦ χυρίου ψαμμύθους καὶ χαύνου, οἱ τῶν φευγόντων ἱπποὶ ὠλισθηίνον, καὶ τοὺς ἀναβάτας καταδάφιζον, ὁλίγους ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἠλίσκοντο· ἔργῳ δ' ὄντες Ἀρδεσίαν καὶ Ταρωθάνης, οἱ τῶν Γάλλων περιωθέντες, πρὸς τὰς πόλεις ταύτας ἐτάσσοντο· καὶ νίκην λαμπρὰ τῷ Θωμαῖ σὺν τοῖς ἀμφοῖν αὐτῶν ἐργάζοντο· καὶ πλείστοιαν λαφύρων γιγνόμεναι κύριοι καὶ πολλῶν μὲν ἀμαξῶν σιτία, πλείων δὲ τηλεβόλων καὶ ἑτέρων ὄπλων ἐγαράτεῖς γιγνόμεναι, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ ἱππων καὶ ἱππέων καταφράκτων, ὡς τριάκοντα ζωρησίαν εἰληφότες, τροπαιοφόροι πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἐς Βολωνίαν ἐπανεστράφημεν· οἱ καὶ ὑπεδέχοντο ἡμᾶς παιανίζοντες, τὸν ἡμέτερον στρατηγὸν Θωμαῖν εὐφημοῦντες, ἀνδρίαν τε τὴν τούτου καὶ γενναϊότητα σὺν τοῖς ἀμφοῖν αὐτῶν ἐκθειάζοντες· ἔπεσον δ' ἐν τῇ τοιαύτῃ εἰσβολῇ, Ἑλλήνων μὲν πέντε καὶ τριάκοντα· ἐτρώθησαν δ' ἐς τεσσαράκοντα· τῶν Γάλλων δ' ἐς τριακοσίους ἐξήκοντα· κεκλιμένοι δ' ἐς ἑκάτον ἢ καὶ πλείονες· ἐτρώθη δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Θωμαῖς, τὸν μηρόν δορατισθεῖς· δυοῖν γὰρ τοῖν ὑπεναντίοις ἐς ταῦτ' ἐσθλάοντο· καὶ ἐγκαρσίως κατὰ πλευρὰν βελόντοιν, οὐ μὴν γὰρ τοῦτον τοῦ ἵππου κατήνεγκαν. Ταῦτα ὁ Θωμαῖς καταργασάμενος, κλέος οὐκ ὀλίγον παρὰ τῷ βασιλεῖ Ἀγγλίας ἀπηνέγκαστο· ὅθεν τοῖς ἀμφοῖν αὐτῶν κορυφαῖοι στρατηγῶς ἐναριθμήσας, πρόσσθον οὐκ ὀλίγην χρημάτων αὐτῷ δίδωσθαι κατ' ἔτος ἐπέταττε. »

Εὐχάριστος δάσαντες εἰς φῶς τὰ ἀφορῶντα τῶν Θωμαῖν, θέλομεν ἐπίσης δημοσιεῖσαι τὰ ἐπόμενα, συμπληροῦντα τὸ δεύτερον βιβλίον τοῦ Νουκίου, καὶ προσημαζόντα τοῦ τρίτου· οὐδὲ θέλομεν παρα-

λαβεῖν τεμάχιόν τι, ἐν ᾧ παρακατιῶν ὁ Νουκίος ποιεῖται μνησὶν ἑτέρου Ἑλλήνος, διαπρέφοντος οὐχὶ διὰ τῶν ὄπλων ἀλλὰ διὰ τῶν γραμμάτων, καὶ τιμωμένου διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως φραγκίσκου τοῦ Α'. » Τριβομένων δ' ὁσημέρην τῶν στρατῶν ἐκτέρωθεν, καὶ οὐδὲν ἄξιον πραττόντων λόγου, ἀλλ' ἐκδρομὰς τινὰς καὶ ἐπιπέσεις συχάκις ποιούμενων, κατὰ μὲν ἐκ τούτων ὅτε δ' αὐτὸς ἐκείνων ἠλίσκοντο, καὶ λύτρα τιθεμένων ἐκτέρων καὶ ἀνταλαττομένων τῶν αἰχμηκῶτων, ἠλευθεροῦντο· καὶ ταῦτα μὲν ὑπὸ τῶν μισθοφόρων ξένων καὶ τῶν Γάλλων ἐπράττετο· ὑπὸ δ' Ἀγγλων καὶ Γάλλων οὐδαμῶς, ἀλλὰ τὴν ἀπηνεστῆ καὶ ἀμελικτος μάχη ἀμφοῖν διεκρίνετο· ὡς τὸν ἀλίσκόμενον ἀφ' ἐκτέρων δυσμηνεστῆτα διεπίθουν καὶ ὠμώτατα κατέκτανον· καὶ μὴν οὐ λύτρα, οὐδὲ τι ἕτερον οὐδὲν τῆς ὀργῆς τούτους ἐμάχοντο ἢ πρὸς ἑλσον ἐκαμπεῖ· μάλλον δ' ἐξήγειραινε τοιαύτη τις μάχη θηριώδης ἀμφοῖν τὸν γενεὴν τούτων ἐπεφύροτο· ἐν τούτοις δ' ὄντων, ἔδοξε τῷ βασιλεῖ Ἐνρίκῳ φρούριον ἐν τῇ παραθαλαττιδίῳ αὐτοῦ ταύτῃ αἰκοδομησάμεν· ἀπέχον μὲν ἐκ Βολωνίας μιλίοις ἑπτὰ, ἐκ δὲ Καλέτους ἐνδοκα, ἐνθα καὶ λιμὴν οὐ μικρὸς τὴν ἐπέστικα· τοῦθ' ἔσκεν οἰκοδόμους καὶ τέκτονας, σκαφέας τε καὶ πλυνθοποιούς ἐκ τῆς νήσου ἀπέστειλε, καὶ πύργον μετὰ προμαχώων καὶ ἐπάλλεων ἐποικοδόμησε, καὶ τάφρους αὐτῶν περιεκύκλω, καὶ τηλεβόλους καὶ ἑτέροις ὄπλοις ὠχύρου· οὐ πολλοὺς δὲ παραλθόντος χρόνου, καὶ τινες τῶν ἀμφοῖν βασιλεῦσι τούτοις ἐς ἀνακωχὴν τοῦ πολέμου τούτου ἐκίνησαν, καὶ πρὸς εἰρήνην ἠρέθιζον, τῶν συνεινῶν ἐς τοῦτο μεσολαβήσασαν, ὡς ἐλέγετο· πευθθέντων δ' οὖν ποτε τοῖς προτεινομένοις, πρέσβεις ἐξ ἐκτέρων ἐπέλλοντο, ἵ' ἐς ταῦτ' ἐσθλάοντο, καὶ τὸ σφίσι δοκοῦν ἀποφθάναι· καὶ ἐκ μὲν Γαλλίας τρεῖς ἀπετέλλοντο· ὁμοίως δ' αὐτὸς Ἀγγλίας τρεῖς ἕτεροι ἐπήλθοσαν· οἱ ἐς πόλιν Γυνάσιον, ἐν ὁρίοις οὐραν τῆς Γάλλων γῆς, ἐκάνησαν, ἐνθα τὰς ξυμβάσεις διετέλεσαν, καὶ ἀνακωχὴν τοῦ πολέμου καὶ εἰρήνην ἐπρυτάνευον· αἱ δὲ ξυμβάσεις τοιαῦτά τινες εἶναι ἐλέγοντο· ὡς τοὺς μὲν Γάλλους ἐν τρισὶν ἔτεσι δίδωσθαι τῷ βασιλεῖ Ἀγγλίας χρυσίων μυριάδας διακοσίας, καὶ τὰ μὲν ἡμῖσι τούτων οἶνόν τε καὶ ποροὺς καὶ ἕτερα τῶν σπερμάτων· ἐς Ἀγγλίαν ἀποστέλλειν, τ' ἄλλα δ' ἐς χρυσὸν ἀριθμῆσθαι. Καὶ τὴν ἐπέτειον φθρον αὐθὶς κατ' ἔτος χορηγεῖν· τοὺς Ἀγγλους δὲ, Βολωνίαν μὲν σὺν τοῖς ὁρίοις τῷ Γάλλων ἑάσειν βασιλεῖ, καὶ μνησὶ τὰς πόλεις Γαλατείας κακοῦν, εἶναι δ' ἀμνηστῆσαν· ἐκατέρωθεν καὶ ἀσυλίαν, εἰσένεταί τε καὶ ἐξίεναι ἀκωλύτως, ἔχειν δ' εἰρήνην καὶ ὁμοκλιαν διακωνίζουσαν· ἄλλοι δ' οὖν ἐκ Γαλλίας τὰ χρήματα χορηγήσει, τὴν τε Βολωνίαν ἐνέχυρον Ἀγγλίας σὺν ὁρίοις ἔχοιεν· καὶ ταῦτα μὲν τῶν πρεσβυτέρων συμπερανόντων τῶν βασιλέων δ' ἐκτέρων συναινέσάντων, εἰρήνην τούτων ἐπεφημίθη. Καὶ τέταρτον ἔτος τοῦ πολέμου τούτου ἦδη συνεπεράνετο. Τῶν πραγμάτων οὖν εἰ-

ρηγοποιθέντων, τὰς δυνάμεις ἀπέλυον· καὶ πολλοὶ μὲν ἐς τὰς σφῶν πατρίδας ἐπανέστρεφον· ἕτεροι δ' ἐς ἑτέρας ἀπίσαν πόλεις καὶ χώρας, καὶ ἄλλοι ἄλλη διεσπάρη παρικῶν. Θωμαῖς δ' ἡμέτερος στρατηγὸς ἐς Ἀγγλίαν ἐπαλινόσκει· ἐγὼ δὲ σὺν ἄλλοις τισὶν ἱμερόμενος ἐς Ἴταλίαν ἐπανελθεῖν, ἀδειαν τῷ στρατηγῷ ἤτησα Θωμαῖ· ὁ δ' ἀρένως μετέδωκε, καὶ χρήματα καὶ ἵππων ἀποχορῶντας ἐπιδίδου, ἐλευθερίας τις καὶ μεγαλοπρεπῆς ἔδοξεν ἡμεῖς δ' ἐκ Βολωνίας ἐς Κάλετος ἀπήλθομεν. Καὶ τὰ πρὸς τὴν σφετέρην ὁδὸν ἐτοιμάσαντες, τῆς ὁδοῦ ἠρξάμεθα· ἔδοξεν οὖν ἡμῖν ἐκ Βραβαντίας ἐς Γαλλίαν ἀπελθεῖν, διὰ τὸ ἀπόλεμον καὶ εἰρηναῖον ἐκ πολλοῦ γεγονέναι τὴν χώραν· ἔθεν ἐς Βρούγας ἐπανήλθομεν, ἐκ Βρούγων δ' ἐς Γάνδανον, ἐκ Γανδάνου δ' ἐς Βρουξέλλας, κακεῖθεν δ' ἐς πόλιν Βίνσιον, ἐκ δὲ Βίνσιου ἐς πόλιν οὐ μικρὰν καλουμένην Ἰόρνικον· ἡ πόλις δ' αὕτη ὑπ' ἐπισκοπῶν τάσσεται, μεγάλη τις οὖσα καὶ πολυάνδρος, τετειχισμένη γὰρ ἐστί, καὶ τάφροις περικυκλωμένη, οἰκίαι τε μεγάλοι καὶ ναοὶ εὐθηνουμένη· ποταμὸς δ' ἐκ ταύτης κατέρχεται, οὐ μὴν γὰρ μικρὸς, ἀλλὰ καὶ ναυσίπορος. Καὶ γὰρ ἐξελθόντες ἐκ ταύτης, ἤλθομεν εἰς πόλιν μεγάλην καὶ περιγύμον, καλουμένην Καμέρακον. Αὕτη δ' οὖν ἡ πόλις διορίζει τὴν ὑποκορῶτος ἐκ τῆς τοῦ Γάλλων βασιλείας χώρας· ἐστὶ δὲ προύγουσα τῶν ἐν ταύτῃ τῆ περιχώρῳ πόλεων, τείχεσι περικυκλωμένη καὶ ἐπάλλεσι, προπυργίαις τε καὶ τάφροις καὶ τοῖς ἄλλοις, ἃ τὰς πόλεις δυσάλωτους ποιεῖν εἴωθε, πρὸς δὲ κτίσμασιν οἰκίων καὶ ναῶν καλλωπισμασιν ἀπάσας τὰς ὁμορούσας πόλεις πλεονακτεῖ· καὶ πάλαι μὲν ὑπ' ἐπισκοπῶν ἐτάσσεται· νῦν δ' ἐπεὶ τῷ αυτοκράτῳ οἱ κατοικούντες προσκεκυρόεσαν, ἀρμοστὴν ἐτήσιον αὐτοῖς ἐπιπέμκει, ὅς τὰ κατ' αὐτὴν διοικεῖ· ἐν τινὶ δὲ μετεωροτέρῳ τῆς πόλεως τόπῳ ἔγρηστα τείχους, φρούριόν τι γενέσθαι προσέταξε· καὶ τοῦτ' ἐξαρτύσας καὶ ὀχυρώσας, φρουρὰν ἀσφαλεστάτην Ἰσπανίων καταστήσαστο· ὅθεν πρὸς τὰς τῆς πόλεως ἐπανατάσεις τυχόν καὶ ἐπιπέσεις, τὸ τε φρούριον ἀμβλύον πῶς τὰς τῶν πολιτικῶν γνώμας ἐπέστικα. Ἰαύτης γὰρ ἔνεκα τῆς χρείας οἰκοδομήθη· ἅπαντες δ' οἱ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ πάση τῇ περιχώρῳ, τῆς Γάλλων φωνῆς ἐπαίτουσι, καὶ ταύτῃ προσδικάζονται, πρὸς δ' ἐσθλάτας καὶ ἦθη καὶ τοῖς ἄλλοις διατίθησιν τοῖς Γάλλοις ἐχομῶνται· ἦν δ' ἡ χώρα πεδίαίμενος τις καὶ γηλοφίαις· εὐκαρπῶς καὶ θρυμῶσι κατάπλεως, ποταμὸς τε καὶ πηγαῖς καταρρύτος· ἡμῖν δ' ἐς Καμέρακον αὐλισθεῖσιν, ἔδοξεν ἡμῖν ἐνταῦθα που προσκαρτερήσαι, μέχρις ἂν τὰ περὶ ἡμᾶς ἐτάσσασιν· καὶ γὰρ τὴν ἐκ Γαλατίας ὁδὸν ἀνύσαι ἔγωμεν, καὶ τὰς ἐν ταύτῃ πόλεις καὶ χώρας, ὡς οἴοντο ἡμῖν, ἱστορήσαι, ὅπως ἔχοιεν οἱ φιλομαθεῖς εἰδέναι τὰ τῆς εὐδαίμονος Γαλλίας χωρία, τὰς τε πόλεις καὶ κώμας, ποταμοὺς τε καὶ τόπων θέσεις ἀνθρώπων δ' ἀναριθμῶν ιδιότητας, γῆς τε ἀρετὴν καὶ εὐθηνείαν, καὶ τοῖς ἄλλοις ὡς ἡ Κελτικῶν ἐπι-

φέρει γὰρ, ἐπισηπῆσαι· σὺ δὲ μοι χάρις, φίλων ἀριστὸν καὶ ὑπερήϊστον καὶ τοῦ σοῦ, εἰ καὶ μακρὰν ἀπέστεικον ἀπὸ σοῦ, μνημόνευε. Καὶ τῆς ἐκ νεότητος ἡμῶν συναναστρωφῆς μὴ ἐπιλάθου, ἧς μνημόνευες, τὸν χρόνον ἐκαίνον, οἴμοι, στενάζων ἀναζητῶν· πρόσθετι δὲ μοι ἐλπίς, καὶ τὴν παρακμὴν τῆς ἡμῶν ἡλικίας πρὸς τὴν τοῦ κρείττονος εὐχρῆσθαι μεταβρομιάσθηαι, καὶ τῆς ἡμῶν ἐπιθυμίας πληρωθῆναι τὴν ἔφραση· εἶθε καὶ συμβιώσομεν ἐν ἀρετῇ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ, ἧς ἐφιέμενος καρδολοῶ, εὐχόμεαι δὲ καὶ σοί, τοιούδ' ἐπινοήθησαν τὰ γὰρ αὐτὰ εὐχόμεσθα καὶ τοῖς φίλοις ἄπερ ἂν ἐκυστοῖς ἐξελκίμεσθα· εἰ δ' ἴσως τὰ ἐλλείποντα τῆς ἐμῆς ἀποδημίας μαθεῖν ἐθέλεις, ἐν τῷ μετὰ τοῦτόν μοι λόγῳ λεχθήσεται. »

Νικιάδου Νουκίου Κερκυραίου ἀποδημίων

λόγος Γ'.

« Τὰ μὲν ἐν τοῖς πρὸς τοῦτον ἀφηγηθέντα ἀποδημίας περὶ τῆς ἐμῆς, ὅσα τ' ἐς Βελγικὴν καὶ τὴν Πραγκικὴν ἔτυχε συναντήσαντα νῆσον, φίλταται, ἴσως ἀκήκοας· καὶ γὰρ τὰ ἀπὸ Ἰταλίας καὶ Τριδέντου καὶ τῆς πρὸς Ῥῆνον Βελγικῆς, καὶ τῷ παρ' ἀμφοῖν περιπορήτῳ προσανατιθέμεν, ἐπόμενος δὲ τοῖς λοιποῖς καὶ τὰ τῆς καλλίστης Γαλλίας ἐπιγόμενος ἀφηγήσασθαι, δεῖν φήθη τῷ καλλίστῳ μοι ἀνατιθέναί. εἰθίσται γὰρ τοῖς φίλοις τὰ καλὰ δοκούντα τοῖς καλοῖς ἀπανέμειν· σὺ δὲ ταῦτα εὐμενῶς πρόσδεξαι, καὶ τοῖς μεμνημένοις, ὡς οἶδας, ἐπάμεινον καὶ πρόστιθι· καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον εἰρήσθω μοι, ἡμεῖς δ' ὡς ἐν τοῖς πρὸς τοῦτον διεξίμεν, εἰς πόλιν Καμπέρκον διατρέχοντες, καὶ δόξαν ἡμῶν ἐκ Γαλατίας τὴν ὁδὸν ἐς Ἰταλίαν ἀνύσαι, ἵνα πᾶν ἐν μέσῳ παρῶ, τῇ ἐπιούσῃ βυθίζωμεν ἡρέμα, καὶ διὰ τῆς πεδιάδος ὁδεύοντες, ἄχρι μεσημβρίας, τοῦ θ' ἡλίου θερμότερον τὰ ἐπὶ γῆς ἀλαίνομεν, ἔξω που τῆς ὁδοῦ μικρὸν τι ἀποκλίναντες, ἤλυθον ἐς τι συνήρες καὶ παλιντομιὸν δένδρον ἀναπαυστήριον καὶ γὰρ ἐπὶ κορυφῇ λεγυρὸν ἐπήχουον τέττιγες· καὶ τις πόα χλοάζουσα τῷ ἐδάφει κατέστροιτο· ἐγγιστὰ δ' ἐκ τῆς τοῦ συνήρες ῥίχης ὕδωρ ἀνέβλυξε διαφιλέστατον, καὶ ἡρέμα πως κελαρίζον τὰς ψυχὰς κατέβλεψε· προσπελάσας· τοίνυν ἡμῶν τῇ τοῦ εὐκαιοφύλλου σιαῖ, καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ τοῦ διαγεσταίου ὕδατος ἐπιτερομένοις, αἴφνης ἐπιπέσας τις ἡμῶν ἐφέστηκεν ἄνωθεν καὶ τὸ μὲν λῆμα, ἀνδρείῳ τινὶ νεανίσκῳ εἰκόνηζε· ξίφος γὰρ διεζώνυτο, καὶ τηλεβολίσκον τῇ τῆς ἰππασίμου κελύδρος ἀντιπρὸς ἀπικουρημένον ἐπέχε· καὶ πῖλον τῇ κεφαλῇ πετροῖς ἀεροπόρων ὀρνίθων καταδέτο· ἔφερα τὴν δ' ἐσθῆτα γυναικίαν ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπεικάζομένην ἐνεδιδόσκειτο· κύνες δὲ θηρατικοὶ καὶ ἰχθυητικοὶ οὐκ ὀλίγοι ἐπικολούθουν· ἡμεῖς δ' ὡς εἶδος, τῇ τούτου αἰφνιδίῳ παρουσίᾳ συσταλέντες, καὶ τινα τῶν τῆς χώρας κρεῖττόνων, ἐκ τε τῆς τοῦ Ἰππου καὶ τῆς τῶν ἐπίπλων λαμπρότητος, εἶναι τοῦτον ὑπο-

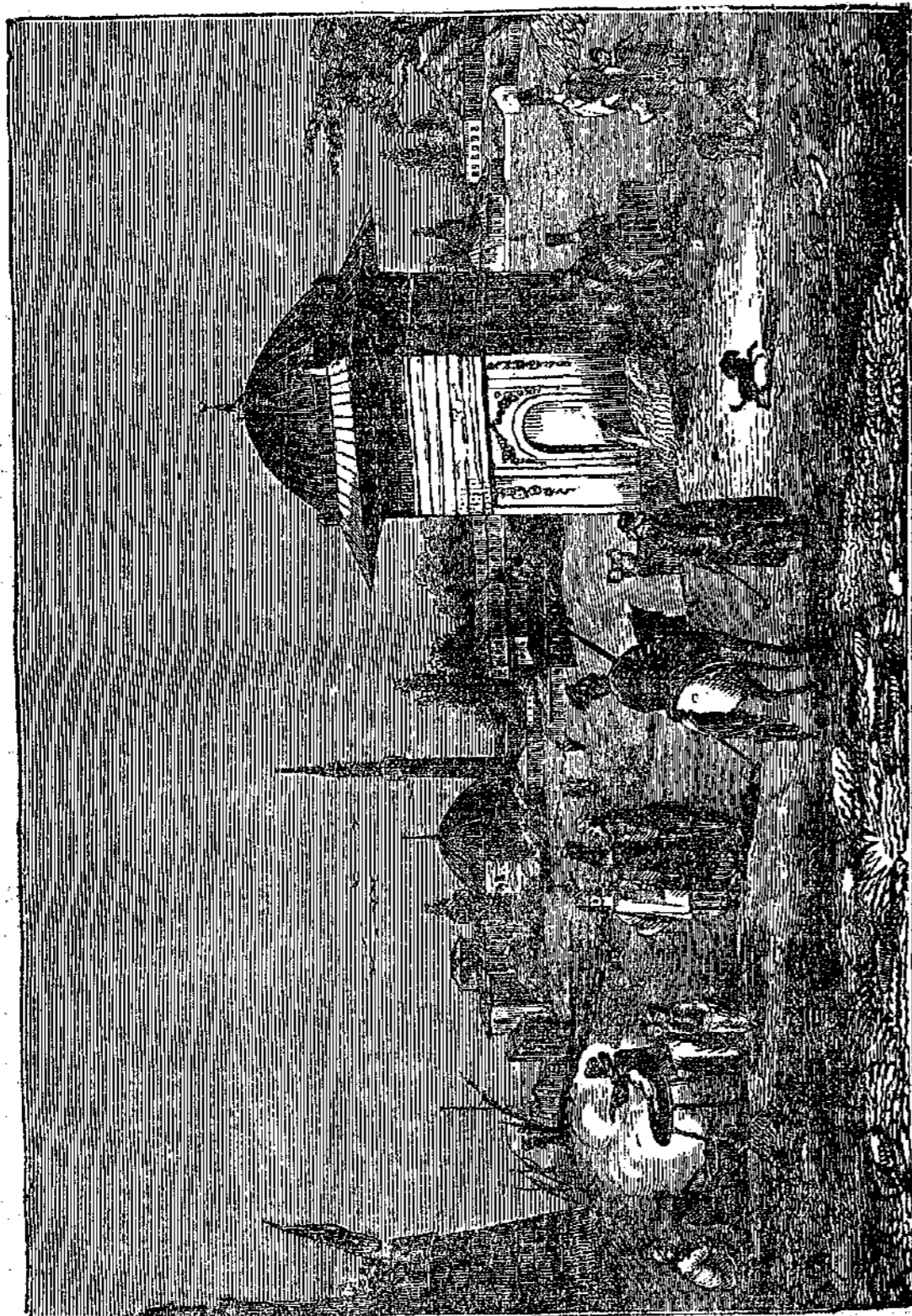
ποτάζοντες, τῆς πρὸς αὐτὸν ὀμίλιας κύλασθόμεθα, ὁ δὲ δίδυμι συνεχόμενος, ὕδωρ πεινῆ ἤτησε. Καὶ γὰρ ἰδρῶτι περιεβρέετο, καὶ κεκμηκὸς τις ἐκ τῆς συντόνου ἰππεύσεως ἐφαίνετο· μετ' οὐ πολὺ δ' ἐκ τῆς πλησιαζούσης Ἰλίας, ἰππόται τινὲς ἐξέθερον, καὶ ἐπ' εὐθὺς τοῦ ὕδατος ἔθρον· ἄλλοι δ' αὖ πάλιν ἐξ ἄλλου τοῦ δρυμῶνος μέρους, καὶ αὐτοὶ ἕτεροι ἔσαν, καὶ πάντες ἔκρυζον, καὶ φωνὰς ἐς ἀέρα ἤφισαν· καὶ τις μὲν κύνα προσεκάλει, ἄλλος δ' ἰππότην ἔκραζεν, ἕτερος δ' αὖ λαγῶν ταῖν χερσῶν ἔφερε, τινὲς δὲ καὶ δορκάδα καὶ ἔλαφον ἢ μόνιόν ἄγριον ἔστυρον, καὶ πάντες ἐν τῷ συναρραφῇ ἠθροίζοντο· ἡμεῖς δὲ θαυμάζοντες τὴν διαφίλειαν τῆς εὐαγρίας, καὶ γλιχόμενοι μαθεῖν τίς τε εἶν ὁ τῆς θήρας ἔξαρχος, ἐκ τακμηρίων ἐπέγνωμεν· καὶ γὰρ ἅπαντες τὸν τὴν γυναικίαν ἐσθῆτα φέροντα· ὑπερβαλλόντως ἐτίμων, καὶ τοῖς τοῦ νεύμασιν ὑπέκυπτον· ὅθεν πλησάσαντες τῶν δορυφόρων τινὲ, τίς ποτ' ἂν εἴη ὁ τῷ γυναικίῳ ἐνδεδυμένος νεανίσκος ἠρωτήσαμεν ἐνδύματι· μαθόντες οὖν, ἐξεπλάγημεν, τῆς θέας ἕνεκα, καὶ τῆς κατὰ συγκυρίαν ἀπαντήσεως· Καὶ γὰρ ἦν ἡ βασίλις Ἰανονίας Κερκόλου τοῦ αυτοκράτορος κασίγνητος καλουμένη Μαρία, ἧτις κωνηγετοῦσα ἐν τῷ ἔλει σὺν τοῖς ἀμφοῖν αὐτῆν, ὑπὸ τῆς Ἰππου συντόνου κινήσεως κεκμηκίαι, ἤδη μεσημβρίας ὄψεως, καὶ τὸν κάδωνα ὑφορμένη, ἐς τὸ εὐκαίφυλλον δένδρον σὺν τοῖς ἀμφοῖν αὐτῆν ὤρμητο, καὶ γὰρ ἰππεύει συνεγῶς, καὶ ἀσκήσιν κωνηγετοῦσα μελετᾷ, πρὸς δὲ στρατιωτικὰς διοικήσεις, δαίμονι τινὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ καταστάσει κείνηται· ὅθεν κτλ.

« Ἀλλὰ δὴ καὶ Ἄγγελον ἐκαίνον τὸν Βεργίνιον κελούμενον, Κρήτηθεν ἀρικόμενον, ἐπιμελητὴν τῶν Ἑλληνικῶν βιβλίων ἐφέστηκε, σιτηρέσιόν τε δούς αὐτῷ ἐνιαύσιον, ἐπάξιον τῆς αὐτοῦ ἐπιμελείας· καὶ ἐπιστήμης· καὶ γὰρ οὐ μόνον τὰ ὑπὸ χρόνου καὶ ἀμελείας τῶν πρώην κατεχόντων διεφθάρτα τῶν βιβλίων ἀνακτάται καὶ ἀντιγράφει, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν βασιλέα πρὸς ζῆλον οὐ τὸν τυχόντα ἠρέθισεν, ὡς καὶ πάμπολλα ἐκ τούτων ἐκτυπῶσαι καὶ χρολογραφεῖν κατατιναύσασαι. Καὶ τὰ δυσπόριστα καὶ σπάνια τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Λατινικῶν, ἀλλὰ καὶ Ἑβραϊκῶν, εὐπόριστα καὶ εὐωνα τοῖς ἀνά τὴν οἰκουμένην καταστήσαι· ἔνθεν τοι καὶ χαρακτῆρα γραμμάτων Ἑλληνικῶν αὐτὸς συνεγράφατο, ἀριστὰ συνδεδεμένον καὶ κάλλιστα συνηρησομένον, ὡς ὄραν ἐξέστην, εἰς κάλλος δὲ γράσειν μελετήσας, ἀριστος τῶν καθ' ἡμᾶς, ὡς ἡμεῖς ἴσμεν, ἐν Λευτενίᾳ (Lutetia) τῶν Παρισίων ἐν ἀρίστοις ἐντάττεται· Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· ἡ δὲ πηγὴ Καλλιφρόνη ἐν τῇ τοῦ βασιλικῆς οἰκίας ἐξέδω » κτλ.
Φαίνεται ὅτι ὁ Νουκίος διήνησε τὰς τελευταίας αὐτοῦ ἡμέρας ἐν Ἑνετίᾳ, διότι εὐρισκῶ τυπώθην ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ τὸ 1577, ἔχουν περὶ τὰ τριακονταετῆ ἀπ' οὗτο ἔγραψε τὰς Ἀποδημίας, τὸ Τυπικὸν;

ἐν ᾧ μετ' ἐπιδιορθώσεων καὶ προσθηκῶν συνέλεξε τὰς τάξεις τῶν ἱεροπραξιῶν, τῶν νηστειῶν, τῶν προεορτιῶν καὶ ἄλλων τελετῶν, περιεχομένης ἄλλοτε χειρογράφου, σικανίας καὶ ἀτάκτους· Ἐνεταῦθα παρατηρήτεον ὅτι οὐχὶ πλέον Νικανδρὸς ὀνομάζεται ἀλλ' Ἀνδρόνικος, ὡς ἂν κατ' ἀρχὰς εἶχε μεταθέσει τὰς δύο λέξεις ἐξ ἧν συνέκειτο τὸ σύνθετον ὄνομα τοῦ ἵνα δῶσῃ εἰς αὐτὸ μορφήν Ἑλληνικωτέραν καὶ ἀρχαιωτέραν· Ὁ Φιθρικός ἠγνόει ἴσως τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Νουκίου, ὅτε ἐσημείωνεν ἐν ταῖς Διατριβαῖς Λέοντος τοῦ Ἀλλατίου περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, ὅτι τὸ Τυπικὸν Ἰωσήφ τοῦ Ἱερομονάχου περὶ τὸ ἔτος 1584 ἐπιδιορθώθην, συχνάκις εἶδε τὸ ὡς παρ' Ἀντωνίῳ τῷ Πινελλίῳ τὸ 1603, 1615, 1643 εἰς φύλλον.
Καταλλήλως ὁ δὲ Δρ. Κράμερ ἐπισυνῆψεν εἰδήσεις τινας περὶ τοῦ προστάτου τοῦ Νουκίου, διότι ἡ ἀξία τοῦ μὲν καθιστᾷ καταφανέστεραν τὴν τοῦ ἐτέρου· Ὁμολογεῖται δὲ ὀφειλῆται αὐτῶν πρὸς τινα κόμητα Μορτάρην, ὅστις, ὡς ὑποθίτω, ἐξάγει αὐτὰς ἀμέσως ἐκ τοῦ περὶ Ἑβραίων συγγραφέων πονήματος τοῦ ἐν Πάρμη ὑπὸ τοῦ πολυμαθῆος Ρώσση τυπωθέντος, τὸ ὅποιον λυποῦμαι ὅτι δὲν ἔχω νῦν πρὸς ὀφθαλμῶν. Τῶν εἰδήσεων δὲ τούτων ἡ ἐπιτομὴ ἔχει ὡς ἑπεται·
Γρηγόριος Οὐέλτοουρκόου ἢ Οὐέλτουιχ (Weltvich) ἐγεννήθη ἐξ οἰκογενείας Ἰουδαίας ἐν Ραουενστὲν τῆς Φλάνδρας πρὸς τὰ τέλη τῆς 16' ἐκατονταετηρίδος· Ἐχων μεγάλην εὐφυίαν ἀφιερῶθη εἰς τὰ γράμματα καὶ ἐπέδωκεν ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν Χαλδαϊκὴν καὶ εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν. Τὸ 1528 ἐχορηγήσασθαι διδάσκαλος καὶ διευθυντῆς ἐν ταῖς σχολαῖς τοῦ Λουανίου ἔνθα εἶχε μαθητεύσει· Πολλὴν ἀπέκτησε φήμην ἐπὶ σοφίᾳ, πλείστην δ' ἐπὶ ἐπιλογιστικῇ.
Νικόλαος Περρένὸς ἐκ Γραμβίλλης (Perrenot de Granville), μέγας ὑπουργὸς Κερκόλου τοῦ Ε', ἐξέτιμησεν αὐτὸν πρεπόντως· κληθεὶς τότε εἰς τὰ δημόσια πράγματα ὁ Γρηγόριος, τοιουτοτρόπως διεύθυνε ταῦτα, ὥστε ἐφείλκεσε πρὸς ἐαυτὸν τὴν ὑπόληψιν τοῦ Ἀυτοκράτορος, ἀναγορεύσαντος αὐτὸν καὶ ἰδίῳ σύμβουλῳ. Τὸ 1545 ἀπέστειλεν αὐτὸν πρέσβην ἐν Κωνσταντινουπόλει ἵνα συνομολογήσῃ ἀναχωρῆν μετὰ τοῦ Σουλεϊμάν, καὶ λέγεται ὅτι ἡ πρὸς τὸν Σουλτάνον ἀγόρευσις αὐτοῦ ἦτο καλλιῆστη, ἀλλὰ δὲν ἐπέσειεν ἐκεῖνον, ὥστε δὲν κατατρωθῆθη ἀναχωρῆ. Ἀποσταλαίς δὲ καὶ ἐκ δευτέρου, ἔτυχε βελτίονος ἐκβάσεως. Τὸ αὐτὸ ἔτος διωρίσθη θησαυροφύλαξ τοῦ χρυσοῦ δέματος, καὶ ἐξηκολούθησε διατηρῶν ἄλλα σημαντικὰ ἐπαγγέλματα τῆς αὐτοκρατορίας μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, συμβάντος ἐν Βιέννῃ τὸ ἔτος 1555. Ἐκ τῶν πονημάτων αὐτοῦ ἐν μόνον ἔδωκεν εἰς φῶς διὰ τοῦ τύπου Ἑνετίαν ἐν ἔτει 1539 γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, ἐπιγραφόμενον δὲ *Itinere Deserti de Judaicis disciplinis et earum varietate, addita etiam nonnulla quae ex illorum libris eruta cum fide christiana consentiunt*. Ἰτάρχει δὲ τοῦτο γε-

γραμμένον μέρος μὲν διὰ στίχων μέρος δὲ πεζῶν, πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲ τούτου ἐπαινεταίς, ὁ Οὐόλφιος ἀποκαλεῖ αὐτὸ κομψὸν καὶ βελικόν.
Ὁ Κράμερ παρατηρεῖ κατ' ἐπανάληψιν ὅτι καὶ εἰς τὰς ἐπιμελεστέρας βιογραφίας εἰδήσεις περὶ τοῦ Γρηγόριου, παρελήφθη πᾶν ὅ,τι ἔχει σχέσιν μετὰ τῶν πρὸς τὸν Σουλεϊμάν καὶ τὸν Ἑβραϊκὸν πρεσβεῖων αὐτοῦ, ἐνῆ ἀληθῶς εἰπεῖν τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει οὔτιο. Καθότι ὁ Παρούτας γράφει (*) ὅτι κατὰ τὸ 1545, ἀποσταλαίς ὁ Ἀυτοκράτωρ πρεσβευτὴν πρὸς τὸν Σουλεϊμάν τὸν Δ. Γρηγόριον ἵνα συνομολογήσῃ τὴν ἀναχωρῆν, διέταξε καὶ μετέβη οὗτος προηγουμένως εἰς Ἑνετίαν, ὅθεν συνοδευθεὶς ὑπὸ τοῦ Γάλλου πρέσβους, ἐφέρθη ὑπὸ τῶν κατέργων τῆς πολιτείας μέχρι τῆς Ῥαγούζης, ἐκεῖθεν δὲ μετέβησεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν, ὅπου, ἕνεκα ἐπιελόντων τινῶν προσκομμάτων, δὲν κατατρωθῆν τότε εἰμὴ ἢ συνομολογήσῃ βραχέως ἐκεχειρίας ἐπὶ ἐν μόνον ἔτος (**). Ἀλλὰ περὶ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας ἀποστολῆς τοῦ Γρηγόριου ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἵνα διαπραγματευθῇ περὶ τῆς εἰρήνης ἐξ ὀνόματος τῆς τε Γερμανίας καὶ τῆς Ἀυστρίας, λεπτομερέστερον ὁμιλεῖ ἡ τοῦ Ἄμμερ ἱστορία (**), καὶ ἀποσπάσματα τινα τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἐκθέσεων σωζόμενα ἐν τῷ αυτοκρατορικῷ Ἀρχειοφυλακίῳ τῆς Βιέννης.
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΥΣΤΟΕΥΑΗΣ.
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΩΡΑΣ.
Τοῖς Κυρίοις Η. Κ., Δ. Ρ., Γ. Μ. καὶ Εἰς Κ.
Ἐπιμένεις ἐκομισάμενη τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν ἐν ᾗ αἰτεῖτε τὴν μετάφρασιν καὶ διὰ τῆς Πανώρας δημοσιεύσιν τῆς περὶ Χίου πραγματείας ἢ ἐκοινοποιήσῃ ὁ Θεοτῆς τῆς Ἀγατολῆς. Καὶ εὐγνωμῶ μὲν διὰ τὴν εὐμενῆ ὑμῶν τε καὶ τῶν λοιπῶν φίλων γνώμην περὶ τῆς πραγματείας ἐκείνης· ἀλλ' ἐννοεῖτε ὅτι ἡ ἐν τῷ περιοδικῷ τούτῳ καταχώρισις δλοκλήρῳ αὐτῆς θέλει προκαλέσει λογοκρισίας τινὲς τὴν δυσμένειαν, τὴν ὅποιαν συμφέρει ἐξ ἀνάγκης ἢ ἀποφύγιμεν. Εἰ δὲ ἐπιμένετε, θέλω προθύμως δημοσιεύσει αὐτὴν ἐν χωριστῷ τεύχει, μετὰ προσθήκης μάλιστα καὶ ἄλλων τινῶν λεπτομερειῶν, αἵτινες παρελείφθησαν ἐν τῷ Θεοτῇ διὰ τὸ στενὸν τοῦ τόπου, ἂν θελήσετε νὰ συνδράμετε εἰς τὴν ἐκδοσιν.
Ἐπειδὴ δὲ μὲ λέγετε ὅτι μὲν ἐνθυμείσθε τὴν Χίον ὅτε κατὰ τὴν βρεφικὴν ὑμῶν ἡλικίαν κατατρωθῆσατε νὰ σωθῆτε ἀπὸ τῆς τρομέρας ἐκείνης παν-

(*) Guerre de Vene. nell' Asia.
(**) Ist. Ven. I. XI.
(***) Ἱστορία τῆς Ὀθωμανικῆς Ἀυτοκρατορίας L. XXX.
2.

Η Νήσος Χίος.

ωλεθρίας, προκαθήμεν ἐνταῦθα συναγραφίαν τιὰ τῆς εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Ὀμήρου τὸ κλέος, τὴν ἐλευθε- πολυδακρύτου γῆς τῆς ἡμετέρας γεννήσεως, σχεδο- ρίαν καὶ τὴν ἰσχὺν δι' ἃν ἔλαμψε κατὰ τοὺς ἀρχαίους γρηθηθεῖσαν μιλῶν πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ χρόνους, καὶ τῶν ὀπίωιν ἀξίαι εἰσι τὰ φιλόμουσα εἰρηθεῖσαν μετὰ τῆς Πανδιωρικῆς ἀποσκευῆς, καὶ εἰλογεῖν αὐτῆς τέκνα!

Ἰδοὺ αἱ εἰχαὶ καὶ ἡμῶν καὶ ἡμῶν ἐπαναφέρωσιν

ΓΣΟΚΑΝΕΙΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ.

Ὁ φιλογενέστατος Κύριος Κωνσταντῖνος Τσόκα- νος, ὑπὸ ἀγνοῦ ἀλαθλήματος πατριωτισμοῦ φερόμενος, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γραμμάτων ἐν τῇ ἀρχαίᾳ αὐτῶν πατρίδι, ἤνοιξε φιλολογικὸν ἀγῶνα, τάξας δραχμὰς δισχιλίας ἀνά- πῃσαν διετίαν εἰς ἑν τινα συντάξῃ καὶ προσαγγῆρ σύγγραμμα κριθησόμενον διὰ διαγωνισμοῦ πάντων ἀοιστῶν, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν (ἀρχαίαν ἢ νέαν) συντεταγμένον, ἐπὶ θέματος φιλολογικοῦ, ἢ ιστορικοῦ ἢ ἀρχαιολογικοῦ ἢ φιλοσοφικοῦ, προσδιο- ριζομένου ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ φιλοσοφικοῦ καὶ φιλο- λογικοῦ τμήματος τῆς φιλοσοφικῆς τοῦ Ὀθωνεῖου Πανεπιστημίου σχολῆς. Ὡς θέμα τοῦ διαγωνισμοῦ δόναται νὰ τεθῇ καὶ μεταφρασὶς ἐξόχου ξένης συγ- γραφῆς περὶ τῶν προμνησθέντων ἀντικειμένων.

Κριταὶ τῶν συγγραμμάτων ἢ μεταφράσεων ἐσού- ται ὁ κατὰ καιρὸν Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ οἱ ἀρμόδιοι καθηγηταὶ φιλολογικοῦ καὶ φιλοσοφικοῦ τμήματος τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς.

Τῶν κριτῶν ἡ ἀπόφασις ἀπαγγέλλεται κατὰ τὴν 20 Μαΐου, ἐπέτειον ἡμέραν τῆς καθιδρύσεως τοῦ πανεπιστημίου, καὶ κατ' αὐτὴν ἀπονέμεται τὸ γέρας εἰς τὸν συγγραφέα τοῦ ἀρίστου συγγραμματος.

Ὁ πρῶτος διαγωνισμὸς ἐστὶ τῆς 20 Μαΐου μὴνὸς τοῦ 1858 ἔτους, θέμα δὲ τῆς συγγραφῆς αὐ- τοῦ ἐτέθη παρὰ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τὸ κατω- τέρω παρατιθέμενον. Τὰ συγγράμματα τῶν δια- γωνιζομένων πρέπει νὰ ἴναι Ἑλληνιστὶ συντεταγ- μένα, καὶ νὰ ἀπαρτίξῃ ἑκατὸν αὐτῶν δέκα τοῦ- λάχιστον τυπογραφικὰ φύλλα. Θέλουσι δὲ πέμ- πεσθαι πρὸς τὸν Πρύτανην τοῦ Πανεπιστημίου, ἀνώνυμα μὲν καὶ ἄνευ τῆς ἑξέως, περιέχοντα δὲ ἐν δελταρίοις, καὶ ταῦτοις ἐσφραγισμένοις, ἀνω- νόμιος τῶν συγγραφέων τὰ ὀνόματα, ἐξ ἧν μόνον γνωσθήσεται πανδήμιος τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως τοῦ ἀρίστου κριθησόμενου συγγραμματος. Ὅσοι λοι- πὸν ἐπιθυμοῦσιν ἵνα ἀποδοῦσιν εἰς τοῦτο τὸ δια- γώνισμα ἀφείλουσιν, ἐξ μὴνὸς πρὸ τῆς 20 Μαΐου τοῦ 1858 ἔτους, ἔχουν πρὸ τῆς 20 τοῦ Νοεμβρίου μὴνὸς τοῦ 1857 ἔτους, νὰ πέμψωσιν εἰς τὸν Πρύ- τανην τοῦ Πανεπιστημίου ἀνώνυμος τὰ συγράμ- ματα αὐτῶν ἐγκεκλεισμένα καὶ ἐσφραγισμένα ἐν χάρτι. Ἐξώθεν τοῦ συγγραμματος θέλουσι τεθῆ- γράμματα διακρίσεως, τὰ ὅποια μετὰ τὴν δοκιμα- σίαν θέλουσι χρησιμεύσει εἰς διάκρισιν τοῦ συγγρα- φέως. Λόγου χάριν, ἑκκτος τῶν διαγωνιζομένων θέλει ἐπιγράψῃ ἐπὶ τοῦ συγγραμματος αὐτοῦ στί- χον οἰονδήποτε, τὸν αὐτὸν δὲ στίχον θέλει γράψῃ εἰς ἕτερον χάρτιν μετὰ τῆς ὑπογραφῆς του, καὶ πύ- ξας καὶ σφραγίσας τὸν χάρτιν θέλει πέμψῃ αὐτὸν μετὰ τοῦ συγγραμματος ἀνώνυμος πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ διαγωνισμοῦ ἐπιτροπὴν, ἥτις μετὰ τὴν δοκιμασίαν θέλει ἀσφραγίσῃ τὸν χάρτιν τούτον, καὶ παρα- βαλοῦσα τὸν ἐπὶ τοῦ συγγραμματος στίχον πρὸς τὸν

τοῦ χάρτου, θέλει μάθει τοῦ συγγραφέως τὸ ὄνομα ἐκ τῆς ὑπογραφῆς ἣν θέλει φέρει ὁ ἐν τῷ ἐσφραγιστῷ χάρτι γεγραμμένος στίχος.

Θέμα τοῦ διαγωνισματος.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Διασφραγισ τοῦ θέματος ἢ ὀδηγεῖται πρὸς τοὺς μέλλοντας ν' ἀγωνισθῶσι.

Γνωστὸν εἶνε τοῖς πᾶσι, ὅτι γλῶσσά τις δημό- δας Ἑλληνικὴ ἀπ' αἰώνων ἦδη ἐλαλείτο καὶ ἐν μέ- ρει ἐγράφετο. Ἐν δὲ τοῖς μικροῖς πρὸ ἡμῶν χρόνοις ἠθέλησε τὸ ἔθνος νὰ μεταχειρισθῇ ἐπὶ μᾶλλον τὴν ζῶσαν ταύτην γλῶσσαν, ὡς ὄργανον προσφορῶτατον πρὸς ταχύτεραν καὶ εὐχρεστέραν ἀνάκτησιν καὶ διάδοσιν τῶν προγονικῶν ἐπιστημῶν καὶ πάσης ἄλλης μαθήσεως, καὶ λοιπὸν ἐπεχειρήθη ἡ καθάρισις καὶ διάρθρωσις ταύτης τῆς ἐπὶ πολὺ εἰς μόνα σχεδὸν τὰ στόματα τοῦ κοινοῦ λαοῦ ἐγκαταλειφθείσης γλῶσσης, ὅτε δὴ καὶ συνείδον ἄνδρες τινὲς τὴν πολλὴν αὐτῆς ἀξιολογότητα καὶ ἐτρόπησαν ἐπὶ παντοίας ἐρεῦνας περὶ τῶν αὐτῆς ἐν τῷ μακροῦ χρόνῳ διαφόρων μεταβολῶν κατὰ τε τὰ σημαίνόμενα τῶν λέξεων καὶ τὰς συντάξεις καὶ τοὺς ἐτυμολο- γικοὺς τύπους, καὶ ἀνέγραψαν πολλὰς καὶ σαφῆς πα- ρατηρήσεις. Τοιοῦτος ἐρευνητὴς ἐν τοῖς πρώτοις ὑπῆρξεν ὁ ἀδίδμος Α. Κοραῆς (1), ἀλλὰ καὶ ἕτεροι, ὡς ὁ Α. Χριστόπουλος (2), Κ. Οἰκονόμος (3), Α. Μουστοξύδης (4) καὶ εἰς ἄλλοις, ἑκάστος κατὰ τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τρόπον ἀνίχνευσαν πολλὰ γλωσ- σικά. Οὐχ ἤττον ὅμως ἔμεινε μέχρι τοῦδε ἐν πολ- λοις ἀνεξήγητος ἡ ὄλη πορεία τῆς γλῶσσης, ἐνὶ λόγῳ, ἡ ἱστορία αὐτῆς περιεμμένετο καὶ ἐποθεῖτο. Νῦν δὲ πρὸς καταρτισμὸν τῆς ζητούμενης ταύτης συγγραφῆς, ἀνάγκη πρῶτον νὰ μελετηθῶσι τὰ τῶν προμνησθέντων ἀνδρῶν βοηθητικὰ βιβλία, εἶτα δὲ ἐξ ὑπαρχῆς καὶ εὐσυνειδήτως νὰ ἀναζητηθῶσιν ἐν τοῖς ἀρχαίοις Ἑλληνικοῖς συγγράμμασιν αἱ ἀρχαὶ τῆς καθ' ἡμᾶς γλῶσσης, καὶ μερικώτερον ν' ἀναγνωσ- θῶσιν ἐπὶ τούτῳ τὰ τῶν Βυζαντινῶν καὶ τῶν κα- τωτέρων ἐτι χρόνων βιβλία, ἐκδοθέντα τε καὶ ἀνεκ- δοτα, ὅσα κατὰ τὸ δυνατόν προσιτὰ, οἷον νόμοι πολι- τικοὶ, πρακτικὰ συνόδων, διπλωματικὰ ἔγγραφα παντοῖα καὶ ἐπιστολαὶ, χρυσόβουλα αυτοκρατόρων, διαθήκαι, ἱστορικὰ ποιήματα, δημῶδη ἄσματα κτλ. καὶ ἐκ πάντων τούτων νὰ ἱστορηθῶσι κατὰ τὴν πρό- πουςαν χρονολογικὴν τάξιν αἱ διάφοροι φάσεις τῆς

(1) Ἐν τοῖς διαφόροις αὐτοῦ προλεγομένοις καὶ σχολαῖς εἰς Ἑλληνικὰς συγγραφάς καὶ ἐν τοῖς 5 τόμοις τῶν Ἀτάκτων 1828— 1825.

(2) Ἐν τῇ Διολογητῇ γραμματικῇ, Πιόνη 1805, καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς ἀρχαιολογικοῖς, Ἀθήναις 1853.

(3) Ἐν τῇ περὶ τῆς γρηναίας προφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς γλῶσ- σης, Περραιφῶν 1830.

(4) Ἐν τῇ διατριβῇ Ἱταλιστὶ συνταχθείσῃ τὸ 1825 καὶ μετα- φρασθεῖσῃ ὑπὸ Π. Κιάτου, ἐπιγραφομένην δὲ Παρρατηρήσεις ἐπὶ τῆς προφορᾶς Ἑλληνικῆς γλῶσσης, Ζακύνθος, 1851.

νεωτέραις γλώσσαις, πρὸ πάντων δὲ καὶ ἐξαίρετως νὰ ὀρισθῇ ὅσον ἐνδέχεται ἀκριβῶς τὸ πότε ἐξέλιπεν ἡ χρῆσις τῆς ἀπαρεμφάτου καὶ εὐκτικής ἐγγλίσεως, τῶν ἀπλῶν χρόνων μέλλοντος, παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῶ, τῆς δοτικῆς, τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων μετοχῶν, πολλῶν προθέσεων καὶ μορίων καὶ εἴ τι τιοῦτον κείριον. Νὰ πορισθῶσι δὲ εἰ δυνατόν καὶ συμπεράσματα ἀσφαλῆ περὶ τοῦ, ἂν ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ἄνω ἐξέλιπον ὡς ἐκ τῆς ἐπιδράσεως ξένων ἐθνῶν, ἢ ὡς ἐκ τῆς κατὰ μικρὸν ἐσωτερικῶς ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ γενομένης μεταμορφώσεως τοῦ τρόπου τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ἐκφράζεσθαι.

Ἡ ἱστορικὴ δὲ αὕτη ζήτησις δὲν πρέπει, ὡς φαίνεται, ν' ἀναδράμῃ πολὺ ἐπέκεινα τῶν Πτολεμαϊκῶν χρόνων, καθ' οὓς ἡ κοινὴ λεγομένη γλῶσσα ἐπὶ μᾶλλον ἤρξατο νὰ ἐπικρατῇ, ἐκλειπουσῶν κατὰ μικρὸν διαφόρων τῆς Ἑλλάδος διαλέκτων, ἂν καὶ τινες τύποι καὶ φράσεις τῆς νῦν ὀμιλουμένης φωνῆς, μέχρις Ὀμήρου δικαίως ἀναγονται. Βέβαιον δὲ ἐστὶ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους διαδόσεως τῶν βιβλίων τῆς Παλαιᾶς, καὶ ἐπὶ μᾶλλον τῆς Νέας Διαθήκης, πολλὰ νεωτερικώτερα εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν εἰσπελάσαν, ἅπερ καὶ ἐρριζώθησαν καὶ ζῶσι μέχρι τῆς σήμερον, ἔχοντα καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναδραστικῆς. Τῶν προϊόντων λοιπὸν ἐκείνων καὶ τῶν ἐφεξῆς χρόνων ἡ μελέτη σπουδῆς ἰδιαίτητος ἀξία κρίνεται. Τὰ δὲ τῶν προτέρων χρόνων γλωσσικὰ δίκαιον προχάδην νὰ ἐκτεθῶσιν, ἢ μᾶλλον νὰ παραληφθῶσιν ὡς λήμματα εἰς τὴν καθόλου θεωρίαν. Ὁμοίως τροχάδην πρέπει νὰ φευσθῇ καὶ τὸ περὶ τῆς προφορᾶς καὶ τῆς νεωτερικώτερης στιχομυθίας ζήτημα, διότι ταῦτα, εἰ καὶ μὴ ἀσχετὰ, ἀλλὰ καὶ μάλα σχετικὰ πρὸς τὴν γλῶσσαν, ἔχουσι ὅμως καθ' ἑαυτὰ μεγάλην ἔκτασιν, καὶ ἤδη παρ' ἄλλων ἀρκούντως πως ἐξετέθησαν ἐν ἰδίῳ συγγράμματι. Οὕτω δύναται ἐν ἐπιμέτρῳ τῆς ζητούμενης συγγραφῆς νὰ ρηθῇ τι καὶ περὶ τῶν νῦν ἐπι υἱσταμένων ἐν Ἑλλάδι διαλεκτικῶν διαφορῶν, διότι καὶ αὗται θεωρητικῶς ἰδιαίτερων πραγματικῶν ὑποθέσεων ὀλοσχερῆς δὲ τις αὐτῶν μνεῖα μόνον φαίνεται ἀρκούσα πρὸς δήλωσιν καθολικωτέρων τῶν τυχῶν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν γλώσσης.

Μεθοδὸν συντάξεως τὴν ἀρίστην θέλει βέβαια ὑπαγορεύσει εἰς τοὺς ἀσχολησομένους εἰς τὸ θέμα τοῦτο αὐτὴ ἡ ἐμβριχὴ σπουδὴ τοῦ πράγματός ἡμεῖς συνιστῶμεν μάλιστα τὰ μὴ ἀρίστα τῆς χρονολογίας ἐν τῇ ζήτησει κατ' οὐδένα λόγον, ἵνα ἡ συγγραφή παράσχῃ σαφεῖς ἀνακαταστάσεις, περιουσίας πιστῆς εἰκόνης τῶν μετατροπῶν τῆς δημώδους γλώσσης τῶν διαφόρων ἐποχῶν μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Αἱ δὲ παραπομπαὶ εἰς τε τὰ ἀρχαία καὶ νεώτερα βιβλία ἀπαιτοῦνται εἰς οἷον τε ἀκριβῆς.

Τοσαῦτα ἐκρίθησαν ἀναγκαῖα εἰς ὑπόμνησιν, καὶ πρὸς αὐτὰ συμμορφούμενοι οἱ μέλλοντες νὰ συγγράψωσι, παρασκευάζουσι τὸ κατ' αὐτοὺς εὐχερῆστέρων

πολὺ καὶ δικαιοτέρων τῆν ἀντιπαραβολῆν καὶ κρῖσιν τῶν ἑαυτῶν πραγματικῶν.

Ἀθήνησι τῇ 18 Ἰουλίου 1856.

Ὁ Π ρ ὶ τ α ρ ι ς
ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ.

ΠΕΤΡΟΣ.

(Ὁρα Φυλλῶδ. 153. Τίτλος.)

—οοο—

I.

Καὶ ὅμως, μεταξὺ τῆς πόσεως μου παραφορᾶς, ἠσθάνθη τὴν χεῖρα τῆς Μαριίας θλίψασαν τὴν ἐδικήν μου, καὶ τὴν φωνὴν τῆς ψιθυρίσασαν εἰς τὸ αὐτίον μου.

— Καλὰ, Πέτρε, καλὰ εἶσαι τίμιος ἄνθρωπος! Ὀλόκληρον χρόνον ἐπανελάμβανον μόνος μου τὰς λέξεις ταύτας, αἱ ὅποιαι μ' ἐδίδαν τὴν ἐλπίδα ἢ καὶ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι ἡ Μαρία θὰ ἔκαμπε τὴν μήτέρα τῆς, καὶ ὅτι θὰ εἴρισκε τὸν τρόπον νὰ μᾶς συμφωνήσῃ.

Ναὶ μὲν ἐστοχαζόμην αὐτὰ ἀπέφευγα ὅμως τὴν Μαριάν. Ἡμεθεὶ τότε ἀκόμη νεοί . . . καὶ τὴν ἔπαυσα!

Διὰ νὰ λάβω θάρρος, ἐπροσῆλθον τὴν προσοχὴν μου εἰς τὰ παῖδιά μου, τὰ ἐφίλου, τὰ ἠγάπων.

Ἄλλοίμονον! μόνον αὐτὰ μὲ ἔμεναν!

Ἐνίοτε ὅμως ἤρχοντο στιγμῆς εἰς τὰς ὁποίας ἐξῶ φρονῶν ἤθελα νὰ τὰ ἀποβάλω, ὡς τὰ αἰτία τῶν βλαβῶν μου, ὡς τὰ ἀνυπερέβλητα ἐμπόδια τῆς εὐτυχίας μου!

Τὰ ταλαίπωρα! ἀλλ' ἐνίκων ἐντὸς ὀλίγου τὴν παραφορὰν αὐτὴν, καὶ ἔκαμα τὸ χρέος μου.

Ὡ κύριε! ἡ συνείδησίς μου μὲ λέγει ὅτι τὸ ἐξέπληρωσα μὲ ἀκριβείαν, καὶ ὁ ἀδελός μου, ὁ ὁποῖος εἶν' ἐκεῖ ἐπάνω, θὰ εἶν' εὐχαριστήσιος ἀπὸ ἐμὲ.

Σεῖς, κύριε, μὲ εἶδατε ἐργαζόμενον. . . τὴν Καισαρίαν, τὴν ἀγαπῶ καλλήτερα ἀπὸ ἀδελφῆν τὰ ὄφρανα! . . . εἶμαι ἀληθινὸς πατήρ τῶν τὰ ἀγαπῶ διπλάσια, καὶ διότι εἶναι παιδία τοῦ Καισαρος, καὶ διότι μὲ ἀνεθυμίζουσι τὸν αἰώνιον ἀλλὰ γλυκὺν πόνον μου.

Ἄλλ' ἂς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας. . . εἰς τὰς ἡμέρας τὰς μετὰ τὴν φυγὴν μου ἀπὸ τὴν καλύβην τῆς Κυρα-Ἀναστασίας, εἰς τὸν καιρὸν κατὰ τὸν ὅποιον οὐτε ἡ Μαρία οὐτ' ἐγὼ δὲν συναμιλούσαμεν πλέον.

Πόσος καιρὸς ἐπέερχε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, δὲν τὸ ἤξευρα τότε, διότι δὲν ἠσθάνομην πλέον τίποτε εἶχα καταστήσει ἡλίθιος ἢ ἀθλίος μου ὅμως καρδίᾳ ἄρχισεν ἐπὶ τέλους νὰ πραύνεται καὶ νὰ ἀποκοιμίζεται.

Ἴδου ἐξαφνα ἀκούεται μία φωνή ἡ Μαρία θὰ ὑπανδρευθῇ!

Ὡ! τότε ἐνόησα πόσον τὴν ἀγαποῦσα πάντοτε. Ἐπροσπάθησα λοιπὸν νὰ τὴν ἰδῶ ἴσως καὶ αὐτὴ ἐπροσπάθει τὸ ἴδιον ἢ διπλῆ αὕτη ἀνάγκη εὐκόλυνε τὴν ἐντάμωσιν, καὶ μίαν ἐσπέραν ἀπαντήθημεν εἰς τὸν δρόμον ὁ ὁποῖος πηγαίνει εἰς Τρουβίλ.

Ὡ! δὲν ἔλαβον ἀνάγκην νὰ ὀμιλήσω· διότι αὐτὴ πρώτη ἐνόησε τὴν ἐρώτησίν μου ἀπὸ τὰ βλέμματά μου, καὶ μὲ ἀπεκρίθη.

Ὅτι, εἶχα ἀκούσει ἦτον ἀληθινόν!

— Πέτρε! ἐπρόσθεσε μὲ τόνον, εἶμαι μνηστῆ σου εἰς αἰῶνας. Καὶ ἐνόησ' δὲν μὲ εἶπες σύ; Ἄπανδρέου σου τὸν Ἰάκωβον, ἢ θὰ μείνω κόρη. Ἄλλὰ ἡ μάνα μου μὲ παρακαλεῖ ἡ μάνα μου εἶναι γερόντισσα . . . καὶ πολλὰ ἄρρωστη . . . Καὶ ἴσως ἔχω καὶ ἐγὼ χρέος νὰ ἐκπληρώσω.

Φωνὴ ἀπελπισίας ἔφυγεν ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς καρδίας μου.

— Πέτρε! ἀνέκρα' ε κλαίουσα ἡ Μαρία . . . σὲ ἀγαπῶ, δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλης, καὶ θὰ σὲ ἀγαπῶ, πάντοτε . . . ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ χάριν σου ν' ἀφήσω τὴν μητέρα μου ν' ἀποθῆν!

Τοιαύτην ἀφοσίωσιν ἰδὼν, ἔμοιρον μὲ τὴν ἐδικήν μου, ἔπρεπε νὰ πῶ εἰς τὰ ποδάριά τῆς, νὰ συγκατανεύσω εἰς τὴν παράκλησίν τῆς, καὶ νὰ τὴν εἶπω « ὑπομονὴ καὶ θάρρος. »

Ἄλλὰ ἦμην ἐξῶ φρονῶν . . . καὶ τὴν ἐπέπληξα τὴν ἐφοβέρισα, ἔκαμα χιλίας ἀνοησίας.

— Ἐγχεῖς ἀδικον! . . . ἐψιθύρισε μὲ φωνὴν γλυκειάν, καὶ πολὺ ἀδικον . . . ἀλλὰ δὲν σὲ κατακρίνω, καλέ μου Πέτρε, διότι σὲ παραφροεῖ τὸ πάθος σου. Μιτ' ἄλλῃν θὰ ἀναλάβης τὸ λογικόν σου, καὶ τότε ἐπιτίξω ὅτι θὰ μὲ δώσης ὀρθωτέραν ἀπόκρισιν ἂς περιμένω!

Καὶ μὲ ἀφήκε κλαίοντα καὶ ἀναίσθητοῦντα.

II.

Καὶ τιόντι, ἐσυλλογίσθη καλλήτερα τὰς ἀκολούθους ἡμέρας.

Νὰ ὑπανδρευθῶ τὴν Μαριάν ἦτον ἀδύνατον εἶχα λοιπὸν τὸ δικαίωμα νὰ ἐμποδίσω τὸν γάμον τῆς μὲ ἄλλον, καὶ νὰ καταδικάσω τὴν μὲν κόρην εἰς ζωὴν ἐρημίτου, τὴν δὲ μητέρα εἰς θάνατον;

Πλὴν τούτου, βλεπα ὅτι ὅλοι εἰς τὸ χωρίον ἐγνώριζαν τὴν διαγωγὴν μου καὶ τὴν κατέκριναν. Ὅλοι μὲ ἀπέφευγαν, μὲ ἐβλεπαν μὲ ἦθος ἀποδοκιμασίας, καὶ κἀνεῖς, καθὼς ἄλλοτε, δὲ μὲ ἔτεινε χεῖρα εἰλικρινῆ. τινὲς δὲ καὶ ὀμιλοῦν φανερά, οἱ μὲν κατακρίνοντες οἱ δὲ περιγελῶντές με.

— Εἶναι λυπηρὸν, Πέτρε, τὸ ἐννοῶ, μὲ εἶπε μίαν τῶν ἡμερῶν ὁ γεροντότερος τῶν ψαράδων ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ; πρέπει νὰ τὸ ἀποφασίσῃς. πρέπει νὰ κάμῃς ὅ,τι ἀρκῶσαι εἰς ἄνδρα.

Ἄλλοτε πάλιν, ἐνῶ ἀνέστυρα τὴν λέμβον μου εἰς τὸν αἰγιαλόν, πολλαὶ γυναῖκες ἐψιθύριζαν κύριε μου, ὅτι ἡ Κυρα-Ἀναστασία ἦτον πολὺ ἄρρωστη.

Καὶ αὐτὸς ὁ ναύτης μου μεθύσας τὴν ἐπιόυσαν, ἐτόλμησε νὰ μὲ εἶπῃ:

— Εἶσαι, καρδοκώρη, ὡς τοῦ κηπουροῦ ὁ σκύλος, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ δὲν τρώγει, δὲν ἀφίνει καὶ τοὺς ἄλλους νὰ φάγουν.

Τέλος πάντων καὶ ὁ ἐφημέριος μ' ἐπρότρεψε ταπεινῶς καὶ διὰ τοῦ λόγου τῆς ὀρησκείας.

Καὶ ὅμως δὲν ἐτόλμησα, δὲν εἶχα δύναμιν ἡ Καισαρίνα ἦλθε τότε εἰς βοήθειάν μου.

— Δὲν θὰ βυστάξῃς, μὲ εἶπεν, ἄλλως διόλου τὸν λόγον τὸν ὅποιον ἐδώκες εἰς τὸν ἀδελφόν σου, δὲν θὰ γίνῃς ἀληθῶς πατήρ τῶν τέκνων μου, ἂν δὲν δώσῃς τὴν ἀδειαν εἰς τὴν Μαριάν νὰ ὑπανδρευθῇ.

Τοῦτο, κύριε, ἔφρασε διὰ νὰ καταπεισθῶ καὶ τοῦτο ἐμετρίασε τὴν θλίψιν μου. Ἐρχόνται ὄραι εἰς τὴν ζωὴν μας, εἰς τὰς ὁποίας εὐχαρίστως ἀνοίγομεν ἐπὶ πλέον τὰς πληγὰς μας· εἰς τὰς ὁποίας, ἂν κα' πάσχοντες, εὐχαριστοῦμεθα, χαίροντες μάλιστα νὰ αὐξήσωμεν περισσώτερον τὰ παθήματά μας.

Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ δώσω τὴν ἐλευθερίαν τῆς εἰς τὴν Μαριάν.

Ἄλλὰ πῶς; νὰ τὴν ἰδῶ; νὰ τὴν ὀμιλήσω; Τοῦτο ἦτον ὑπὲρ τὰς δυνάμεις μου.

— Ἄς γράψω, εἶπα.

III.

Καὶ ἀγοράσας πολλὰ φύλλα χαρτίου, ἐκλείσθη εἰς τὸ δωμάτιόν μου, καὶ ἤρχισα νὰ γράψω. Ἄν καὶ ἤξευρα ὀλίγα, πόσα πολλὰ πράγματα ἐγύριζαν εἰς τὴν καρδίαν μου, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου ἐγέμισα τέσσαρα κατεβητὰ μὲ τὰ θεοχάρακτά μου.

— Καλὰ ὑπάγει ἡ δουλειά, ἔλεγα κατ' ἑμαυτόν. Δὲν εἶναι τόσοσιν δύσκολον ὅσον τὸ ἐφανταζόμην.

Ὅταν ὅμως ἠθέλησα νὰ διαβάσω τὰ θεοχάρακτα αὐτὰ εἶδα, ὅτι δὲν ἐγραψα ὅ,τι ἠθελα, ὅ,τι ἔπρεπε νὰ γράψω.

ἤρχισα λοιπὸν ἐκ νέου.

Καὶ ἐγραψα ἄλλα τέσσαρα κατεβητὰ, τὰ ὁποῖα ὅμως οὐτ' αὐτὰ δὲν περιεῖχαν τὴν ἐκφρασιν τῆς ἰδέας, τοῦ χρέους μου.

— Ἄς σῶσω, εἶπα, τὰ περιττὰ, καὶ ὑστερον βλέπω τί θὰ μείνῃ.

Ἐδιάβαζα, ἐξαναδιάβαζα κάθε φράσιν, καὶ ἀφοῦ ἐσυλλογίζομην ὀλίγον, τὴν ἐσβουνα.

Τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, ἐσβουσα, ἐσβουσα, ὥστε ἀπὸ τὰ τέσσαρα κατεβητὰ ἔμειναν αἱ δύο μόνον αὐταὶ λέξεις:

— Ἰπανδρέου σου τὸν Ἰάκωβον.

Καὶ ὅμως, πόσα ἄλλα εἶχα νὰ γράψω!

IV.

Ἀντέγραψα λοιπὸν τὸν τρομερὸν τοῦτον τελευταῖον ἀσπασμὸν εἰς νέον φύλλον χαρτίου. Πόση ὄρα ἐπέερχεν ἕως νὰ τὸ διπλώσω καὶ νὰ τὸ σφραγίσω! Ἐπιτετα λαβὼν τὸ γράμμα κατέβην. Καὶ τὸ εἶχα μὲν γράψῃ, ἀλλ' ὄχι καὶ στείλει. Τοῦτο ἦτον τὸ φοικτότερον.

Καὶ μὲ ποῖον νὰ τὸ στείλω;

Τὴν ὄραν ἐκείνην ἐπέερχε μιὰς τις ναύτης.

— 'Ε! παλληκάρη! λάβε δύο δεκάρας και πήγαινε να δώσεις τὸ γράμμα αὐτὸ εἰς τὴν κόρη τῆς Κυρα-Αναστασίας.

Καὶ με ταχύτητα ὁμοίαν γλάρου ὅταν ὀρῶ ν' ἀρπάσῃ σμαρίδα, ἤρπασε τὰς δύο δεκάρας με τὴν ἀριστεράν, καὶ με τὴν δεξιάν ἠθέλησε νὰ λάβῃ τὸ γράμμα.

'Ὑγὼ ὅμως τὸ ἔπαρνα καὶ τὸ ἐδίδα ἀδικόπως! ὦ κύριε, ἤθελα νὰ μὴν τὸ δώσω ποτέ!

Θεέ μου! τὴν τελευταίαν μου ἐλπίδα, ὅλην μου τὴν εὐτυχίαν, ὅλην μου τὴν ζωὴν, τὴν ψυχὴν μου αὐτὴν δὲν θὰ ἔπαρνε τὸ κακὸν ἐκεῖνο παιδίον, πέρνον τὸ γράμμα!

Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐβιάζετο νὰ υπάγῃ νὰ παύσῃ με τὰς δύο δεκάρας του, καὶ διὰ τοῦτο ἀρπάσαν ἐπιτηδείως ἀπὸ τὰς χεῖράς μου τὴν ἐπιστολήν, ἔφυγεν ὡς ἀστραπή.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἠθέλησα νὰ τρέξω κατόπιν του· μετ' ὀλίγον ὅμως ἐγενεῖ ἀποφασιστικώτερος· ἐστάθην ὀρθὸς, ἀκίνητος, ἀλλὰ τρέμων ὀλόκληρος. Με τὴν μίαν χεῖρα ἐκρατοῦμην ἀπὸ τὸν τοίχον καὶ με τὴν ἄλλην ἐσφιγγα τὴν καρδίαν μου ἢ ὅποια μ' ἔλεγε νὰ τρέξω Καὶ ἔβλεπα φεύγον τὸ παιδίον.

Καὶ τὸ εἶδα φθάσαν εἰς τὴν ἀκρὰν τοῦ χωρίου, καὶ ἐμβὰν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Κυρα-Αναστασίας.

Λοιπὸν, τετέλειται!

Καὶ στραφεὶς ζωηρῶς πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, ἐπῆγα δραματικῶς εἰς τὸ δάσος, ψιθυρίζων ἀδικόπως. — Τώρα ἔλαβε τὸ γράμμα μου, τὸ ἀνοίγει, τὸ διαβάζει, φωνάζει τὴν Κυρα-Αναστασίαν καὶ ἐπειτα

Καὶ ἐπειτα, περιπατῶν πάντοτε ἕως τὴν αὐγὴν διὰ νὰ διασκεδάσω τὴν θέρμην, τὴν μανίαν μου, ἐπανελάμβανον ἀκαταπαύστως τὰς δύο ταύτας λέξεις τὰς ὅποιας ἔβλεπα γραμμέναις με πύρινα στοιχεῖα εἰς τὰ σκότῃ. — Ὑπανδρεύεται τὸν Ἰάκωβον! ὑπανδρεύεται τὸν Ἰάκωβον!

ΙΑ'

'Ἐφθασε τέλος ἡ ἡμέρα τοῦ ἀρραβώνος. Ἐγὼ δὲ ἀπὸ τὴν παραμονὴν ἔτρεχα εἰς τὸ πέραν, χωρὶς σκοπὸν, καὶ ὡς χαμένος.

Ἀλλὰ πρὸς τὸ ἔσπερας, κακοποιῶ τις δυνάμεις μ' ἐσπρώχονε καὶ μὴ θέλοντα πρὸς τὰ παράλια τῆς Βιλλερβίλ, καὶ μ' ἐβίαζε νὰ λοξοδρομῶ ἀκατάπαυστα ἀντικεῖν εἰς τὰ φῶτα τὰ ὅποια ἦσαν ἀναμμένα διὰ τὸν ἀρραβῶνα.

'Ἦκουσα, κύριε, νὰ διηγῶνται τρομερὰ βραχνιστήρια τὰ ὅποια ὑπῆρχαν ἄλλοτε, νὰ ξεριζώνουν τὴν γλῶσσαν, νὰ εὐγάζουν τὰ νύχια, νὰ σπάνουν τὰ κόκαλα, νὰ ἐκδέρουν, νὰ καλοῦν ὀλοζώντανους. Βεβαιωθῆτε, κύριε, ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ μαρτύρια εἶναι βόδα καὶ ἀνθη ἐμπρὸς εἰς ἐκεῖνα τὰ ὅποια ὑπέφερα τὴν νύκτα ἐκείνην.

Ἐλὸς πάντων δὲν ἠμπόρεσα νὰ ὑποφέρω περισσότερο ἀραξία, ἐπάτησα εἰς τὴν ξηρὰν, ἐπῆγα ἀγγέλια ἀγγέλια εἰς τὸ μέρος τοῦ ἀρραβῶνος . . .

ἐκεῖ ἔπου εἶχε γίνει ἄλλοτε καὶ ὁ ἐδικός μου . . . ἔξάρωσα εἰς μίαν κώχην καὶ ἔβλεπα.

Η' Ὁλιὰ Μαρία!

Τὴν εἶχαν βιάσει νὰ σῆρῃ τὸν χορὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐτραγουδοῦσεν αὐτή.

Καὶ ἐτραγουδοῦσε καὶ ἔλεγε τὸ τραγοῦδι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἠξεύρετε.

« Πουλὰκι ζένο, ζεντεμένο
Κυνηγημένο
Ποῦ νὰ σταθῶ;
Ποῦ νὰ κούσω, Νὰ ξεμυτῆσω,
Νὰ μὴ χαθῶ;
Βραδιάζει ἡ μέρα, Σκοτάδι παίρνει,
Καὶ δίχως ταίρι
Πῶς νὰ βρωῶ;
Πῶς νὰ φολιάσω, Σὲ ζένο δάσο,
Ν' ἀποσυρῶ;
Ἡ ἡμέρα φεύγει, Ἡ νύχτα βιάζει
Νὰ, φουξάει
Κάθε πουλί.
Καὶ ἐγὼ στενάξω, Τὸν Πέτρο κρᾶζω,
Ζένο πουλί. »

Μόλις ἡ Μαρία ἐτελείωσε, καὶ ἕνας καύτης ἀναψὲ τὸ σιγάρον του ὀπισθὲν μου. . . τὸ φῶς ἐπεσον εἰς τὸ πρόσωπόν μου. . . ἡ Μαρία μὲ εἶδε, καὶ φωνάξασα ἔπεσε κατὰ γῆς.

'Ἀμέσως ἔδραμα πρὸς αὐτήν.

'Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἰάκωβος ἐφθασε συγχρόνως. Ἄντι ὅμως νὰ δεῖξῃ ζηλοτυπίαν ἢ ὀργὴν, ἐσφιγγε τὴν χεῖρά μου φιλικῶς, καὶ παρατηρῶν τὴν Μαρίαν ἢ ὅποια ἤρχιζε νὰ ἀναλαμβάνῃ, εἶπε με ἥθος ἀλλόκοτον « Μὴ φοβῆσθε. »

ΙΕ'

'Ὁ Ἰάκωβος ἦτον καλὸς νέος, κύριε. Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί ἔκαμε! ναι, κανεὶς δὲν τὸ φαντάζεται.

Αὐτὸς τὸσον φρόνιμος, τὸσον ὀλιγαρκῆς, τὸσον μέτριος, ἐγενεῖν εὐθύς τότε ἄλλος ἄνθρωπος. Ἐφώναξε δυνατὰ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐμψυχώσουν τὴν χαρὰν, νὰ φέρουν βακί, κρασί . . . πολὺ βακί καὶ κρασί.

Καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἦτον μεθυσμένος, ἢ τοῦλάχιστον ἐφαίνετο ὅτι ἦτον μεθυσμένος. Καὶ πρὸς τὰ μεσάνυκτα ἔκαμεν ὅλον τὸν κόσμον ἀνω κάτω, ἐμάλλωσε με ὅλους τοὺς νέους, καὶ ἐπεῖραξεν ὅλας τὰς νέας.

Καὶ τὸ πρῶτ' ἔκαμε τὸσας ἀταξίας ὥστε ἐνόμισαν ὅτι θὰ δεῖρῃ καὶ τὴν πενθεράν καὶ τὴν ἀρραβωνιστικὴν του.

— Παναγία μου! εἶπε μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἡ γραῖα· τί ἄθλιος ἄνθρωπος. Σ' εὐχαριστῶ, Παναγία μου, ὅτι μ' ἐβοήθησες νὰ τὸν γνωρίσω πρὶν τοῦ γάμου, διὰ νὰ προλάβω τὴν δυστυχίαν τῆς κόρης μου. Ποῖος τὸ φαντάζετο; Ποτέ δὲν θὰ πάρῃ τὴν κόρην μου γυναῖκα.

Καὶ τῶντ' ἐδιελύθη τὸ συνομιέσιον. Ὁ νέος ἀρραβωνιστικὸς τῆς Μαρίας ἀπεβλήθη διὰ πάντας, καὶ ὅλον τὸ χωρίον ἐχάρῃ ὅλοι ἔλεγαν· — τί ἀρχαῖος ἄνθρωπος; ποῖος τὸ φαντάζετο;

ΙΖ'

Καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν ὁ ταλαίπωρος Πέτρος ἐκλαίε βαβαίως εἰς τὴν καρδίαν του.

'Ὁμολογῶ δὲ ὅτι καὶ ἐγὼ ἐκλαίω σιωπηλῶς.

'Ἡ λύπη του δὲν ἦτον ἐξ ἐκείνων αἰ ὅποια παραγοροῦνται· ἀλλὰ καὶ ἀν ἦτον, καιρὸν δὲν εἶχε.

Διότι ὁ ἀνεμὸς ἐγένευσεν ἀφῆνης τὰ ἱστία του.

Καὶ ἀμέσως ἐσηκώθη ὁ Πέτρος, περιλυτὸς μὲν ἀλλ' ἥσυχος ὅπως πάντοτε.

— Ἐ παιδιά! σηκωθῆτε. Ἴδου ἐφύσηξεν ἀνεμὸς.

ΙΗ'

Τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπανελθὸν εἰς Βιλλερβίλ, εὐρηκὰ τὸ χωρίον ὅλον ἐορτάζον καὶ περιχαρές.

— Τί τρέχει; ἠρώτησα τὸν γέροντα ἐφημέριον τὸν ὅποιον ἐπρωτοπαρήτησα.

— Τί τρέχει; ἐπανέλαβε σιωπῶν ὑπὸ χαρῆς· πῶς; δὲν ἠξεύρεις;

— Τί;

— Πρὸ ἕξ μηνῶν ἡ Καισαρίνα ἀπέθανεν.

— Καὶ διὰ τοῦτο . . .

— Ὅχι, ἀλλὰ τὰ παιδιά της, κάλλιστα τῶν-τι παιδιά.

— Τί ἔκαμαν;

— Τὸν γάμον τοῦ Πέτρου καὶ τῆς Μαρίας.

— Καὶ σήμερον . . .

— Ἐντὸς μιᾶς ὥρας.

'Ἀλλὰ δὲν ἤκουα πλέον τὸν ἐφημέριον· ἔτρεξα καὶ μετὰ μικρὸν ἐφθασα εἰς τὸ κατώφλιον τῆς οἰκίας.

'Ὁ Πέτρος, φορῶν ἐνδύμα καινουργῆς καὶ φοιτῶν δρός, καὶ τοσοῦτω νεάζων ὥστ' ἐδυσκολεύθη νὰ τὸν γνωρίσω, ἐδέχετο τὰς προσήσεις τῶν ἀλιείων οἰτινες τὸν ἠγάπων.

Δὲν τὸ εἶχεν εἰπεῖ αὐτὸς ὁ ἴδιος μίαν ἐσπέραν ἐντὸς τῆς λέμβου του, ὅτι εἰμεθα τόσον καλοὶ ὅταν ἀγαπῶμεν!

Θύρα τις πρὸς τὸ βάλος τῆς αἰθούσης ἠνοιχθῆ καὶ ἐφάνη ἡ νύμφη, νέα ἔτι καὶ πάντοτε ὠραία· ὁ μέλλον ἀνεψιὸς της, νέος εἰκοσαετής, ὠδήγει αὐτήν. Ὅπισθεν ἤρχετο ἡ μέλλουσα ἀνεψιά της, κίχη ὠραία.

Καὶ ὅτε ἡ Μαρία ἐφθασε πλησίον τοῦ Πέτρου, αἱ δύο νέαι γονυπετήσαντες ἐμπροσθέν της, εἶπαν· « Σὺ εἶσαι μίαν μανία μας. »

Καὶ αὐτὴ ἡ Κυρα-Αναστασία, καθήμενη εἰς μέγαν ἀνακλινητήρα, ἐκλαίε καὶ ἔλεγεν· — ἡ μίαν μανία, ναι, τώρα, ναι, ναι, παιδιά μου! τώρα, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πλέον ἡ Καισαρίνα.

'Ἐπὶ τέλους ἐπλησίασα καὶ ἐγὼ.

Καὶ ἀσπασθεὶς τὴν νύμφην, ἐθλίψα φιλικῶς τὴν χεῖρα τοῦ συζύγου της, καὶ με φωνὴν προδίδουσαν τὴν συγκίνησίν μου εἶπα·

— Ἀγαθὲ Πέτρε, καλὴ Μαρία! ναι μὲν ἡ εὐτυχία ἐρχεται πρὸς σᾶς τὸ φθινόπωρον· ἡ καρδία ὅμως δὲν γράσκει· ἔρωσ μάλιστα ὡς ὁ ἐδικός σας ἔχει αἰωνίαν ἀνοιξίν!

Πλὴν ὄχι, ὄχι! Μετ' ὀλίγον τὸν ἐνόησαμεν. Διότι μετ' ὀλίγον ἐπιστρέψας εἰς τὸ μέρος ὅπου ἤμεθα καὶ τὸ ὅποιον εἶχε μείνει ἔρημον, μὲ εὗρηκε μόνον· ἀλλὰ καὶ ἡ Μαρία ἦλθε μετ' ὀλίγον χάριν περιεργείας.

'Ὁ Ἰάκωβος ἐβλήθη ἐστάθην μετὰ τῶν δύο μας· ἐφαίνετο ὡς ἐκ θαύματος ξεμεθύσας. Ἦτον ὁ ἀληθινὸς Ἰάκωβος.

Μᾶς εἶδε χαμογελῶν, καὶ μᾶς ἔδωκε τὰς χεῖράς του εἰς τὰς ὅποιας ἐκράτει τὰ ἀνθη τοῦ ἀρραβῶνός του.

Πὲ ποίαν χαρὰν ἐσφιζάμεν τὰς φιλικὰς ἐκείνας χεῖρας! Πῶς τὰς ἐφιλούσαμεν, ἡ Μαρία καὶ ἐγὼ! Πῶσον καὶ οἱ δύο ἐφρονάζαμεν ἐκ βάθους καρδίας·

— Εὐχαριστοῦμεν, φίλε, εὐχαριστοῦμεν Ἰάκωβε!

ΙΣΤ'

Ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνην δὲν ἐγενεῖ πλέον λόγος διὰ τὴν ὑπανδρείαν τῆς Μαρίας.

'Ὁ τελευταῖος πόνος μᾶς εἶχε συνενώσει ἐτι πλέον· δὲν ἀποφεύγει πλέον ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

Κάθε Κυριακὴν, ἐξερχόμενος ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν προσφέρω εἰς αὐτήν, καθὼς καὶ εἰς τοὺς καλοὺς καιροὺς τῆς νεότητός μας, ἀντιδώρον.

Τὴν ὥραν τῆς λευτουργίας, στέκωμαι ὡς καὶ ἄλλοτε πλησίον της· καὶ ἡ τύχη, διὰ νὰ μᾶς τυραννήσῃ περισσότερο, βάλλει τὴν Καισαρίναν καὶ τὰ παιδιά της μετὰ μᾶς.

Καὶ ὅμως ἀλλάξω κάθε Κυριακὴν τὴν Σύνοψίν μου με τὴν ἐδικήν της ἐπειδὴ εἶναι ὁμοίαι· ὡστε ὅλην τὴν ἑβδομάδα αὐτὴ προσέυχεται με τὸ βιβλίον μου δι' ἐμὲ, καὶ ἐγὼ με τὸ βιβλίον της δι' αὐτήν.

Μετὰ ταῦτα, ἕως τὴν ὥραν εἰς τὴν ὅποιαν θὰ υπάγῃ εἰς τὸ ψάρευμα, πηγαίνω εἰς τὸν κῆπον, ἀντικεῖν τὸ παράθυρόν της.

Καὶ ποτὲ δὲν ἀναχωρῶ χωρὶς νὰ περάσω ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς Κυρα-Αναστασίας, καὶ νὰ ἰδῶ πῶς ἔμπρὸς μου ἀνθὸς ἢ κορδέλαν τὰ ὅποια ὅλην τὴν ἑβδομάδα μὲ φέρουν εὐτυχίαν.

Καὶ ὅταν ἀναχωρῶ με τὴν λέμβον μου, βλέπω μακρόθεν κυματιζόμενον λευκὸν μανδύλιον, τὸ ὅποιον φαίνεται ὅτι μὲ λέγει· — Θάρρος, φίλε μου!

Καὶ κατ' ἐσπέρας ὅταν δὲν εἶναι κακὸς καιρὸς, προσηλθὼν τα βλέμματά μου εἰς τὸ φῶς τοῦ παραθύρου της . . . Αὐτὸς εἶναι ὁ ἐδικός μου φάρος, κῶτά εἶναι τὸ ἄστρον μου.

Δὲν ὁμοιάζωμεν τῶντ' ἀνδρόγυνον;

'Ἐνίοτε μόνον μὲ βλέπει ἢ τὴν βλέπω κανένα λόγον παραστικῶς, καμμίαν ματιάν, κανέν χαμογέλιον. Ἴδου ὅλαί αι ἀπολαύσεις μας!

Ἴδου ὁ γάμος μας εἰς τὴν γῆν, ἐωσοῦ νὰ μᾶς καλέσῃ ὁ Θεὸς ἐκεῖ ἐπάνω, ὅπου, ὡς λέγει ὁ ἐφημέριος, ὁ Θεὸς ὑπανδρεύει τὰς ψυχὰς.

'Ἀλλὰ πόσοι χρόνοι ἐπέερασάν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον! ἀν ὁ Θεὸς ἤθελε, θὰ εἰμεθα καὶ ἐδῶ εὐτυχεῖς!

ΑΜΑΛΙΕΙΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ.

Την 15 του παρελθόντος Ιουλίου ετελέσθη παρουσία της Μεγαλειότητος προστάτιδος του Αμαλιείου Ορφανοτροφείου, η πρώτη ενιάσιος μήνη της καθιδρύσεως του φιλανθρωπικού τούτου καταστήματος. Η τελετή ην βεβαίως κατασκευαστική τά κοράσια, παρουσιασθέντα ένδεδυμένα πενιχρώς μόν αλλά μετά πλείστης όσας καθαριότητας και ήμοιομόρφως, ύπεβλήθησαν εις εξέτασιν στοιχειωδών τινων μαθημάτων, και έπέδεξαν τα χειροτεχνήματα αυτών εις ή θαυμασίως επέδωκαν. Καί ότε ή έφορος Κ. Γ. Τυπάλδος, περαιώνων την έκθεσιν ην κατωτέρω δημοσιεύομεν, έστρεψε τον λόγον προς τα όρφανά, πάντων τών περιεστώτων οι όφθαλμοί περιεχόθησαν ύπό δακρύων. Πάντες ηύλόγησαν τους συστήσαντας τό κατάστημα και συνδραμόντας αυτό, και εξαίρετά την Γαληνοτάτην Προστάτιδα, συντόνας μεριμνώσαν ύπερ της ευδωδύσεως αυτού.

Μετά την τελετήν καταβάντες εις τό έστιατόριον, κατενόημεν εκ νέου την καρδιαν ιδόντες τριάκοντα όρφανά, τον έπιούσιον τέως στερούμενα, να τρώγωσι καθαρόν άρτον και εύχυμα ιδέσματα.

Κατά τας δημοσιευθείσας σημειώσεις, προς συντήρησιν του Ορφανοτροφείου, αγοράν επίπλων, πληρωμών μισθών, κτλ. έδαπανήθησαν κατά τους πρώτους 14 μήνας όρ. 18,602, όπερ αποδεικνύει ότι ή διαχειρισίς έγινετο εύσυνειδήτως. Εισεπράχθησαν δε μέχρι της 1 Ιανουαρίου 1856 όρ. 215,764. Ότι δε λυπεύει πάσαν Έλληνικήν καρδιαν είναι, δέν λέγομεν ή μικρά προθυμία, άλλ ή αναλησία των κατοίκων της έλευθέρας Έλλάδος περί την πρόδοον του σωτηρίου τούτου καταστήματος. Ός εξαίρεται εκ του περιττωμένου πίνακος, εκ των 27 πόλεων αίτινες συνεισέφεραν ύπερ του Ορφανοτροφείου, τίσσαιρες μόνον είναι Έλληνικαί. Άλλά και αυτά τί συνεισέφεραν; Αί Αθήναι, εξαίρουμένης της εκ δραχμών 65,665 κατασεσεως της Βασιλείσεως, και της εκ όρ. 6000 προσφοράς της Κ. Μ. Ύψηλάντου εκτός της Έλλάδος διαμενουσής, μόλις έδωκαν δέκα χιλιάδας δραχμών και τό έτι λυπηρότερον, αναμέσον των ευαρίθμων συνδρομητών, δέν βλέπομεν τά όνόματα των ευπορωτέρων. Καί όμως καθ' έκάστην Κυριακήν και έορτήν συρόρομεν έποχοόμενοι εις τον τόπον της Μουσικής, άδρως μισθοϋντες άμάξις ώσει άλγοϋμεν τους πόδας, και αίθριον, όταν συστηθή ένένου θεάτρον, θέλομεν συμπιέζεσθαι τίς πρώτος να εισέλθη εις αυτό. Άλλ' ό γαθοί! δέν δίδομεν και εις τά μητρός και πατρός όρφανά, ψυχια τινά εκ των πιπτόντων από της τραπέζης ήμών! Τριάκοντα χιλιάδας κατοίκων έχουσι αι Αθήναι, και όμως τεσσαράκοντα μόνον συνδρομον ύπερ του Αμαλιείου, και ούτοι πάντες, πλην ένός και μόνου, εκ των καλουμένων ξένων. Δέν έχομεν λόγον γα προσφαισθώμεν ότι δαπανώμεθα συνεισφέροντες άλλοϋ διότι, χάρις εις τους έκτός της Έλλάδος ήμογενείς,

εις πάντα τά καταστήματα όλγον ήμεις οι έντός της Έλλάδος συντρέχομεν.

Η δευτέρα μετά τας Αθήνας πόλις, ή Σύρα, έδωκε όρ. 886, ή Πειραιεύς 572, ή δε Λαμία 2382. Εν Σύρα δύο οι συνεισενγκόντες, έν Πειραιεί τρεις, και έν Λαμία δεκαεπτά. Συγχαιρόμεν δε τους Λαμειείς διότι έφάνησαν μάλλον και των Αθηναίων, και των Πειραιών φιλοτιμότεροι και φίλοι των όρφανών. Δέν κατακρίνομεν δε επίσης και τους έν Σύρα, διότι αυτοί συνέστησαν έχάτως ίδιον όρφανοτροφείον άρρένων θαυμασίως προκόπτων.

Μεταξύ δε των έκτός της Έλλάδος ήμογενών, πρώτοι την γενναϊότητα έδειχθησαν οι φιλόμουσοι και φιλόανθρωποι Σμυρναίοι, δεύτεροι οι έν Λονδίνω ήμογενείς, τρίτοι οι έν Μασσαλία, τέταρτοι οι έν Τεργέστη, πέμπτοι οι έν Αλεξανδρεία, έκτοι οι έν Κωνσταντινουπόλει, οίτινες όμως έπρεπε να φανώσι πρώτοι πάντων, και καθέτης.

Πίναξ των συνδρομών

από της καθιδρύσεως του Ορφανοτροφ. μέχρι 30 Ιανουαρί. 1856.

Table with 4 columns: Τόπος των συνδρομών, Η κατ έτος συνδρομ., Η άναξ βοήθεια, Όλικόν ποσόν. Rows list various cities and their contributions, including Athens, Piraeus, Syra, Lamia, etc.

Η Πρόεδρος ΖΩΗ ΣΟΥΤΣΟΥ. Ο Έφορος ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΤΥΠΑΛΔΟΣ. Τα μέλη της Επιτροπής Κυριακ. Α. Κριζής, Άνδρ. Μ. Ρενίρη, Εύφροσ. Ν. Αρχαγγέλου. Ο λογιστής Αθανάσιος Λεονάρδος.

(*) Πλην της συνδρομής αυτής ή Κ. Εύφ. Ν. Αρχαγγέλου προσέφερε και 25 αντίγραφα του νέου ένδεδυμένου βίου του Ουάσινγκτον.

Μεγαλειότητι!

Ότε πρό ένός έτους ή Ύμετέρα Μεγαλειότης ηύδόκησεν να τιμήση τό Ορφανοτροφείον τούτο διά της εύεργετικής Αύτης παρουσίας, έδώρισάτο αυτός ζών διά της Βασιλικής Αύτης προστάσεως, και κότμον άνεκτίμητον και πανοσηνή επί του πνεύματος των άπανταχού Έλλήνων, τό περιχέεις Αύτης όνομα.

Νϋν δ' έν τώ τέλει του πρώτου έτους ή Ύμετέρα Μεγαλειότης έρχεται πάλιν έν τώ μέσω ήμών, ούχι να πληροφρηθή περί της πρόδου του καταστήματος έν τώ διαστήματι τούτω διότι συνεχώς επισκεπτομένη αυτό τά πάντα λεπτομερώς γινώσκει· άλλ' να ένάρρηξη διά της Βασιλικής Αύτης παρουσίας τους ύπερ της ανθρωπότητας ένταϋθα αγωνιζομένους, έμψυχώση τά όρφανά ταύτα κοράσια, και προτρέψη τους πάντας εις την βσον ένεστι ταχείαν πρόδοον, δι' ής έπιθυμεί να δικαιωθώσι και αι έλπίδες του έθνους, και αι προσδοκίαι των πανταχού συνδραμόντων ήμογενών.

Η Ύμετέρα Μεγαλειότης, έν τή Ύψηλή Αύτης προνοία ύπερ της εύημερίας του Έλληνικού έθνους, έδειξε διά της εξαίρετου Αύτης ύπερ του ιδρύματος τούτου συμπαιδείας, πόσον σοφρά έυεώρησε την τε ανάγκην αυτού έν τώ παρόντι, και τον προορισμόν αυτού έν τώ μέλλοντι· έδειξε, λέγω, έναργώς όποιαν σπουδαιότητα αποδίδει εις την εύρεσιν και εφαρμογήν των καταλληλοτάτων μέσων προς ήθοποίησιν του λαού, και ιδίως της πολυπληθούς τάξεως των άπόρων, ές ής έξαρτάται κυρίως ή κοινή ήσυχία, και ή κοινωνική και πολιτική εύημερία των έθνών έν γενεί, ιδίως δε του Έλληνικού έθνους έχοντος, ως τό πάλι, πλείωτερα ήθικά ή υλικά στοιχεία αναπτύξεως, και στηρίζοντος κυρίως τας περί λαμπρού ιστορικού μέλλοντος αξιώσεις αυτού εις την αναγέννησιν νέου πρωτοτύπου και έξόχου Έλληνικού πολιτισμού. Η ήθοποίησις δ' αυτή του λαού κατορθούται διά μόνης της δημοσίας ήθικής άγωγής των παιδών, και εξαίρετάς διά της άγωγής του γυναικείου φύλου, όπερ μεγίστην έσχε και εξεί επιρόην επί του πολιτισμού των λαών.

Ο άληθής πολιτισμός έστιν ό προς δυ όρος του βίου της ανθρωπότητας. Άληθής δε πολιτισμόν καλούμεν ούχι μονομερή τινα υλικήν ανάπτυξιν· άλλά την καλλιέργειαν της δημοσίας ήθικής άγωγής, την τελειοποίησιν των πολιτικών θεσμών, την βελτίωσιν των ήθών, και έν ένι λόγω την ανάπτυξιν των ήθικών και πολιτικών εκείνων άρετών αίτινες μάλιστα άνυψώσι την ψυχήν του ανθρώπου, και τον πλούτον της ήθικής αυτού αξίας καταδεικνύουσι. Κορωνίδες δε των άρετών τούτων είναι ή φιλοπατρία και ή φιλανθρωπία, ήτις, κατά τό Βύαγγελικόν ρήμα, περιληπτική έστι· πασών των άρετών, και έν όνόματι της όποίας· συνήλομεν σήμερα ένταϋθα.

Μελετών τις την ιστορίαν, ούτως είπειν, της φιλανθρωπίας, εύρίσκει αυτήν τό κυριώτατον έλατήριο μέγλης τινός ήθικής έργασίας του ανθρωπίνου γένους. Εν τή Θεοκρατική Ασία οι Νομοθέται και οι Όσοιοι αυτής εκάρουζαν την φιλανθρωπία, και την προς πών έμψυχον συμπάθειαν, ως τι μυστήριον, όπερ ως θεοσοφικήν του Πανθεισμού θεωρίαν ύπεστήριζεν ή θρησκεία, και ως ήθικόν αξίωμα ή φιλοσοφία αυτών.

Ο Μωϋσής, ό θεόπνευστος εκείνος κολοσσός της Ίερης Γραφής, διάταξεν εκ άνόματος του Παντοκράτορος την προς τά όρφανά και τας χήρας περιχάρειν μέρους των καρπών της γής· « Βπιδέκαστον δώσεις τώ όρφανώ και τή χήρα και πύσαν χήραν και όρφανόν ού κακώσετε ». Και οι όσιοι προφήται έμνημόντες της Μωσαϊκής έντολής προέτρεπον και ούτοι την προς τά όρφανά και τας χήρας περιβαλψίν· « Ορφανόν και χήραν αναλήψαθε », λέγει ό προφήτης Δαβίδ.

Εν τή αρχαία Έλλάδι ή μόν φιλοσοφία έδίδαζε την φιλανθρωπία, ή δε Πολιτεία θεωρήσασα αυτήν ως πολιτικήν άρετήν, έφήρμοσεν αυτήν. Ο Σόλων και ό Πεισίστρατος ένομοθέτησαν την έν τώ Πρωτανσίω, δημοσία δαπάνη, ανατροφήν των όρφανών των έν τή ύπηρεσία της πατρίδος δεξασθέντων πολιτών. Ο δε Πλάτων παραγγέλλει εις τους νόμους και εις την πολιτείαν την ύπερ των όρφανών φροντίδα, ην δευτέραν αυτών γένεσιν. λίαν εύστόχως αποκαλεί. Διότι τά όρφανά στερούμενα πατρός και μητρός χηρίζουσι νέων άλλων προστατών. Ούτοι δε ύπερ αυτών φιλοστόργως φροντίζοντες, νέοι πατέρες των όρφανών τούτων αποκαθίστανται, και νέαν εις αυτά ύπαρξιν, ούτως είπειν, παρέχουσι.

Κυρίως όμως ό χριστιανισμός άνέπτυξε θαυμασίως την έννοιαν και την εφαρμογήν της φιλανθρωπίας ήτοι την Αγάπην, διότι συνεπέρνε πύσαν την θέαν αυτού διδασκαλίαν εις μίαν ήψηλήν ρήσιν, α Αγάπη τον πλησίον σου ως σεαυτόν ». Διά τούτο τό κήρυγμα του Βύαγγελου και τας θλίψεις των δυστυχών επαρηγόρησε, και τας κακουχίας των πασχόντων θεράπευσε, και τας πολυειδείς του βίου πικρίας, διά της μελλούσης έλπίδος, έγλύκανε. Αύτός ό Ιησούς Χριστός προς μέν τους δυστυχείς έλεγε· « Μακάριοι οι πτωχοί, ότι ύμετέρα έστιν ή Βασιλεία του Θεού » προς δε τους εύπόρους άνετείλατο την έλεημοσύνην και την φιλανθρωπία, ούχι ως τινα θεοσοφικήν θεωρίαν, ή ως τινα πολιτικήν διάταξιν, ως έπραξαν οι νομοθέται της Ασίας και της Έλλάδος, άλλ' ως άγγμα, ούτως είπειν, πίστεως, και ως αίτιαν αιώνιου σωτηρίας, ή αιώνιου κολάσεως· « Δεϋτε, είπεν, οι ευλογημένοι του Πατρός μου κληρονομήσατε την ήτομασμένην ύμιν βασιλείαν· επείνασα γάρ και η έδώκατέ μοι φαγείν, γυμνός ήν και περιεβάλατέ η με. Ότι γάρ τοιούτον έποίησατε προς ένα των πτωχών αδελφών μου, έμοι έποίησατε ». Αφ' έτέρου δε, καταδικάζει εις αιώνιαν κόλασιν τους αναλήφτους και άνελεήμονας· « Προσεσθε, είπεν,

« ἄπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον » ἐπέφασκε γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν ἄσθε-
 ν ἢς ἦν καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἤλθετε πρὸς με. »
 Ὅτε δὲ ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς εἶδε τὰ παιδία
 ε ἄρτους, εἶπε, τὰ παιδία ἔρχεσθε πρὸς ἐμέ » καὶ
 τὰς χεῖρας, μετὰ θείας τῆς ὄντι παρόντος, τιθεῖς
 ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν, ἠυλόγει αὐτὰ, καὶ πρὸς
 τοὺς ἀκολουθοῦντας ἔλεγε· Δέξασθε ὡς πατέρες φιλό-
 στοργοὶ καὶ ὡς τρυφεροὶ μητέρες περιβάλλετε τὰ
 ὄρφανὰ παιδία. « Ὅς γὰρ ἐάν δέξηται παιδίον
 » τοιοῦτον ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται
 » καὶ ἐς ἐάν ἐμὲ δέξηται, τὸν πατέρα ἡμῶν τὸν
 » ἐν τοῖς οὐρανοῖς δέχεται. » Τοιοῦτόν ἐστιν, ἐν
 ὀλίγοις, καὶ τὸ γράμμα, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ χρι-
 στιανομοῦ, ὅστις ἀνέπτυξε, καὶ εἰς τὸν ἀνώτατον
 βελόμην τῆς τελειότητος ἔφερε τὴν ἔννοιαν τῆς φι-
 λανθρωπίας, τὴν ὁποίαν ἐπὶ τοσοῦτους αἰῶνας διέ-
 βρεψεν ἡ Ἀσιατικὴ Θεοσοφία καὶ ἡ Ἑλληνικὴ φι-
 λосоφία.

Ἄμα ὡς τὰ θεῖα ταῦτα ῥήματα ἐκνήρυνθησαν παρ-
 ῥησίς, ἢ πρὸς τοὺς πάσχοντες, τοὺς ἐνδεεῖς, καὶ τὰ
 ὄρφανὰ συμπαθῆαι τῶν πρώτων χριστιανῶν ὑψώθη
 μετ' ἐνδοξασμοῦ εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, ἐν τῷ
 μέσῳ τοῦ ἐγαίτημοῦ τοῦ καταρρέοντος ἀρχαίου
 κόσμου.

Ὅθεν καὶ ὁ πρῶτος τῶν Βυζαντινῶν Βασιλεὺς
 ἐσύστησεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὰ 335 μ.
 Χ. ξενώνα, ἥτοι νοσοκομεῖον, καὶ συγχρόνως ὄρ-
 φανοτροφεῖον, ὅπερ ὄρφανῶν καταγωγῶν ἀποκα-
 λούσιν οἱ Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς. Μόλις δὲ περὶ
 τὴν ἑκτὴν ἑκατομμυριαδα ἐσύστηθη, κατὰ μίμη-
 σιν τοῦτου, ὁμοίον ὄρφανοτροφεῖον ἐν Ρώμῃ. Περὶ
 τὴν ἐξῆς ἐσύστηθη τοιοῦτον ἐν Γαλλίᾳ· βασιμὴδὸν
 δὲ καὶ κατ' ὀλίγον ἐσύστηθησαν, κατὰ μίμησιν
 τῆς Ἀνατολῆς, ὄρφανοτροφεῖα, νοσοκομεῖα, καὶ
 παντὸς εἴδους φιλανθρωπικὰ καταστήματα, εἰς
 ἀπάσας τὰς ἐπισήμους πόλεις τῆς ἐσπερίας Εὐ-
 ρώπης.

Ἐν ᾧ ὅμως οἱ χριστιανικοὶ τῆς Ἀσίας λαοὶ πο-
 λιζόμενοι ἐτι μᾶλλον, διὰ τῆς προσελύσεως τῶν
 Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀνήγειρον ἀπανταχοῦ ναοὺς
 καὶ ὄρφανοτροφεῖα, στίφη βιβλίων καταγράφον
 τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ξενῶνα, καὶ ἐπιρροῦσαν
 τὸ ἐκείσε πρῶτον ὄρφανοτροφεῖον καὶ ἐν ᾧ ἐν τῇ
 ἐσπερίᾳ Ἡρώπη ἐγένετο φιλάνθρωπος μέριμνα ὑπὲρ
 τῶν ὄρφανῶν, τῶν χηρῶν, καὶ τῶν πασχόντων, ἐν
 τῇ Ἀνατολῇ ἐσφάζοντο ἀνηλεῶς οἱ πατέρες, καὶ
 ἡμυλωτίζοντο τὰ ὄρφανὰ καὶ αἱ χῆραι. Ἀφ' ἐνὸς
 ἡμεῖς τὸ πατὴρ τῶν ὄρφανῶν Ἰησοῦς Χριστός· καὶ
 ἄρ' ἐτέφου ἐμνηστεύετο ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐθε-
 βηλοῦντα τὰ ἅγια τῶν ἁγίων αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀ-
 σεβῶν τούτων βιβλίων.

Ἐκτοτε ἡ Ἑλλὰς ἢ τὸν Κόσμον φωτίσασα, κατέ-
 στη ἅπασα ὄρφανῶν καὶ χηρῶν καταπιεζομένων
 οἰκτρῶν κατοικητήριον· ἢ δὲ γοερὰ φωνὴ τῶν πα-
 σχόντων ἐχάνετο, ὡς ἡ φωνὴ τῶν ἐν ἐρήμῳ βρών-
 των. Οὕτω διεκόπησαν βιαίως αἱ τύχαι τοῦ Ἑλ-
 ληνικοῦ πολιτισμοῦ, ὅστις μάλιστα πρῶτιμων ἐτῶν

ἤρχισαν ἐν ἀναζῇ πάλιν ἐν τῇ κοιτίδι τῆς γεννή-
 σεως αὐτοῦ.

Διότι ἄμα ἢ μικρὰ αὐτῇ γεννίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς
 γῆς, θεῖα ἀρωγὴ καὶ συνάρσει, ἠλευθερώθη, τὸ ἐμ-
 φωλευθὸν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐν-
 γενὲς αἶσθημα τῆς φιλανθρωπίας ἀνεγράφη πάλιν
 ἡμῶν, ὡς ὑπῆρχε πρὸ τῆς ἀποτόμου διακοπῆς
 τῆς τύχης αὐτοῦ. Αἱ Κυβερνήσεις τῆς Ἑλλάδος,
 ἐν τῷ μέσῳ ἀναριθμητῶν πολλακῶν δυσχερειῶν, καὶ
 ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος, καὶ μετὰ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα
 ἐφρόντισαν σπουδαίως ἵνα περιβάλλωσι τὰ ὄρφανὰ,
 τὰς χῆρας καὶ τοὺς πάσχοντας ἐνδεεῖς. Τότε ἐσυ-
 στήθη παρὰ τοῦ αἰοδίου Κυβερνήτου τὸ ἐν Αἰ-
 γίνῃ ὄρφανοτροφεῖον, ἐν ᾧ ἐτρέφαντο, καὶ ἐξεπαί-
 δεύοντο τὰ ὄρφανὰ τῶν ὁποίων οἱ πατέρες, ἐνδόξως
 πεσόντες εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος
 ἀγῶνα, ἐγκατέλιπον ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην τὰ
 τέκνα αὐτῶν εἰς τὴν φροντίδα τῆς κοινῆς ἡμῶν
 πατρίδος.

Ἡ δὲ Βασιλεῖα, ἀφ' ἧς στιγμῆς καθιδρύθη, θεῖα
 εὐδοκία, ἐν Ἑλλάδι, ἐνασχολήθη ἀνεκδοξίως εἰς τὴν
 θεράπειαν τῶν πολυειδῶν παθημάτων τοῦ ἀνα-
 ξιοπαθοῦς ἡμῶν ἔθνους. Ἐν ὀλιγοτέτῃ δὲ διαστή-
 ματι ἐπαγίωσε τὴν δημοσίαν τάξιν, ἐσύστησε, συν-
 ὀρομῇ τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ κράτους ὁμογενῶν,
 δημοτικὰ καὶ ἀλληλοδιδασκτικὰ ἀρρέων καὶ κορα-
 σίων Ἐκπαιδευτήρια, Γυμνάσια, Πανεπιστήμιον,
 Πολυτεχνεῖον, Ἐκκλησιαστικὴν καὶ Στρατιωτικὴν
 Σχολὴν, καὶ πολλὰ ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ καταστή-
 ματα διαδίδοντα τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα εἰς ἅ-
 πασαν τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν. Συγ-
 χρόνως δ' ἐσύστησε Νοσοκομεῖα, Τυφλοκομεῖον καὶ
 τέλος Ὁρφανοτροφεῖα πρὸς περιθαλίφιν τῶν πασ-
 χόντων, καὶ πρὸς μόρφωσιν τῶν ἀπόρων ὄρφανῶν
 παιδίων.

Τὴν ἰδέαν τῆς συστάσεως τοῦ παρόντος Ὁρφανο-
 τροφείου συνέλαβον ἀξιοσεβαστοὶ τινες κυρίαί, ὅτε
 ἡ ὀλεθρία νόσος χολέρα τοσαῦτα μεταξὺ ἡμῶν ἀφῆ-
 σαν ὄρφανὰ. Τὴν ἰδέαν ταύτην ἐκονοποίησαν πρὸς
 τὴν Α. Μ. ἢ δὲ Γαληνοτάτη Βασίλισσα, ἀποδεχο-
 μένη ἀείποτε εὐνοϊκῶς πάντα τὰ καλὰ, καὶ ἐξαι-
 ρέτως ὅσα συντελοῦσιν εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν
 εὐμερίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, οὐ μόνον ἀμεί-
 νως παρεδέχθη αὐτὴν καὶ τὴν Βασιλικὴν Αὐτῆς
 προστασίαν ἀπένευμεν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἰκεσίᾳ τῶν εἰ-
 ρημένων κυριῶν εὐμενῶς συνήνεσεν ἵνα σεμνύνηται
 τὸ νεοσύσταθὲν τοῦτο κατάστημα διὰ τοῦ περι-
 κλειοῦς Αὐτῆς ὀνόματος.

Τὸ Ἀμαλλεῖον Ὁρφανοτροφεῖον δεχόμενον, κατὰ
 τὸν δι' Ἰψηλοῦ Βασιλικῶν Διατάγματος ἐγκριθέντα
 κανονισμόν, κοράσια ὄρφανὰ πατρὸς καὶ μητρὸς
 ἀπὸ ἕξ ἕως δώδεκα ἐτῶν ἡλικίας, διπλοῦν προσέ-
 θετο σκοπὸν ἄ, τὴν ἠθικὴν ἀγωγὴν τῶν κορασίων,
 καὶ β', τὴν οἰκιακὴν καὶ βιομηχανικὴν, αὕτως εἰπεῖν,
 ἀνατροφὴν αὐτῶν.

Οὕτως τὰ ἐν τῷ καταστήματι ταύτῃ ἀνατρεφόμε-
 να ὄρφανὰ κοράσια διδάσκονται μὲν τὰ ἀπολύτως
 ἀναγκαῖα γράμματα, ἥτοι ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν·

σύντομον κατήχησιν, ἀριθμητικὴν, καὶ ἀπλοελληνι-
 κὴν γραμματικὴν ἀσχοῦνται δὲ κυρίως εἰς παντοῖα
 γυναικεῖα χειροτεχνήματα, καὶ ἐνασχολοῦνται κατ'
 ἐκάστην καὶ ἐναλλάξ εἰς πᾶν ὅ, τι ἀφορᾷ τὴν ἐσω-
 τερικὴν διέθουσιν καὶ τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν.

Τὸ Ἀμαλλεῖον Ὁρφανοτροφεῖον ἐδέχθη κατ' ἀρ-
 χῆς, ἀναλήγως τῶν τότε πόρων, 15 ὄρφανὰ κο-
 ράσια κατ' ὅσον δ' αἱ συνδρομαὶ ἤρχοντο παντα-
 χόθεν, ὁ ἀριθμὸς κῆξήθη μέχρι τῶν 20· ἐπειτα
 μέχρι τῶν 25, καὶ ἤδη ἔφθασε μέχρι τῶν 30.
 Τόσα δύνανται, καὶ ὅπως οὖν ἐν ἀνέσει, ἵνα τοποθε-
 τηθῶσιν ἐν τῷ παρόντι οἰκήματι.

Τὰ περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Ἀμα-
 λείου Ὁρφανοτροφείου διαλαμβάνονται λεπτομερῶς
 ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἐκθέσει, δημοσιουθῆσαι δαπάνη τοῦ φι-
 λογενοῦς Κ. Α. Κορομηλῆ. Ἀναφέρωμεν δὲ μόνον
 ἐνταῦθα ὅτι τὸ καταγραφέν ὀλίκον κεφάλαιον ἀνα-
 βάλει εἰς 222,842 41/00

ἥτοι

Καταθέσεις εἰς τὴν Τράπεζαν.	δρ. 117,332.98.
Ἄγρα 45 Μετοχῶν.	» 52,950
Συνδρομὴ ἐπὶ τόκῳ τῆς Κ. Πριγκ.	
Μαρίας Ἰψηλοῦ.	δρ. 6,000.
Καθυστερουῦντα.	» 25,108. 9.
Ἰπόλοιπον εἰς μετρητὰ.	» 2,848.52.

Τὸ ὅλον δρ. 204,239.59.

Ἐκτακτος δαπάνη εἰς προπαρα-
 σκευὴν τοῦ καταστήματος, εἰς
 ἐπισκευὰς τῆς οἰκίας, εἰς σκευὴ
 κ.τ.λ. πρὸς δὲ καὶ τακτικὴν δα-
 πάνην εἰς ζωοτροφίαν, ἱματισμὸν,
 μισθοῦς, ἐνοίκιον, κτλ. μηνῶν 14. δρ. 18,602.72.

Τὸ ὅλον δρ. 222,842.41.

Πρὸς τοῦτοις τὰ σεβαστὰ ὑπουργεῖα τῶν Πῆ-
 τερικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκονοποίησαν εἰς τὴν
 ἐπιτροπὴν ὅτι ὁ φιλογενέστατος βυρῶνος Κύριος
 Συμεὼν Γ. Σίνω, υἱὸς τοῦ αἰοδίου βυρῶνος Γεωρ-
 γίου Σίνα ἐδώριστο εἰς τὸ Ἀμαλλεῖον Ὁρφανο-
 τροφεῖον εἰκοσι χιλιάδας φιορινίων, ἥτοι δραχμὰς
 ὡς ἕγγιστα 54,000, τὰς ὁποίας ἀπερῆσαν ἢ
 Σεπτῆ Προστάτις ἵνα δαπανηθῶσιν εἰς τὴν ἀνε-
 γερσιν καὶ οἰκοδομὴν καταλλήλου καταστήματος
 τῶν ὄρφανῶν κορασίων.

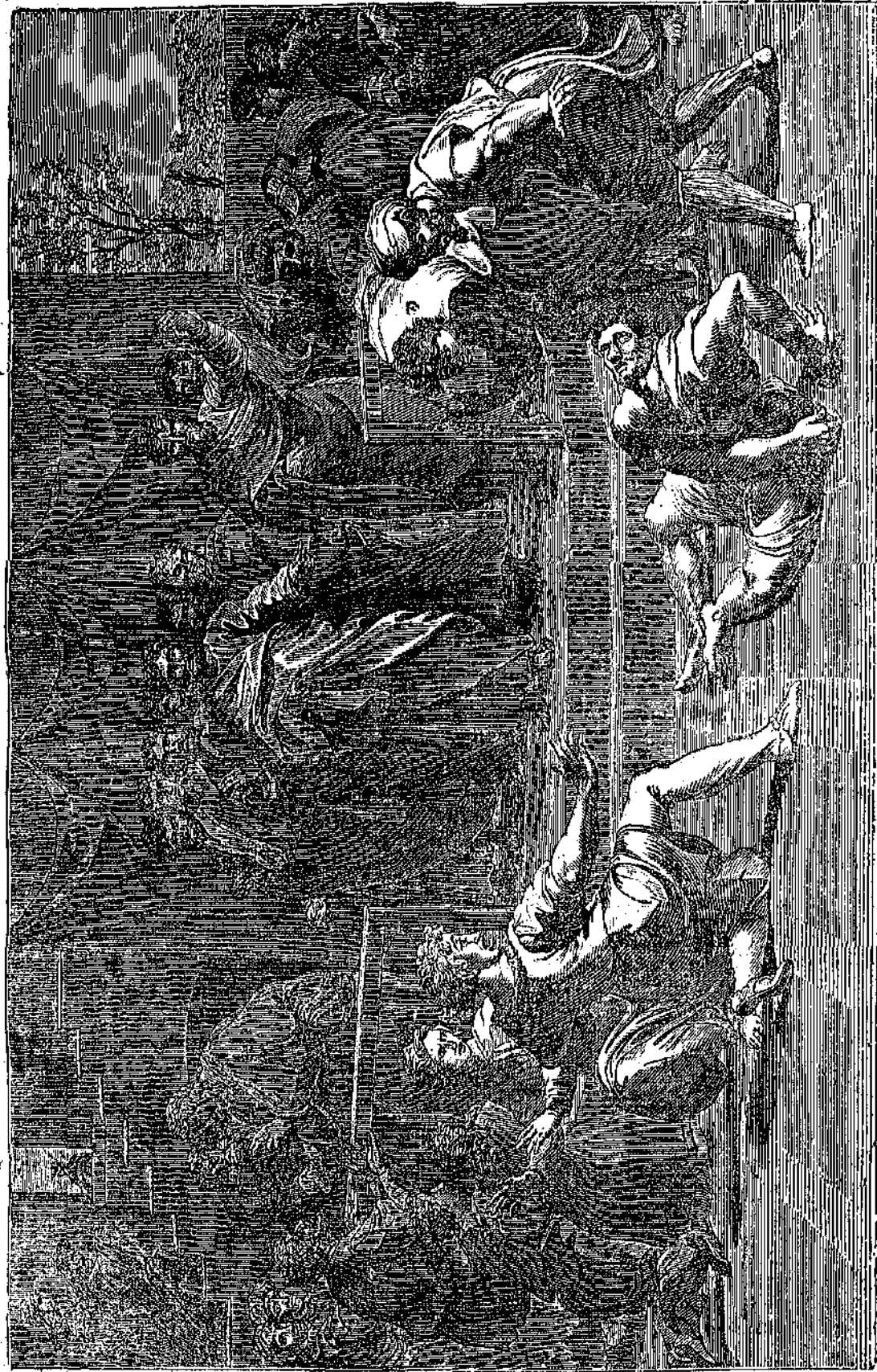
Τριαύτη ἐξέκισα καὶ μυρία ἐπαίνων ἀξία ὑπῆρ-
 ξεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ ἀείποτε ὑπάρ-
 ξει ἡ φιλοπατρία· ἡ φιλογένεια, καὶ ἡ γενναίωφρον
 προθυμία τῶν ἀπανταχοῦ, καὶ κατ' αὐτὰς τὰς ἐ-
 σχατίας τῆς γῆς, ἐριακομένων ὁμογενῶν ἡμῶν Ἑλ-
 λήνων, ὑπὲρ τῆς ἐπιτεύξεως οἰουδῆποτε κοινοφελοῦς
 καὶ ἀγαθοεργοῦ σκοποῦ. Τοιοῦτον εὐγενὲς καὶ γε-
 νικὸν φρόνημα ἀρκεῖ, νομίζομεν, ἵνα καταδείξη εἰς
 πάντας τὸν ἀκατάσχετον προορισμὸν τοῦ Ἑλλη-
 νικοῦ ἔθνους, τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν ὑπεροχὴν,
 καὶ τοὺς ἀδικαφρονεικίτους αὐτοῦ τίτλους εἰς τὸν
 σεβασμὸν τοῦ πεπολισμένου τῆς Εὐρώπης κόσμου.
 Ἡ μέχρι τοῦδε πρόοδος τῶν κορασίων ἐστὶν ἀ-

ρίστη καὶ ἀξιοσημείωτος, οὐ μόνον ὡς πρὸς τὴν
 ἐκπαίδευσιν καὶ τὰ χειροτεχνήματα, ἀλλὰ καὶ ὡς
 πρὸς τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν ὑγιεινὴν. Ἐκ
 τούτων δύναται πᾶς τις νὰ εἰκάσῃ ὅποια ἔσεται
 καὶ ἡ εἰς τὸ μέλλον πρόοδος. Σημειωτέον ὅτι τὰ
 πλεῖστα τῶν κορασίων, ὡς ὄρφανὰ καὶ ἐγκαταλε-
 λειμένα, εἰσῆλθον εἰς τὸ κατάστημα ἰσχνὰ, ἀσθενῆ
 καὶ εἰς κατάστασιν ἐντελοῦς σχεδὸν ἀγνοίας καὶ
 ἀγροικίας. Ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου χρόνου, οὐ μόνον ἡ
 ἠθικὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ φυσικὴ αὐτῶν κατάστασις ἐβελ-
 τιώθη. Καὶ ἡ μὲν ἠθικὴ πρόοδος ἀφαιλεται εἰς τὴν
 ἀκμάτην ἐπιτήρησιν τῆς προέδρου κυρίας Ζωῆς
 Σαύτσου, καὶ τῶν λοιπῶν σεβάστων μελῶν τῆς
 διοικήσεως ἐπιτροπῆς κυρίας, λέγω, Κυριακούλας
 Κριεζῆ, κυρίας Ἀνδρομάχης Ρανιέρη καὶ κυρίας
 Εὐφροσύνης Ν. Δραγοῦμη· οὐχ ἥττον δὲ εἰς τὴν
 ματρικὴν μέριμναν τῆς διευθυντρίας κυρίας Μαρίας
 Παρζάνσκη, τοῦ διδάσκοντος τὴν ἱερὰν ἱστορίαν
 σεβασμίου ἱερομονάχου κυρίου Ἰερεμίου Καζάκου,
 τῆς διδασκαλίσσης κυρίας Χρυσούλης, καὶ τοῦ
 γραμματέως κυρίου Α. Λεωνάρδου. Ἡ δὲ ὑγιεινὴ
 αὐτῶν πρόοδος ἀφαιλεται εἰς τὴν ἀπλήθην καὶ καλὴν
 διαίταν, καὶ κυρίως εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ σοφοῦ
 ἱατροῦ τοῦ καταστήματος Κ. Πριναρῆ, τοῦ ὀφθαλ-
 μιτροῦ κυρίου Ἀναγνωστάκη, καὶ τοῦ ὀδοντοῦ-
 τροῦ κυρίου Μιμῆ, ὅσας εἰδικαὶ ἀσθένειαι ἀπαι-
 τοῦσι τὴν παρουσίαν αὐτῶν, δωρεὰν πάντων προσ-
 φερόντων τὰς φιλανθρωπίας ὑπηρεσίας αὐτῶν εἰς
 τὸ Ὁρφανοτροφεῖον ἀφείλομεν δὲ νὰ ἀναφέρωμεν
 καὶ τὸν κύριον Καθάκον προτφρόντα προθύμως,
 καὶ ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτοῦ δωρεὰν τὰ ἀναγκαῖα
 φάρμακα εἰς τὸ παρὸν ἴδρυμα.

Στρέφων ἤδη τὸν λόγον πρὸς ὑμᾶς, φίλτατα κο-
 ράσια, λέγω ὑμῖν νῦν, ὅτι καὶ ἄλλοτε πολλακῶς
 σὰς εἶπον Ἀποβάλετε τοῦ λοιποῦ τῆς ὄρφανίας
 τὴν σκυθρωπότητα, καὶ τῆς ξενώσεως τὴν ἀθυρίαν·
 διότι ἐν τῇ δευτέρᾳ ἡμῶν ταύτῃ γεννήσει πατέρες
 μὲν ἔχετε τὰς ΛΑ. ΜΜ., μητέρας δὲ τὴν διοικήουσιν
 ἐπιτροπὴν, τροφοδοτῶν τὸ εὐγενὲς Ἑλληνικὸν ἔθνος,
 καὶ παρηγορίαν τὴν συμπάθειαν ὅλων τῶν εὐαι-
 σθητῶν κυριῶν. Παρ' ὑμῶν ἤδη οὐδὲν ἕτερον ἀ-
 παινεῖται, εἰ μὴ ἐπιμέλεια περὶ τὴν σπουδὴν, τὰ
 χειροτεχνήματα καὶ τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν, εὐ-
 παιθεῖα πρὸς τὰς διευθυνούσας καὶ διδασκούσας,
 καὶ καθημερινὴ ἰκεσία πρὸς τὸν Ἰψίστον Θεὸν
 ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως καὶ τῆς εὐκλείας τῶν
 Α. Α. Μ. Μ. τοῦ Τρισεβάστου ἡμῶν Ἀνακτος καὶ
 Κυρίου, καὶ τῆς Γαληνοτάτης Βασίλισσας, τῆς Σε-
 πτῆς ἡμῶν προστάτιδος.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΝΑΝΙΟΥ.

Τὴν παρούσαν εἰκόνα, παριστάνουσαν τὸν θάνα-
 τον τοῦ Ἀνανίου, ὃν διηγούνται αἱ Πράξεις τῶν
 Ἀποστόλων (Κεφ. Ε'), ἀφιερῶμεν πρὸς ἐκεῖνους

Θάνατος Αραρίου.

των αναγνωστών της Πανώρας οτινες διαχειρίζονται ξένην, είτε δημοσίαν είτε ιδιωτικήν, περιουσίαν. Ο Άνανίας και η σύζυγος αὐτοῦ ἀπέκρυψαν ἀπὸ τῶν Ἀποστόλων ἴδια αὐτῶν χρήματα, ἀλλὰ καθιερωθέντα εἰς ἄλλην χρῆσιν· καὶ ἡμῶς ἐτιμωρήθησαν ἀμέσως ὑπὸ τῆς θείας δικῆς, καὶ ἐτιμωρήθησαν διὰ θανάτου· διότι ὁ σφετερισμὸς τῶν ἀλλοτρίων εἶναι ἐκ τῶν μεγίστων ἀμαρτημάτων. Δὲν εἴμεθα ἐξ ἐκείνων οἵτινες εὐκόλως κατακρίνουσι τοὺς ἄλλους ἐπὶ καταχρήσει· ἀλλ' ὁ πειρασμὸς εἶναι μέγας, ἐν κοινωνίᾳ μάλιστα, δὲν λέγομεν πτωχῆ, διότι ἡ πτωχεία δὲν δικαιολογεῖ τὴν κλοπὴν, ἀλλὰ παραδόξως συγκαταβατικῆ πρὸς τοὺς ὀλισθαίνοντας.

Ἐπειδὴ πιθανῶς νὰ μὴ ἐθυμῆται τις τὰ κατὰ τὸν Ἀνανίαν καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἀντιγράφωμεν τὴν ἱστορίαν του ἐκ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων. Κατὰ τὰς πράξεις αὐτάς, τοῦ πλήθους τῶν πιστευσάντων εἰς Χριστὸν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ ἦν μία, καὶ κοινὰ ἐθεώρουν τὰ ἴδια· οἱ δ' ἔχοντες οἰκίας καὶ ἄλλα κτήματα, παλοῦντες αὐτὰ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν Ἀποστόλων τὰ χρήματα· καὶ οὕτω πάντες εἶχον πόρον ζωῆς.

«Ἄνὴρ δὲ τις Ἀνανίας ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναίκαί αὐτοῦ, ἐπόλησε κτήμα, καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνεισδύσας καὶ τῆς γυναίκης αὐτοῦ, καὶ ἐπέμεινε μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν Ἀποστόλων ἔδεικεν. Ἦλθε δὲ Πέτρος, Ἀνανία, διακί ἐπιλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα κατὰ τὸ ἄγιον, καὶ νοσφίσασαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; οὐχὶ μένον σοὶ ἔμεινε; καὶ πρῶτον ἐν τῇ σὴ ἐξουσίᾳ ὑπέσχετο; τί ὅτι κέλευ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψέσω ἀνθρώπου, ἀλλὰ τῷ Θεῷ. Ἀκούων δὲ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, πτώσας ἐξέψυξε· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας κατὰ τὸ. Ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστησαν αὐτὸν, καὶ ἐξένεγκαντες ἐθαψάν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρον διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός εισήλθεν. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος, κήριπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδασαι; ἡ δὲ εἶπε, Καί, υτοσούτου. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν, Τί ἐστι συναφωσθήσῃ ὑμῖν πνεῦμα τοῦ Κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων πτόν ἀνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσι σε. Ἐπισσε δὲ παραμύχη παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν· εισελθόντες δὲ οἱ νεώτεροι εἶδον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξένεγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν κῆδρα αὐτῆς. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.»

ρισθεῖσα ἐπιτροπὴ σκέπτεται μετὰ τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῶν πρὸς ταύτην σχέσεων τῆς ἐταιρείας, τὰ ἀτμόπλοια ἀρχοῦνται τῶν ταξιδιῶν αὐτῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐξουσίας. Ἀποροῦμεν μάλιστὰ διὰ τί, μόλις φθάσαντα εἰς Ἑλλάδα, δὲν προσετάχθησαν νὰ πράξωσι τούτο, παρὰ νὰ σήκωνται εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ νὰ πληθύνωνται ἐπὶ ματαίῳ τῶν πληρώματα. Ἀλλὰ δυστυχῶς παρ' ἡμῶν ὁσάκις μόνῃ ἡ ιδιωτικὴ ἐνέργεια δὲν ἐπιλαμβάνεται τῶν ἐπιχειρημάτων, ταῦτα γίνονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ δυσκόλως καὶ βραδέως.

Κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς Γεν. Διευθύνσεως τῶν ταχυδρομίων συνταχθέντα καὶ ἐνδοθέντα κανονισμόν, ἐκ τῶν δύο ἀτμόπλοιων τὸ μὲν ἀναχωροῦν κατὰ δεκαπενθήμεριαν ἐκ Πειραιῶς θέλει φθάσει μέχρι Πατρῶν, ἐπισκεπτόμενον ἐν τοσούτῳ καὶ τοὺς λιμένας Ὑδρας, Σπετσῶν, Ναυπλίου, Γυθείου, Καλαμών, Πύλου, Κατακόλου, Κυλλίνης καὶ Ἁγίου Σώστου· τὸ δὲ ἀναχωροῦν ὁσαύτως ἐκ Πειραιῶς, θέλει ἐπισκέπτεσθαι ἐντὸς ἐπίσης δεκαπέντε ἡμερῶν τὴν Σύρον, Τήνον, Ἄνδρον, Στυλίδαν, Καλκίδα, Ἀταλάντην, Αἰδηψόν, Θήραν, Μύκωνον, Νάξον, Πάρον καὶ Ἴον, ἐπανερχόμενον ἐν τοσούτῳ εἰς Πειραιᾶ καὶ καταπλέον ἐκ νέου εἰς Σύρον, οὕτως ὥστε ἡ μεταξὺ τῶν δύο τούτων τελευταίων λιμένων κοινωνία νὰ γίνετα καθ' ἑβδομάδα.

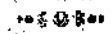
Οὕτω τέλος πάντων ἰκανὰ τῶν μερῶν τοῦ Κράτους, ἕτινα ἐπὶ μῆνας πολλὰς ἐστεροῦντο καὶ αὐτῶν τῶν εἰδήσεων τῆς πραιτουσίας, θέλουσι τοῦ λοιποῦ συγκοινωνεῖ δι' Ἑλληνικῶν ἀτμόπλοιῶν δις τοῦ μηνὸς μετ' αὐτῆς καὶ μετ' ἄλλων λιμένων. Ἐυχθιδόμεν ὅπως εὐδοκίμησῃ τὸ ἐπιχειρημα, καὶ ἐπεκταθῇ ταχέως τὸ εὐεργέτημα τοῦτο καὶ εἰς τὸ λοιπὸν Κράτος.

Ὁ κανονισμὸς τὸν ὁποῖον ἀνεφέραμεν ἤδη διαορεῖται εἰς Μέρη ὀκτώ καὶ Ἄρθρα 40. Διατάσσει δὲ μετὰ προνοίας ἀξιοπαύων πάντα τὰ τῆς ὑπηρεσίας, τὰ περὶ ταχυδρομικῶν ἀνταποκρισίων, περὶ τῶν θέσεων, τοῦ ναύλου καὶ τῆς τροφῆς τῶν ἐπιβατῶν, περὶ βίωπων (χορηματοδεμάτων), ἐμπορευμάτων κλπ.

Διὰ μὲν τοὺς ἐπιβάτας ὑπάρχουσι τριῶν τάξεων θέσεις, τὰ δὲ ἐμπορεύματα καὶ λοιπὰ πράγματα διανοοῦνται εἰς ἑπτὰ κλάσεις. Κατὰ νεοφανῆς δὲ ἐν Ἑλλάδι σύστημα ὁ ναῦλος πληθύνεται ἀναλόγως τῆς κατὰ μίλια ἀποστάσεως.

Οἱ ναῦλοι εἰσὶ μέτριοι καὶ αἱ χορηγούμεναι μάλιστα εὐκόλως πρὸς τοὺς ἐπιβάτας ἀξία σημειώσεως. Πλὴν, φέρ' εἰπεῖν, τῶν μεταξύ Πειραιῶς καὶ Σύρας ταξιδιῶν ἕτινα γίνονται ἐν κερῶν νυκτός, πάντα τὰ λοιπὰ γίνονται ἐν ἡμέρᾳ. Τοῦτο εἰς αἰ ἀληθῶς εὐεργέτημα καὶ διὰ τοὺς ἐπιβάτας καὶ διὰ τὰ ἀτμόπλοια αὐτά, διότι ἐκεῖνοι μὲν δὲν ἀναγκάζονται νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν στραμάτα καὶ σκεπάσματα, ταῦτα δὲ οὐ μόνον ἀπαλλάσσονται καὶ τῆς δαπάνης καὶ τῆς φροντίδος τοῦ νὰ ἐλασθῇ τοιαῦτα ἐπιπλά, ἀλλὰ καὶ δὲν θέλουσι κατακλύσεσθαι ὑπὸ στρώματων, ὅπως συμβαίνει εἰς τὰ ἐντὸς τῆς Ἑλ-

ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ.

Πρὸ μηνῶν ἐγράψαμεν περὶ τῶν ἀτμόπλοιῶν ἕτινα, ἀγροασθέντα δαπάνῃ τῆς ἡμετέρας κυβερνήσεως ἐν Ἀγγλίᾳ, μέλλουσι νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς τὰ πρῶτιστα στοιχεῖα, ὡς πυρὴν ἐταιρείας σκοποῦν ἐχούσης τὴν εὐκολίαν καὶ τὴν ταχύτητα τῆς ἐμπορικῆς ταχυδρομικῆς κοινωνίας μεταξύ τῶν διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ μεταξύ τῆς Ἑλλάδος αὐτῆς καὶ ξένων τόπων. Ἐνῶ δὲ ἡ ὑπὸ τῶν μετόχων διο-

λάδος διαπλέοντα Γαλλικά και Αυστριακά ατμόπλοια.

Άλλη ευκολία είναι ή τής τροφής. Είς τὰ Γαλλικά και Αυστριακά ατμόπλοια, οι έχοντες πρώτην ή δευτέραν θέσιν υποχρεούνται να πληρώνωσι τήν τροφήν αὐτῶν, και ἂν ἀπέχωσιν αὐτῆς. Είς τὰ προκαίμενα ἡμῶς, ἐάν τις δέν δηλώσῃ ἐπιβιβάσθαις ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ τροφοδοτῆται ὑπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου, εἶναι κύριος εἴτε νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τροφάς, εἴτε ν' ἀγοράζῃ ἐντὸς τοῦ πλοίου.

Μία δυσκολία ὑπάρχει, δι' ἣν ἡμῶς δέν εἶναι ὑπεύθυνος ὁ συντάξας τὸν κανονισμὸν τὸ ἀρ. 13 λέγει ὅτι α εἰς οὐδένα ἐπιβάτην δίδεται εἰσιτήριον, ἐάν δέν παρουσιάσῃ διαβατήριον τῆς ἀστυνομίας. Διαβατήρια δίδόμενα πρὸς τοὺς ταξιδεύοντας ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος οὐ μόνον εἰσὶ περιττά ἀλλὰ και γελοῖα. Οἱ διὰ ξηρῶς ταξιδεύοντες, και ἄνευ διαβατηρίων γίνονται πανταχοῦ δεκτοί πρὸς τὴν λοιπὴν ἢ ἐξαιρέσει διὰ τοὺς διὰ θαλάσσης ταξιδεύοντας; Εἰς τὴν Ἀγγλίαν δύνασαι νὰ ἐπισκεφθῆς και τὴν ἀπωτάτην ἐσχάτην χωρὶς νὰ ἔχῃς ἀνάγκην διαβατηρίου. Τί σημαίνει διαβατήριον εἰς τὸ ἑσωτερικὸν ὅταν πρὸ πάντων ὁ ἐκδίδων αὐτὸ οὐτ' ἐξετάζει τίς ὁ λαμβάνων; Ἡμεῖς αὐτοί, ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις, διὰ ν' ἀπαδείξωμεν τὸ γελοῖον τῆς διατάξεως, ἐκινήσαμεν διαβατήριον ἑσωτερικὸν διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰπομεν ἀλλὰ ἄνομα, ἄλλην ἡλικίαν, ἄλλην πατρίδα, και ὁ ἐκδίδων τὸ διαβατήριον τὸ ἐχορήγησε πρὸς ἡμᾶς πληρώσαντας 25 λεπτά. Μὴ λοιπὸν δυσκολίας ἐπὶ ματαίῳ ἐάν ὁ λόγος περὶ τῶν 25 λεπτῶν, εὐχαριστούμεθα νὰ φορολογώμεθα πενταπλασίως κατ' ἔτος δι' ἄλλης μεθόδου, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ βιαζώμεθα νὰ καταρτίσωμεν τὸν καιρὸν ἡμῶν τρέχοντες εἰς ἀστυνομίας, συμπεριζόμενοι και περιμένοντες. Τοιαῦται δυσκολίαι δολοφονοῦσιν ἰδίως τὴν ἐμπορίαν.

Ἐνταῦθα νομίζομεν ἀρμόδιον νὰ διαμαρτυρηθῶμεν και κατ' ἄλλης δυσκολίας εἰς ἄκρον ἐπίκειμλου. Τὰ Γαλλικά και Αυστριακά ατμόπλοια, μεταβαίνοντα ἀπὸ ἐνὸς Ἑλληνικοῦ εἰς ἄλλον ἐπίσης Ἑλληνικὸν λιμένα υποχρεοῦνται νὰ ἐκτελῶσιν ὑγειονομικὰς τινας διατάξεις· και ἕνεκα τούτου πολλάκις και ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν ἐμποδίζονται οἱ ἐπιβάται και τὰ ἐμπορεύματα τοῦ νὰ ἀποβιβάσθωσιν. Ὅτι εἶναι και ἄσκοπος και γελοία ἡ ἐκτέλεσις τῶν τοιούτων διατάξεων ἀποδεικνύεται ὑπὸ τῆς παντελοῦς αὐτῶν παραβλήσεως κατ' ἕνας μεσάζοντας λιμένας, ὡς, φέρ' εἰπεῖν, ἐν Ἰθρᾷ, Σπέτσαις, Ναυπάκτῳ κλπ. ὅπου ἐπιβιβάζονται και ἀποβιβάζονται και ἄνθρωποι και ἐμπορεύματα ἄνευ οὐδεμιᾶς βραδύτητος ἕνεκα ὑγειονομικῶν διατάξεων.

Ὁ Κανονισμὸς οὗτος καταδεικνύει και ἄλλο τι σπουδαιότατον πρὸς τὴν κυβέρνησιν· ὅτι ὁσάκις δέν μετακινεῖ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς, συχνὰ πυκνὰ κατὰ τὴν συνήθειάν τῆς, ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἄλλον κλάδον, ἀπὸ τῶν οικονομικῶν εἰς τὰ ναυτικὰ και ἀπὸ τούτων εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης ἢ τῆς παιδείας κτλ. ἀλλ' ἐπιτρέπει πρὸς αὐτοὺς ν' ἀσχολῶνται διηγε-

κῶς εἰς τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν, οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι γίνονται τριβῶνες, ἐμπειροὶ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν, ἱκανοὶ νὰ ὠφελήσωσιν ἀληθῶς τὴν δημοσίαν διοίκησιν. Παράδειγμα δὲ ἔστω ὁ συντάξας τὸν κανονισμὸν Κ. Θ. Λεονάρδος, ὑποδιευθυντῆς τοῦ ταχυδρομείου και προσωρινῶς διευθύνων αὐτό. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πρώτου ὀργανιστοῦ και πρώτου διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων Κ. Γ. Σκαύφου, τὸν ὁποῖον ὡς πολὺπερον περὶ τὰ ταχυδρομικὰ μετὰ πάσης θυσίας ἔπρεπε νὰ κρατήσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἡ ἐξουσία, ὁ Κ. Λεονάρδος πρὸ τριάκοντα περὶπου ἐτῶν ὑπηρετῶν παρὰ τῷ ταχυδρομείῳ, ὡς κάτοχος γνώσεων εἰδικῶν καθίσταται ἀναπόφευκτος.

Ἔβθε ἀναγγελλομεν ταχέως τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοίας ὡς και τῆς εταιρίας αὐτῆς τὴν συγκρότησιν!

Γ Ν Ο Μ Α Ι

Ἀντιθέτους τοῦ Ἀθηναίου.

Τότε τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι, ὅταν μὴ δύνωνται τοὺς φαύλους ἀπὸ τῶν σπουδαίων διακρίνειν.

Ἄστοπον, ἔρη, τοῦ μὲν αἵματος ἐκλέγειν, και ἐν τῷ πολέμῳ τοὺς ἀρχαίους, ἐν δὲ πολιτείᾳ τοὺς πονηροὺς μὴ παρατεῖσθαι.

Συνεβούλευεν Ἀθηναίους τοὺς ὄνους ἔππους ψήρῃσθαι· ἄλογον δὲ ἡγουμένον· ἀλλὰ μὴν και στρατηγοί, φασί, γίνονται παρ' ἡμῶν μηδὲν μαθόντες, μόνον δὲ χειροτονηθέντες.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΕΠΗΜΕΡΙΑΟΓΡΑΦΙΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ. Εἰς ἄλλο φυλλάδιον τῆς Πανώρας, τὸ ὑπ' ἀριθ. 109 ὑπεδείξαμεν ὅποια ἡ βουλευτικὴ βητορικὴ εἰς τὰς Ὁμοσπόνδους Πολιτείας· τὸ τελευταῖον και ἀκαταγόνιστον ἐπιχείρημα βητορὸς τινος ὑπῆρξε, νὰ τρέξῃ πρὸς τὸν ἀντίπαλόν του, νὰ δαγκάσῃ τὴν βίνα του, και ἀπακόψας αὐτὴν νὰ τὴν ἀποπτύσῃ ἐν μέσῳ τοῦ βουλευτηρίου.

Σήμερον δὲ μανθάνομεν ἐκ τῆς ἐξῆς ἀγγελίας δημοσιευθείσης ἐν τινι ἐφημερίδι τῆς ἐπαρχίας Μισισσιππὶ καλουμένης Σημαία Ἀμερικανικῆ, και διευθυνομένη ὑπὸ τῆς Κ. Henriett Frowelet, ὅποια και ἡ ἐφημεριδογραφία τῶν μερῶν ἐκεῖνων.

Ἄναγγελλομεν εὐχαρίστως πρὸς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἀμερικανικῆς Σημαίας, ὅτι ὁ Κ. Ἰωάννης Σμιθ, ἐμπειροὺς συγγραφεὺς και Ἀμερικανὸς φιλόπατρις, ἐφημεριδογραφῶν πρὸ δεκαεσσάρων ἐτῶν ἐν Μισισσιππῇ, ἀνέλαβε τὴν ὑπόχρεωσιν νὰ διεξαγάγῃ

ἐν τῇ ἐφημερίδι ταύτῃ, διαρκουσῶν τῶν ἐκλογῶν, τὰς πολιτικὰς συζητήσεις. Ἄν και ὁ Κ. Σμιθ ἔχει χαρακτηρὰ ἐράσμιον και ὄλιως εὐγενῆ, ἀντιπαρῆλθεν ἡμῶς ἄχρις ὧρας εἰς πέντε μονομαχίας, και ἐφρόνεσε πάντοτε τὸν ἀντίπαλόν του. Πλὴν τῆς ἀγκώδους σωρείας τῶν ἐπιχειρημάτων και πολιτικῶν εἰδήσεων αὐτοῦ, φέρει εἰς τὴν ἡμετέραν ἐφημερίδα, και ὄμο μακρὰ ξίφη, ἐν ταυφέκιον Πάρσον, δύο πιστήλια ἐξ-αίρετα, και ἀξιολογητάτην συλλογὴν βιβλίων και μαστίγων, καθὼς και τοὺς σιδηροὺς αὐτοῦ πόδας. Ἐξαιτούμεθα λοιπὸν παρὰ τῶν πολιτικῶν συγγραφέων νὰ ὑποδεχθῶσιν αὐτὸν προσηκῶς.

« Σ. Ἀ. Αἰ εἰς μονομαχίαν προκλήσεις νὰ στέλλωνται εἰς τὸ γραφεῖον ἀπὸ τῆς ἐνστάτης τῆς πρώτης μέχρι τῆς τρίτης ὥρας Μ. Μ. »

ΠΑΠΘΥΣΜΟΣ ΛΟΝΔΙΝΟΥ. Περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνοστῶσης ἑκατονταετηρίδος ἢ ἑκτασις τοῦ Λονδίνου ἦτο 30,000 στρεμμάτων Γαλλικῶν, τὸ δὲ 1800 ἔτος, ὄλιος ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῆς μητροπόλεως κατὰ τὴν γενομένην καταμέτρησιν ἦτο περίπου 1,000,009, ἢ 958,866,000. Κατὰ δὲ τὸν τελευταῖον Ἰούλιον, γενομένης και πάλιν ἀποριθμῆσεως, ἀνέβη εἰς 2 ἑκατομμύρια 352 χιλιάδας και 326 ψυχάς.

Ἄν ἀκολουθήσῃ ἡ αὐτὴ πρόοδος μέχρι τοῦ 1900, τὸ Λονδίνον θέλει περιέχει 6 ἑκατομμύρια κατοίκων. Ἡ τιμὴ τῆς γῆς ἥτις ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τῶν δημοτικῶν φόρων αὐξάνει μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος μεθ' ἧς και ἡ ἑκτασις τῆς πόλεως.

Εἰς τὰ προάστεια ἡ γῆ ἥτις πρὸ ὀλίγων χρόνων οὐδεμίαν εἶχεν ἀξίαν, πωλεῖται σήμερον πρὸς 30,000 δραχμ. κατὰ 51 μέτρα τετραγωνικά και 7/10. Ἐν τῇ πόλει, μικρὰ τεμάχια γῆς ἐνοικιᾶθησαν εἰς τιμὴν ἥτις ἐπὶ τριάκοντα ἔτη θέλει φέρει κατὰ πᾶν στρέμμα γαλλικῶν 9,000,000, 15,000,000 ἢ και 24,008,000 δραχμῶν.

Εἰς ἀνέγερσιν νέας Τραπέζης ἐζητήθη ἄλλοτε και ἐχορηγήθη ἐνοίκιον τὸ ὁποῖον ἰσοδυνάμει πρὸς 30 περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν κατὰ στρέμμα.

(Morning Chronicle).

ΑΝΑΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΒΑΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ. Καθ' ἑκαστον ἔτος, ῥωμαλέος τις και δασυμύσταξ χωρικός, ἐργόμενος κατὰ τὴν διακαινησίμον ἐξομοῦσα εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Ἀθηνῶν, κομίζει στατήρα πελώριον, και καταθέτων αὐτὸν, ἀναστέλλει τὰς χειρὶδας τοῦ χιτῶνος του ὑπεράνω τῶν ἀγκῶνων, και περιστρέφων μεγαλοπρεπῶς τὸ βλέμμα ἀνακράζει, (ὡς πάλαι ὁ προπάτωρ αὐτοῦ κήρυξ τῆς Πηνυκῆς ἐφαρξε α τῆς βοῦλεται ἀγοροῦσιν) α ποῖος θέλει νὰ ζυγισθῆ; Καὶ εὐθὺς σμήνος ἀνδρῶν, παιδίων ἐσθ' ὅτε δὲ και Ἀθιδῶν εὐπεδίλων, εἰσβάλλων ὡς χεῖμαρρος, συμπεῖζει τὸν ζυγοστάτην, και ἐξαπλοῦμενοι εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἐντὸς τοῦ εὐρυθάλατος ταλάντου, προσηλοῦσιν ἀνιποῦνας τὸν ἐφθάλμιον εἰς τὰ εὐκέλαια χεῖλη του. Ἄλλ' ἢ ἀπόρσις δέν βραδύνει νὰ ἐκδοθῇ. Μόλις κἀθήσεται, και ἐκείνος φέρων τὴν χεῖρα πρὸς τὴν βάρ-

ἔθον τοῦ ζυγοῦ ἐκφωνεῖ τὴν ἐτυμωγορίαν του. Ἐπει-δὴ δὲ παλλὰκις εἶδομεν πολλοὺς και πολλὰς ἐπιθυ-μουένους νὰ γνωρίσωσι τὸ ἴδιον βάρος, ἀλλὰ συσταλ-λομένους ἢ μὴ θέλοντας νὰ διατρίψωσι τὸ πρὸς τὸν ζυγοστάτην πλῆθος, δανεισθέντες παρατιθέμεθα ἐν-ταῦθα τὸν ἐφεξῆς πίνακα, καταδεικνύοντα τὸ μέ-γεθος και τὸ βάρος ἐκάστου κατὰ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ.

Ἡλικία	Ἄνδρες		Γυναῖκες	
	Ἀνάστ. Μέτρα	Βάρος Χιλιόγρ.	Ἀνάστ. Μέτρα	Βάρος Χιλιόγρ.
0	0.500	3.20	0.490	2.91
1	0.698	9.45	0.690	8.79
2	0.791	11.34	0.781	10.67
3	0.864	12.47	0.852	11.79
4	0.928	14.23	0.915	13.00
5	0.988	15.77	0.974	14.36
10	1.275	24.52	1.248	23.52
15	1.546	43.63	1.499	40.37
20	1.674	60.06	1.572	52.28
25	1.680	62.93	1.577	53.28
30	1.684	63.65	1.579	54.33
40	1.684	63.67	1.579	55.23
50	1.674	63.46	1.536	56.16
60	1.639	61.94	1.516	54.30
70	1.623	59.52	1.514	51.51
80	1.613	57.83	1.506	49.37
90	1.613	57.83	1.505	49.34

ΣΗΜ. Τὸ γράμμαριον = 18 7/8 κόκκοι 72 κόκκοι = 1 δραχμῆ. Ἐπομένως ἐπειδὴ ἡ ἀνακέρω στήλη τῶν χιλιόγραμμων γθάει μέχρι τῶν δεκαγράμμων, ἵνα γέρωμεν τὰ ποσὰ ταῦτα εἰς ὀκάδας, πρέπει νὰ προσθέσωμεν εἰς τὸ τέλος τῆς λο-γιασθησομένης ποσότητος ἐν μηδενικῷ, νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὸ ὄλον διὰ τοῦ 18 7/8, τὸ δὲ γινώ-μερον νὰ διαρῶσωμεν δι' 72 και τὸ πηλίκον διὰ τοῦ 400. Ὡς 3. 20 = 3.200 x 18 7/8 = 60400: 72 = 8.38 8/9 : 400 = 2.38 8/9. Τούτῃστιν ἀρ-αιρικῶν παιδιῶν ἅμα γωνηθῆν εἶναι ἴσον πρὸς δύο ὀκάδας και 38 8/9 δραχμ.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Τὸ κατωτέρω ἐλεγίον ἐξήχθη ἐκ Συλλογῆς ποι-ητικῆς, ἀρτίως ἐκδοθείσης ὑπὸ Ν. Κορρατοῦλου. Ἡ Συλλογὴ περιέχει διήγημα ἐπιμὸν τὸν Ἀνδρό-νικον και Ἐλένην, μετὰ παραρτήματος λυρικῶν ποιημάτων. Ὁ συγγραφεὺς φαίνεται ἐγγρατῆς

της γλώσσας· ἡ στιχογραφία του εἶναι εὐρυθμια, καὶ τὰ πρῶτα ταῦτα δοκιμὰ του ἐλέγχουσι ψυχὴν εὐαίσθητον καὶ ποιητικὴν. Ὅστις ἀναγνώσῃ τὸ εἰς τὸν πρόωρον θάνατον τῆς νεκρῆς Ἑλένης ἐλεγείον του, θέλει βεβαίως ἠμολογήσει μετ' ἡμῶν τὴν ἀλλήθειαν ταύτην.

Εἰς Μνήμην

THE ΠΟΛΥΚΑΛΥΣΤΟΥ ΝΕΑΝΙΑΟΣ

ΕΛΙΣΗΣ ΑΒΒΟΤ.

* * * * *

« Elle était de ce monde où les plus belles choses
» Ont le pire destin;

« Et rose, elle a vécu ce que vivent les roses,
» L'espace d'un matin. »

Malherbe.

— 000 —

« Αἱ ἡμέραι, οἱ μῆνες, τὰ ἔτη
Ἐν μετ' ἄλλο παρέρχονται, γλήη,
Καὶ σὲ βλέπω σὲ βλέπω εἰσέτι
Μὲ μεῖλαιμ' ἀγγέλου ὅτ' ἀ χεῖλη.

« Ἐρθυμοῦμαι εἰσέτι, γλιτάτη,
Τὴν μολπήν τῆς ἐσπέρας ἐκεῖνης,
Αἰσθανθεῖσα ὅτ' ἦν ἡ ἐσχάτη,
Τὰς κερθίμους χορδὰς σου ἐκίτρις.

« Καὶ τὸ κέρθιμον τοῦτό σου μέλος
Εἰς γλιόστοργα στήθη ἀντήχει,
Ὡς πικρὸν τὰ ἐπλήγους βέλος
Σ' ἐβρήθουν κ' οἱ ἀβυχοὶ τοῦχοι.

« Τότε δάκρυ στυλινδρὸν στυμμαῖον,
Τὴν ἀβρὰν παρειὰν διαγράφον,
Ὡς ἀδάμας κατέρχεται βέον,
Καὶ ἐβρίσκει ὅτ' ἄλλο σου τάφον.

« Ἀνεστέραις τότε βαρέως,
Καὶ μὲ βλέμμα δηλοῦν τὴν ὀδύνην
Τοῦ θαλάμου ἐξήλθες βραδέως,
Κ' εἰς θανάτου ὑπῆγες τὴν κλίτην.

« Ἐξήρτηθησαν τέχνη καὶ πλοῦτος,
Ἐξ ὀρέχων αὐτοῦ γὰρ σ' ἀρπάσουν,
Καὶ κλαυθμὸς τῶν γονέων τοσοῦτος.
Ἄλλ' ἐπέπρωτο, φεῦ! γὰρ σὲ χάσουν.

« Ὅλην νόκτα μὲ ἀγρυπνοῦν ὄμμα,
Καὶ μὲ δάκρυ θερμὸν σ' ἐπιβρέχουν,
Τοὺς τρομάζει τὸ φεῦγόν σου χροῶμα.
Τὰς βρωσὰς σου χεῖρας συνέχουν.

« Σιδηρὸ χεῖρ ὁ θάνατος ἦλθε,
Καὶ « ὦ πάτερ! ὦ μήτηρ! » εἰποῦσα,
Ἐτοῦ Θεοῦ τὰς ἀγκάλας ἀπῆλθε,
Ἀναπρὰ τοὺς γονεῖς προσιδούσα.

« Καὶ συνάμα χορδὴ τεθλιμμένη
Ἀπεκόπη μὲ κλαίοντα τόνον,
Ἐκ τῆς φόβου γοῆς ἦτις θὰ μένη
Σιωπῶσα τὸν ἄπαρτα χρόνον.

« Πλὴν ὅπου σιγὰ προσπεσοῦσαι
Αἱ δορήσεις προῆς οὐρανίας,
Θρηνώδως τὰς χορδὰς τῆς κινεῖσαι,
Ἀναμνήσεις θὰ φέρουν γλυκείας.

« Ἄλλ' ὅπου σιγὰ, ὅπου σιγὰ ὤραται
Τὴν ἀγῆκερ ἡ χεῖρ τοῦ θανάτου!
Μειδιῶσαν παρῖστα τὴν θείαν
Ἡ ταχρὰ κ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κραδῶτου.

« Ναί, ἡ ὄψις ἀγγέλων ἐλθόντων
Σοὶ ἐπέχρυσε λάμψιν τὴν θείαν,
Καὶ ἀνέπτει ὅτ' ἰδέσθην τῶν ὄρων
Μὲ τὴν θείαν αὐτῶν ψαλμοῦδιαν.

« Ἄλλὰ βίον μακάριον ζῶσα
Εἰς ἀγγέλων φαιδρὰς ἀπολαύσεις,
Διὰ βίου ὅτ' ἴδωρ μου φοιτῶσα
Νὰ μ' ἠδύνη κ' εὐφραίνης μὴ παύσης.

« Καὶ ἡ μνήμη σου μνήμη γλιτάτη
Ὡς ἀσπίς κατὰ πάσης κακίας,
Τὴν καρδίαν μου θέλει φυλάττει
Σταθερὰ εἰς ὄδον ἐνσεβείας. »

Α Ψ Ι Σ

Τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ αἰνίγματος.

* * * * *

Μάτην τὸν ἀσκόπως πετώντα
Ἐν σκοπῷ προσπαθεῖς γὰρ κρατήσης·
Ἀπατάσαι θαρρῶν γ' ἀπατήσης,
Ἀνθρώπε, τὸν πάντ' ἀπατῶντα.

Τῆς χαρᾶς, τῆς λύπης τὰ ἔχρη,
Τὸν ἔρωτα αὐτὸν ἀφανίζει,
Ὅτ' ἀρχὴν οὐτα τέλος γνωρίζει,
Ὅδ' ὄδον, ἀν' ἔχρη, ποῦ τελει.

Ἡ ζωὴ ἐπιγράμμα μόνον
Ἀτελὲς τῆς πορείας του μένει,
Καὶ ἐν τῷ ἄμα λησιμονημένη
Περρᾷ καὶ αὐτῇ μὲ τὸν ΧΡΟΝΟΝ.

Μαγιστρία.

Α. Ε.

— 000 —